

Notulen

Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum	:	17 december 2012
Voorzitter	:	dhr. J.W. Remkes
Griffier	:	dhr. J. Vrijburg
Contactpersoon griffie	:	mw. M.C.F.R. Frijns 023-514 3503 frijns@noord-holland.nl

- 5 **Aanwezig:** mw. Alberts (SP), E. Annaert (VVD), S. van Berkum (GL), A.W. Boer (Fractie Boer), mw. G. Blokker (PvdA), mw. C. Boelhouwer (SP), H. Brinkman (OBP), mw. A. Brummer van der Drift (VVD), W.N. Cool (D66), mw. N.D.K. Eelman-Van 't Veer (CDA), F.J. Gersteling (SP), K. Gör (VVD), F.K. de Groot (D66), mw. L. Grooten (GL), F.H. Hansen (VVD), mw. P.J. van Hartkamp-De Jong (VVD), W.J.M. Holthuizen (50plus), J.J.A.M. van Hooff (PVV), mw. P.A.M. Hoog (VVD), mw. P.F. Hoogerwerf (D66), mevrouw J.F.L. Kaamer van Hoegee (VVD), J.A. Kardol (CU/SGP), mw. P.E. Kirch-Voors (VVD, vanaf 10 15.12 uur), J.H. Köhne (VVD), mw. T.E.M. van Leeuwen (GL), A.E. van Liere (PvdD), C.J. Loggen (VVD), G. Massom (PvdA), R. Meerhof (PvdA), mw. M.C. Nunes (Forza), R.C.T. Ootjers (CDA), N. Papineau Salm (PvdA), mw. C.W.M. van Rooij (PvdA), mw. R. Saleem (PVV), M. Schraal (CDA), D.J. van der Sluijs (PVV), mw. L.C.A. Stevens-Meewis (CDA), J.P.M. Van Straaten (VVD), H.W. Struben (D66), mw. A. Tanja (GL), A. Tekin (PvdA), X.J. den Uijl (PvdA), M. Versteeg (PvdA), E.P. Wagemaker (PvdA), D.C.J.M. Wellink (SP), A.J.C. de Wit (VVD), Z. Yurdakul (D66) mw. I. Zaal (D66)
- 15 **Afwezig:** Mw. N. Ajouaau (PvdA), C. Broekhoven (CDA), mw. A. Gamri (PvdA), mw. D.G.M. de Grave-Verkerk (VVD), mw. A.P. van Heijst (GL), J.H. Leever (ONH), mw. C. Sacco (SP)

20

Agenda

Paginanummer

	1.	Opening en mededelingen	03
	2.	Vaststelling agenda en regeling van werkzaamheden	03
25	3.a.	Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding	07
	3.b.	Opheffen besluit PS inzake opgelegde geheimhouding (VERTROUWELIJK)	07
	3.c.	Lijst bekrachtiging geheimhouding PS	07
	4.	Vaststelling notulen van de vergaderingen van 12 en 19 november 2012	08
	5.	Vaststelling lange termijn agenda	08
30	6.	Ingekomen stukken	08
	7.	Voortgangslijst van moties	08
	8.	Voorlopig aangemerkt als hamerstuk	08
	8.a.	Statenvoordracht 101 Addendum begroting 2013 Cultuurbeleid	08
	8.b.	Statenvoordracht 104 Laatste begrotingswijziging 2012	08
35	8.c.	Statenvoordracht 103 Vaststellen legestarieventabel 2013 en intrekken Legestarieventabel 2012	08
	8.d.	Statenvoordracht 105 Tarieven nazorgheffing stortplaatsen 2013 en Begroting 2013 van het Fonds Nazorg gesloten stortplaatsen NH	08

40	8.e. Statenvoordracht 102 Bijdrage aan de zandige variant Prins Hendrikdijk Texel (TWIN-H)	08
	9. Statenvoordracht 106 Wijziging provinciale ruimtelijke verordening Structuurvisie ten gevolge van inwerkingtreding Spoedwet WRO	09
	10. Statenvoordracht 107 Wijziging Structuurvisie NH 2040, Provinciaal Ruimtelijke verordening Structuurvisie en beleidskader Wind op land	31
45	11. Initiatiefvoorstel (108) VVD 'Zorghotels in Noord-Holland'	74
	12. Statenvoordracht 109 Aanwijzen 4 ^e plaatsvervangend lid voor algemeen Bestuur Goois Natuurreservaat	74
	13. Vragenuur	75
50	14. Sluiting	75

55

1. Opening en mededelingen

De **VOORZITTER**: Dames en heren, van harte welkom. De vergadering is geopend. Ik verzoek u uw mobiele telefoons tijdens de vergadering uit te zetten. Ik deel u mede dat bericht van verandering is ontvangen van de dames Ajouaau (PvdA), Gamri (PvdA), Van Heijst (GL), De Grave-Verkerk (VVD) en Sacco (SP) en de heren Broekhoven (CDA) en Leevers (ONH). Het is plezierig te constateren dat mevrouw Eelman weer in ons midden is. Zeer welkom.

2. Vaststelling agenda en regeling van werkzaamheden

De **VOORZITTER**: Op grond van artikel 18 van het Reglement van Orde dient voor aanvang van de vergadering door het lot te worden bepaald met welk Statenlid een hoofdelijke stemming dient aan te vangen, waarna deze stemming verder plaatsvindt op volgorde van binnenkomst. De primus voor deze vergadering is nr. 34, mevrouw Kaamer van Hoegee (VVD). Dan is aan de orde de vaststelling van de agenda. U hebt kennis genomen van de agenda. Wil iemand over de agenda het woord? Zo dat niet het geval is, dan is de agenda overeenkomstig het voorstel van het presidium vastgesteld. De fracties van de SP en PvdD hebben aangekondigd een motie Vreemd aan de orde van de dag te willen indienen en dat geldt ook voor de heer Loggen van de VVD. Ik stel de fracties van de SP en de PvdD daartoe nu in de gelegenheid. De stemming over de moties zal plaatshebben aan het einde van de vergadering.

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Voorzitter, het onderwerp is Fort Benoorden bij Spaarnwoude. Over twee dagen wordt een besluit genomen om recreatiewoningen te bouwen bij het Fort. Daar is kort geleden, namelijk afgelopen week, informatie bijgekomen. Naar de mening van de SP kan dat besluit niet genomen worden, omdat de nieuwe informatie niet besproken is. Samen met de PvdD hebben wij een motie opgesteld die dat voorlegt aan de Staten, omdat er een aantal onduidelijkheden zijn en niet alle informatie beschikbaar is. De onderbouwing is dus dat als de Staten alle informatie willen hebben, dat besluit vooruitgeschoven moet worden, want het lijkt mij niet verstandig om een ongefundeerd besluit te nemen. Wij kunnen eventuele vragen beantwoorden. Ook de heer Van Liere geeft nog een toelichting.

Motie Vreemd aan de orde van de dag

Recreatiewoningen Fort Benoorden

90

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 17 december 2012

Concluderende dat:

- *Het recreatieschap Spaarnwoude van plan is om recreatiewoningen te laten bouwen op het terrein van Fort Benoorden;*
- *Het recreatieschap dit doet om financiën te genereren voor het onderhoud van het Fort;*

95

- *De komst van de recreatiewoningen gevolgen zal hebben voor het aantal verkeersbewegingen in en rond het dorp Spaarndam en dat dit reden was om nieuw verkeersonderzoek te laten doen;*
- 100 - *Er al veel verzet is tegen de komst van de recreatiewoningen, omdat het Fort Benoorden deel uitmaakt van de Stelling van Amsterdam, die op de Werelderfgoedlijst staat én dat het Fort onderdeel is van de Hoofdgroenstructuur;*
- *Kortgeleden bekend is geworden dat de erfpachtopbrengst van de recreatiewoningen niet boven 100.000 euro uit gaat komen (er worden bedragen genoemd van 80.000 euro en*
105 *zelfs van 50.000 euro).*

Overwegende dat:

- *Het nieuwe bedrag volstrekt onvoldoende zal zijn om aan de financiële reden tot de bouw van de recreatiewoningen te voldoen;*
- 110 - *De uitkomsten van het verkeersonderzoek veel onduidelijkheid scheppen;*
- *Er mogelijk ook sprake is van belangenverstrengeling, wat zeker onderzoek behoeft.*

Spreken uit dat:

- 115 *Er gezien de onduidelijkheid rond het verkeersonderzoek, de erfpachtopbrengsten én mogelijke belangenverstrengeling op 19 december, wanneer het bestuur van het recreatieschap bijeenkomt, geen definitief besluit tot de bouw van de recreatiewoningen genomen kan worden*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fracties SP, PvdD

120

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

- De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter, nog even een korte toelichting van mijn kant. De PvdD vindt het verkeerd dat het Recreatieschap Spaarnwoude de bouw van het bungalowpark in haar
- 125 gebied wil toestaan. Spaarnwoude is van groot belang als recreatiegebied voor dagrecreanten en heeft ook natuurwaarden die gebaat zijn bij rust. Een bungalowpark voor verblijfsrecreatie is met beide strijdig. Nu blijkt uit nieuwe informatie dat de opbrengsten voor het recreatieschap van het bungalowpark via erfpacht minimaal zijn. Waarom laten wij een groot deel van de natuur opslokken door een commerciële onderneming? Is dat niet te veel voor de reparatie van het Fort?
- 130 De opbrengst uit de erfpacht zal hooguit 100.000 euro per jaar bedragen, terwijl het schap ongeveer 2,7 miljoen euro per jaar nodig heeft. Het structurele natuurbeheer dat nodig is om aan het programma van eisen te voldoen, zit niet in de begroting en de onderneming geeft aan daar geen geld voor te hebben. Het gaat dus iemand extra geld kosten. Vermoedelijk het schap. De opbrengsten dragen dus nauwelijks of zelfs negatief bij aan het oplossen van het financiële
- 135 tekort van het schap en wegen op geen enkele manier op tegen het verdwijnen van de natuur en de overlast aan de omgeving door verkeer. Heroverwegen is denk ik het minste wat u kunt doen.

De heer **LOGGEN** (VVD): Voorzitter, wij staan aan de vooravond van een grootscheepse reorganisatie in het openbaar bestuur in Nederland en daar hebt u allemaal kennis van kunnen

140 nemen tijdens het verschijnen van het regeerakkoord van het huidige kabinet. Dit behelst dat wij
samen met Utrecht en Flevoland in 2015 zijn opgeschaald tot een landsdeel. Ten principale zijn
wij daar als VVD niet op tegen, want alles wat beter kan moet je ook beter doen, maar wij willen
dat wel in een bepaald kader zien. Wij weten op basis van de ervaringen die wij hebben bij
bijvoorbeeld gemeentelijke herindeling, dat de ARI-procedure nogal uitgebreid en veelomvattend
145 is en vaak tot de nodige problemen leidt. Met die ervaring in het achterhoofd en de route die
daarin gelopen wordt, kijken wij ook naar dit proces. Alleen zijn wij nu geen regievoerder en
initiatiefnemer op dit proces en dat bemoeilijkt de zaken wel. De hele gang van zaken leidt tot de
nodige vragen. Wij krijgen een beetje het gevoel dat door de snelheid van het proces de positie
van PS wellicht ondergesneeuwd kan raken. Los van alle vragen die wij hebben, willen wij daar
150 graag bij betrokken worden. Vragen die er leven, zijn onder andere hoe wij draagvlak creëren bij
onze inwoners en hoe wij omgaan met de positie van zo'n nieuw landsdeel in het IPO. Allemaal
vragen, maar wat nog belangrijker is, is dat het doel en de inhoud voor iedereen helder moeten
zijn en dat er draagvlak voor moet zijn, zowel bestuurlijk draagvlak als draagvlak bij onze
bewoners in onze provincie c.q. provincies. Als het allerbelangrijkste hechten wij aan een
155 buitengewoon zorgvuldig proces. Op het moment dat je zaken onder tijdsdruk zet, kan het nog
wel eens gebeuren dat de zorgvuldigheid daar slachtoffer van wordt en dat willen wij te allen
tijde voorkomen. Daarvoor heeft de VVD een motie opgesteld, die wij graag vandaag hadden
willen indienen. Het was een vrij uitgebreide motie, maar GS hebben vorige week een brief
gestuurd die in grote lijnen overeenkomt met de inhoud van de VVD-motie. Daarom was onze
160 motie op dat moment niet meer relevant. Gezien de inhoud van de brief kan ik mij voorstellen dat
u wilt weten hoe de Staten daarover in den breedte denken, want u moet wel in de komende
maanden met de gesprekken gaan starten en dat is eerder dan wij met zijn allen denken, want
het begint al in januari en dat duurt nog maar twee weken. Dan is het prettig en noodzakelijk om
te weten hoe de Staten, het liefst unaniem dan wel in grote meerderheid, hierover denken en
165 daarom hebben wij een aangepaste motie Vreemd aan de orde van de dag.

Motie Vreemd aan de orde van de dag

Opschaling provincies

170 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 17 december 2012.*

Constaterende dat:

- *In het regeerakkoord VVD-PvdA ('Bruggen slaan') de intentie is opgenomen om een
samenvoeging van de provincies Noord-Holland, Utrecht en Flevoland te laten
175 plaatsvinden;*
- *Minister Plasterk heeft aangegeven deze samenvoeging niet later dan de provinciale
Statenverkiezingen in het voorjaar van 2015 tot stand te willen brengen.*

Overwegende dat:

180 *De minister dit voornemen op 5 december jl. heeft bevestigd in een verkennend gesprek met het
college van GS van Noord-Holland, waarover PS op 12 december jl. een informerende brief
(kenmerk 94274/121347) hebben ontvangen.*

Van mening zijnde dat:

- 185 - *De opstelling van het college van GS zoals weergegeven in de brief d.d. 12 december 2012, de juiste grondhouding is om in gesprek met het Rijk te treden;*
 - *Een actieve rol van de provinciale volksvertegenwoordiging in het proces van provinciale opschaling wenselijk is.*

190 *Scharen zich achter de inhoud van de brief van 12 december jl. van het college van GS aan PS.*

Verzoeken het college van GS om een concreet tijdspad van dit proces voor te leggen aan PS, zodra dit voornemen in de ministerraad is geweest, maar uiterlijk in haar vergadering van 3 juni 2013

195 *en gaan over tot de orde van de dag.*

Fractie VVD

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen. In de geest van de presidiumvergadering van vanochtend was ik eigenlijk van plan om als de tijd daartoe
200 gelegenheid biedt, met name in procedurele zin er agenda technisch soepel mee om te gaan, zodat er ook van andere zijde nog iets gezegd kan worden. Ik ga er ook vanuit dat er over de middag heen wellicht nog enig overleg plaatsvindt als daar behoefte aan is, zodat wij een poging kunnen doen om een zo breed mogelijke Statenmeerderheid achter een bepaalde uitspraak te realiseren. Gedeputeerde Bond wil graag een toelichting geven op het document dat wordt
205 uitgereikt behorende bij agendapunt 10.

Gedeputeerde **BOND**: Voorzitter. Dank u wel dat ik de gelegenheid krijg om dat even toe te lichten. U gaat vanmiddag spreken over een wijziging van de Structuurvisie en het stuk dat
210 uitgedeeld wordt, betreft twee tekstuele aanpassingen in uw voordracht en maken dus onderdeel uit van de beraadslagingen. Het betreft een tekstvoorstel voor de definitie van een aanvraag of vergunningaanvraag. Die is ook voor de verdere uitwerking en juridisch van belang. Het tweede tekstvoorstel gaat over de overgangsbepaling in artikel 32, lid 7, onderdeel a, over het onderdeel de rotordiameter, want die is ook van belang. Dat is het tekstvoorstel dat GS doen. GS hebben dus de voordracht inhoudelijk gewijzigd met deze twee aanpassingen. Ik stel voor dat wij deze
215 aanpassingen onderdeel laten uitmaken van de beraadslagingen.

Mevrouw **VAN LEEUWEN** (GL): Voorzitter. Toen de heer Bond het katheder betrad, dacht ik dat hij in zou gaan op een vraag die ik vorige week aan GS heb gesteld om daarover voor deze vergadering uitsluitsel te geven. Het gaat namelijk over het lijstje van de IPO-overeenkomst van
220 vorige week en wat nou precies aan alle provincies is toebedeeld.

De **VOORZITTER**: Ik denk dat dat gewoon onderdeel is van het debat onder agendapunt 10.

Mevrouw **VAN LEEUWEN** (GL): Ik had gedacht dat wij dat vooraf zouden krijgen. Dat is handig bij
225 de voorbereiding.

Gedeputeerde **BOND**: Voorzitter, deze komt voor mevrouw Van Leeuwen misschien als een konijn uit de hoge hoed, maar dit is puur een tekstaanpassing en die andere maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

230

De **VOORZITTER**: En deze aanvullende notitie dus ook.

3.a. Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding

235 Zie vertrouwelijk verslag van de besloten vergadering.

De **VOORZITTER**: De heer Van Liere niet. Dan schors ik de vergadering en verklaar deze weer openbaar. De deuren kunnen weer open. De vergadering is heropend en nu weer openbaar. Laten wij maar even alles stuk voor stuk nalopen. Wij hebben eerst het voorstel tot bekrachtiging van het besluit 81404/111663. Degenen die tegen zijn, willen die de hand opsteken? De fracties van GL, SP, OBP, Forza en PvdD. De overige leden zijn voor bekrachtiging. Dan is dat besloten. Dan punt 18404/123180. Mag ik de fracties die tegen bekrachtiging zijn, vragen om de handen op te steken? De fracties GL, SP, OBP, Forza en PvdD. De overige leden zijn voor bekrachtiging. Dan is dat besloten. Dan komen wij bij het derde punt, 103289/103409. Mag ik de fracties die tegenstander zijn, vragen de hand op te steken? Dat is dus niet Wind op land! De OBP is tegen en de overige leden zijn voor bekrachtiging, dan is dat besloten.

240

245

3.b. Opheffen besluit PS inzake opgelegde geheimhouding

250 De **VOORZITTER**: Er ligt een brief met het verzoek van GS tot opheffing van de geheimhouding van de brief met kenmerk 103693/112105, deze is heden aan de Statenleden uitgereikt. Verder gaat het om de opheffing van geheimhouding van de volgende documenten: de brief aan PS inzake het GS-besluit d.d. 19 januari 2010 (kenmerk 2010-1070) over het bemiddelingsrapport en de verslaglegging van de vervolggesprekken inzake KNSF-terrein te Muiden en de brief aan PS inzake het GS besluit d.d. 26 mei 2009 (kenmerk 2009-28890) over een inpassingsplan voor het KNSF-terrein. Krachtens artikel 25, tweede lid van de Provinciewet dient de opgelegde geheimhouding van bovengenoemde stukken in deze vergadering door uw Staten te worden opgeheven. Ik stel u voor daartoe te besluiten. Verlangt iemand over de lijst geheime stukken het woord? Zo nee, dan is de opgelegde geheimhouding ten aanzien van de genoemde stukken hiermee opgeheven.

255

260

3.c. Lijst bekrachtiging geheimhouding PS

De **VOORZITTER**: Naar verwachting zal in de eerste vergadering van het nieuwe jaar, dus de vergadering van 4 februari 2013, een voorstel voorliggen van GS en PS voor het opschonen van de lijst met geheime stukken. Verlangt iemand daarover het woord? Zo nee, dan stel ik u voor de lijst voor kennisgeving aan te nemen.

265

4. Vaststelling notulen van de vergaderingen van 12 en 19 november 2012

270

De **VOORZITTER**: Verlangt iemand over de notulen het woord? Geen verdere opmerkingen? Dan zijn de notulen van beide vergaderingen ongewijzigd vastgesteld.

5. Vaststelling lange termijn agenda

275

De **VOORZITTER**: Er zijn tot op heden geen opmerkingen ontvangen door de griffie. Wenst iemand over de lange termijnagenda het woord? Zo nee, dan is de lange termijnagenda vastgesteld.

280

6. Ingekomen stukken

De **VOORZITTER**: In te zien op het secretariaat van de griffie. Tot nu toe zijn door de Statengriffie geen opmerkingen ontvangen. Verlangt iemand over de ingekomen stukken het woord? Zo nee, dan is voor wat betreft de afdoening van de brieven conform het voorstel van het presidium besloten.

285

7. Voortgangslijst van moties

De **VOORZITTER**: Verlangt iemand hierover het woord? Zo dat niet het geval is, dan stel ik u voor de lijst vast te stellen. Dat is conform besloten.

290

8. Voorlopig aangemerkt als hamerstuk

De **VOORZITTER**: Op advies van de verschillende commissies wordt geadviseerd in te stemmen met de hierna te noemen voordrachten en deze als hamerstuk te behandelen.

295

8.a. Statenvoordracht 101 Addendum begroting 2013 Cultuurbeleid

8.b. Statenvoordracht 104 Laatste begrotingswijziging 2012

8.c. Statenvoordracht 103 Vaststellen Legestarieventabel 2013 en intrekken

300

Legestarieventabel 2012

8.d. Statenvoordracht 105 Tarieven nazorgheffing stortplaatsen 2013 en begroting 2013 van het Fonds Nazorg gesloten stortplaatsen NH

8.e. Statenvoordracht 102 Bijdrage aan de zandige variant Prins Hendrikdijk Texel (TWIN-H)

305

De **VOORZITTER**: Verlangt iemand hierover het woord, aantekening, stemverklaring of hoofdelijke stemming? Zo nee, dan zijn de besluiten behorende bij de voordrachten 101, 102, 103, 104 en 105 aangenomen.

9. Statenvoordracht 106 Wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie ten gevolge van inwerkingtreding Spoedwet WRO

310

De heer **KARDOL** (CU/SGP): Voorzitter, de wijziging van de PRVS is een gevolg van de wetswijziging van de Wro per 1 oktober 2012. Ontheffingsbevoegdheden van GS worden veranderd in toegestane afwijkingsregels die de gemeenten autonoom kunnen toepassen. In het proces wordt aan gemeenten meer vertrouwen gegeven. Het is daarom nodig de PRVS te wijzigen en de toegestane afwijkingsregels preciezer te beschrijven. De voordracht van de PRVS die voorligt, doet dat beleidsneutraal. In de commissie R&M is daar meerdere keren over gesproken en is het voorstel bijgesteld. Naar aanleiding van de zorg van de commissie over de toekomstige praktijk is er een voorstel voor vooroverleg met de gemeenten ontwikkeld. De CU/SGP is in het algemeen tevreden over het voorliggende stuk, maar zal attent zijn op de evaluatie van de nieuwe samenwerking met gemeenten over ongeveer een jaar, zoals dat is toegezegd. Wij hebben de volgende vragen. De Commissie R&M werd in het verleden geïnformeerd over plannen die gevoelig lagen. De gedeputeerde heeft al de intentie uitgesproken om ook transparant en interactief met de omgeving om te willen gaan ten aanzien van grote plannen, zoals de Bloemendalerpolder en Crailo en men heeft dit al gepraktiseerd. Toch lijkt de rol van de commissie ook voor kleine en venijnige plannen – zal ik maar even zeggen – lastiger inpasbaar in het proces, omdat richtinggevende gesprekken in het voortraject tussen GS en ambtenaren en gemeenten gaan plaatsvinden zonder erg zichtbaar te zijn, in plaats van dat op een bepaald moment een ontheffing wordt gevraagd. Dat is op een bepaald moment veel zichtbaarder. Ten behoeve van actieve volksvertegenwoordiging is dat een nadeel en enige structuur ten aanzien van de informatieverschaffing aan PS is nodig. Ik zou daar graag een reactie van GS op hebben. Aan de PRVS is in artikel 34 een hardheidsclausule toegevoegd, die in uitzonderlijke situaties met grote gemeentelijke belangen een aantal artikelen van de PRVS buiten werking kan plaatsen. Reden is dat PS bij de vaststelling niet met alles rekening kunnen houden. Daarom stellen wij voor in die situaties ook PS te betrekken en het niet volledig aan GS over te laten zoals de voordracht dat nu voorstelt. Daarom dient mijn fractie een amendement in.

Amendement 9-1

Artikel 34

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 17 december 2012

Kennis genomen hebbende van:

- *Het ontwerpbesluit van de PRVS;*
- *De integrale tekst na wijziging van de PRVS.*

Overwegende dat:

- *PS bij de vaststelling van de PRVS niet vooraf met alle bijzondere omstandigheden in het gemeentelijk ruimtelijk beleid rekening kunnen houden;*
- *In artikel 34 van de PRVS aan GS hiertoe de mogelijkheid wordt geboden om op aanvraag van burgemeesters en wethouders ontheffing te verlenen;*
- *PS de eindverantwoordelijkheid hebben als het gaat om het vaststellen van de PRVS.*

Besluiten:

355 *Aan artikel 34 de volgende zin toe te voegen: "In voorkomende gevallen worden PS vooraf geïnformeerd over het voornemen van GS om ontheffing te verlenen"*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie CU/SGP

360

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

Mevrouw **VAN LEEUWEN** (GL): Voorzitter, stelt u zich voor dat wij hier in de Staten een verordening hebben met een artikel dat bepaalt dat de Statenleden en de gedeputeerden geen
365 alcoholische drank naar de Statenzaal mogen meenemen. Dan is er een lid in het artikel dat bepaalt onder welke criteria hiervan mag worden afgeweken en dat luidt: "In afwijking van het eerste lid mag wel alcoholische drank meegenomen worden door personen ouder dan 75 jaar, gedeputeerden die langer dan vier perioden gedeputeerde zijn, leden van Trots op Nederland, begeleiders van een hond en Tjeerd Talsma." Dan kijk je toch gek op. Een rijtje criteria en dan
370 opeens een naam die niet aan die criteria voldoet. Zo keken wij ook naar artikel 24. Je mag niet bouwen in de Rijksbufferzone en vervolgens volgt er een aantal criteria waaronder dat wel mag en in het onderste criterium staat plotseling een naam, pilot Waterland. Een wezensvreemd element dus. Daarom dienen wij een amendement in.

375 **Amendement 9-2**
Rijksbufferzones

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 17 december 2012

380 *Constaterende dat:*

- *In artikel 24, lid 1, wordt aangegeven dat in gebieden, op kaart 5 aangeduid als Rijksbufferzones, in de bestemmingsplannen geen verdere verstedelijking in de vorm van nieuwe gebouwen mogelijk mag worden gemaakt;*
- *In artikel 24, lid 2 tot en met 4 daarop nadere bepalingen worden gegeven;*
- 385 - *In artikel 24, lid 5, wordt aangegeven onder welke criteria van het eerste tot en met het vierde lid mag worden afgeweken.*

Overwegende dat:

- *De criteria onder lid 5a tot en met 5d van algemene aard zijn, waaraan een bebouwing*
390 *steeds getoetst moet worden, wil er sprake kunnen zijn van een afwijkingsmogelijkheid;*
- *In lid 5e geen sprake is van een criterium, maar van de aanduiding van concrete bouwlocaties met betrekking tot de pilot Waterland;*
- *Het opnemen van concrete bouwlocaties in een opsomming van criteria een wezensvreemd element betreft;*
- 395 - *De suggestie wordt gewekt dat genoemde bouwlocaties per definitie niet zullen kunnen voldoen aan de gestelde criteria;*

- *Voor een evenwichtig en rechtvaardig afwijkingsbeleid en het vermijden van strijd met het gelijkheidsbeginsel en de rechtszekerheid de toetsing aan de criteria transparant moet zijn.*

400

Besluiten, gehoord de discussie: artikel 24, lid 5e, te schrappen

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie GL, SP, PvdD, 50plus

405

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **WAGEMAKER** (PvdA): Voorzitter. Het college heeft gekozen voor een beleidsarme verwerking van de regels die zijn vastgelegd in de Spoedwet Wro. De PvdA heeft tijdens de
410 behandeling in de twee commissievergaderingen aangegeven het eens te zijn met die lijn. De bedoeling van de wet is om de gebiedsontwikkeling, dus ontwikkelingen als woningbouw, landschappelijke inrichting en infrastructuur, te vereenvoudigen. Decentralisatie naar gemeenten en terugdringen van onnodige bureaucratie is noodzakelijk. Vertrouwen in de lagere overheid is daarbij het sleutelwoord en de PvdA ondersteunt deze gedachte. Voor de PvdA is naast
415 vertrouwen ook behoud van de ruimtelijke kwaliteit belangrijk. Bij de vaststelling van de provinciale Structuurvisie in 2010 hebben wij daarom gepleit voor verschillende maatregelen om de kwaliteit te kunnen borgen. Terugkijkend op de afgelopen twee jaar hebben wij ook de indruk dat dit gelukt is. Dankzij het vasthouden aan ruimtelijke afspraken en zeker ook door de adviezen van de ARO, is de landschappelijke kwaliteit vrijwel niet aangetast. Dit alles zonder
420 reactieve aanwijzingen, inpassingsplannen en mogelijk daaruit voortvloeiende rechtszaken. Delen GS de mening van de PvdA dat de invoering van de Spoedwet Wro niet ten koste mag gaan van de ruimtelijke kwaliteit in Noord-Holland? Op welke wijze houdt de provincie zicht op de ruimtelijke plannen van de gemeenten en mogelijke strijdigheid met de provinciale Structuurvisie? Is het goede dienstenoverleg daarbij voldoende? Zijn de gemeenten voldoende op de hoogte van het
425 verdwijnen van de ontheffingsverlening door de provincie? Wat op zich bijzonder is bij de behandeling van dit stuk, is dat wij vandaag de herziening van de Structuurvisie vaststellen, maar bij het volgende punt gaan wij die al weer wijzigen. Ik denk dat het nog niet eerder voorgekomen is dat wij een verordening zo snel gaan veranderen. Dus als wij over flexibiliteit van dit bestuur praten, dan denk ik dat wij hoog scoren. Het college wordt bedankt voor de uitvoerige
430 beantwoording van de vele vragen van de fracties, gemeenten en andere betrokkenen. Als het gaat om de inbreng van de heer Kardol en de voorkomende gevallen, dan denk ik dat het de moeite waard is om dat nader te bekijken, dus dat zullen wij straks ook bestuderen. Wij passen dit keer een beleidsarme verandering toe. Wij horen straks van de gedeputeerde meer over wanneer wij een en ander gaan behandelen. Bij de evaluatie van de Structuurvisie komen dit soort
435 zaken aan de orde. Ik denk dat dat het goede moment is om over dit soort zaken te praten.

De heer **HOLTHUIZEN** (50plus): Voorzitter. Die ziet af van het woord vanwege het feit dat mevrouw Van Leeuwen zo uitstekend gesproken heeft.

440 De heer **GERSTELING** (SP): Voorzitter, mevrouw Van Leeuwen heeft goed gesproken, maar toch zie ik niet af van het woord. Bij de discussies rondom de wijziging van de verordening is vaak naar voren gekomen dat deze beleidsneutraal moeten zijn. Daarom hebben wij ook heel erg vaak en goed gekeken naar wat er gebeurt wanneer je de ontheffingen schrapt en om in het eigen woorden te zeggen, dat je alleen maar aangeeft waaraan het moet voldoen, oftewel je benoemt
445 het positief. Daar hebben wij een paar keer de degens over gekruist en wij hebben het bijvoorbeeld gehad over wat de gevolgen zijn voor bijvoorbeeld het project Wonen in het groen. Immers, zoals het er oorspronkelijk in stond, zou je kunnen zeggen dat alles wat daaraan voldoet, goedgekeurd wordt. De discussie heeft onder andere opgeleverd dat wordt toegevoegd dat GS nadere regels kunnen stellen en dat is op zich een verbetering. Toch heb ik een
450 amendement om bij de nadere regels toe te voegen 'gehoord de commissie die hiermee belast is', want dat element is eruit gefietst.

Amendement 9-3

455 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 17 december 2012.*

Overwegende dat in de artikelen 13, 13a en 14 de bevoegdheid van GS wordt opgenomen om nadere regels te stellen.

460 *Dit op zich een verbetering is, maar de invloed van deze nadere regels groot kunnen zijn en derhalve ligt het in de rede de commissie hierover te raadplegen.*

Besluiten:

In de artikelen 13, lid 4, artikel 13a, lid 3, en artikel 14, lid 5, toe te voegen na "Gedeputeerde Staten (...)" de tekst: "Gehoord de desbetreffende commissie van Provinciale Staten" waarna de oorspronkelijke tekst wordt gehandhaafd
465

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie SP

470

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **GERSTELING** (SP): De PvdD dient nog een amendement in over de EHS en dat gaan wij ook steunen. Daarnaast hebben wij daar een klein amendement op en dat zal ik proberen uit te leggen.
475

De **VOORZITTER**: Een amendement op het amendement?

De heer **GERSTELING** (SP): Nee, een eigen amendement op de voordracht, op artikel 19. Want in de nieuwe tekst staat een toevoeging die geplakt wordt in de oude tekst. Daar staat bij dat een bestemmingsplan ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan geen regels bevat die omzetting naar de natuurfunctie onomkeerbaar belemmeren, et cetera. De bedoeling
480

van het artikel is dat bestemmingsplannen er niet voor kunnen zorgen dat in een EHS c.q. ecologische verbindingzones dingen gebeuren die onomkeerbaar zijn, maar zoals het er nu staat, wekt het verwarring. Zoals het er nu staat zou je kunnen veronderstellen dat wanneer er een bestemmingsplan van pakweg 40 jaar oud is – ik kan mij nog iets herinneren van een bestemmingsplan met een golfbaan in Amstelveen – waarin dingen staan die ook al zijn ze nog niet toegepast, onomkeerbaar zijn als ze worden uitgevoerd, je dan zegt, dat accepteren wij dan ook. Volgens mij is dat niet de bedoeling daarvan, dus mijn voorstel is om in artikel 19, lid c, de woorden ‘ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan’ te schrappen en terug te keren naar de tekst zoals die er stond.

Amendement 9-5

EHS

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 17 december 2012

Overwegende dat:

- *In artikel 19 lid 1c een nieuwe formulering is opgenomen over bestemmingsplannen waarin gronden bestemd voor EHS en ecologische verbindingzones, zijn opgenomen;*
- *Deze nieuwe toevoeging - hierna cursief afgebeeld - luidt: “Een bestemmingsplan ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan, geen bestemmingen en regels bevat die omzetting naar de natuurfunctie onomkeerbaar belemmeren en (...)”.*

De voorgestelde tekst suggereert dat regels en bestemmingen uit een bestemmingsplan (zelfs degenen die tientallen jaren geleden zijn opgesteld) waarin wel bestemmingen en regels staan die onomkeerbaar zijn voor een omzetting naar de natuurfunctie, worden goedgekeurd in nieuwe bestemmingsplannen.

Besluiten: in artikel 19 lid 1 c de woorden: ‘ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan’ te schrappen

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie SP

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **GERSTELING** (SP): Dan hebben wij ook uitgebreid met elkaar gesproken over Waterlands Wonen. Mevrouw Van Leeuwen heeft gelijk wanneer zij zegt dat het om een vreemde eend in de bijt gaat om het op die plek in het lijstje op te nemen, maar je kunt ook zeggen dat dat een fout van PS uit de vorige periode is en daar zitten wij mee. Ik begrijp de discussie wel, ook van de kant van de collegepartijen. Zij willen het immers beleidsneutraal doen. Het probleem is alleen dat het voorheen een ontheffing was en een ontheffing kán verleend worden, maar door het nu op de manier op te nemen waarin het in de tekst staat, is het een automatisme geworden. Indien het voldoet aan de afspraken tussen Rijk en provincie in het kader van pilot Waterland, wordt het dus

per definitie goedgekeurd en dat gaat een stap verder dan zoals het oorspronkelijk vermeld was. Ik heb daar behoorlijk mee zitten worstelen en mijn voorstel is om het uit artikel 5 te halen en te plaatsen onder artikel 6, waarin wordt gesproken over een afwijkingsregeling. Daarmee, ook al zijn wij als SP niet voor de pilot Waterlands Wonen, maar een beetje de discussie in de commissie
530 volgend, nemen wij in artikel 6 een nieuw lid op. Hiermee wordt het automatisme minder en ontstaat er meer grip van GS op de plannen van Waterlands Wonen.

Amendement 9-4

Waterlands Wonen

535 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 17 december 2012*

Overwegende dat:

- *In de oorspronkelijke tekst van artikel 24 (Rijksbufferzones) was opgenomen dat er een*
540 *ontheffing kon worden verleend voor woningbouw met betrekking tot de pilot Waterland.*
Ook was opgenomen dat de commissie eerst werd gehoord;
- *In de nieuwe tekst zowel het horen van de commissie vervalt als de ontheffing die*
verleend kon worden;
- *De huidige tekst nu spreekt over bestemmingsplannen die voorzien in woningbouw*
545 *overeenkomstig de afspraken tussen Rijk en provincie met betrekking tot de 'pilot*
Waterland' en dus bij voorbaat een bestemmingsplan zal goedkeuren met bebouwing in
het kader van Waterlands Wonen.

Constateren dat dit verder gaat dan de tekst in de bestaande PRSV.

550 *Overwegen Waterlands Wonen op te nemen onder de afwijkingsregeling in artikel 6.*

Besluiten: op te nemen in artikel 6 een nieuw lid waarvan de tekst luidt: "d. Bestemmingsplannen
opgesteld in het kader van de pilot Waterlands Wonen en die voldoen aan het gestelde in de leden
555 *a, b en c."*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie SP

560 De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **GERSTELING** (SP): Voorts zal er nog een aantal amendementen langskomen die wel wijzigingen inhouden en niet beleidsneutraal zijn. Inhoudelijk zijn wij het daarmee eens en zullen deze ondersteunen.

565 De heer **STRUBEN** (D66): Voorzitter, ruimtelijke ordening is een kerntaak van de provincie. De opstelling van de Structuurvisie en de bijbehorende verordening rond 2010 vormen een bijzondere prestatie. Ik denk dat het goed is dat even te benadrukken. De belangen en het beleid

zijn zorgvuldig omschreven. Het uitvoeringsprogramma is goed uitgewerkt en de verordening is knap opgezet. Samen met de leidraad Landschap en Cultuurhistorie, de herijking van de EHS en alle andere achtergronden is het een essentieel kader voor het beheer van de ruimtelijke dynamiek en het beheer in de provincie. Nu gaat het slechts om de beleidsneutrale aanpassing van de verordening, in die zin dat het beleid in de Structuurvisie niet wordt aangepast. De reden zijn de Spoedwet, het medebewind EHS en omdat de Hoge Raad het systeem van ontheffing niet pikte. De verandering van de systematiek vinden wij echter wel degelijk fundamenteel en aanvankelijk hebben wij ook andere oplossingsrichtingen aangedragen. Het maakt nogal wat uit als de provincie bij een ontheffing voor bouwen buiten BBG kan sturen op basis van een onderbouwde nut en noodzaak en onafhankelijke kwalitatieve weging of dat je wellicht zienswijzen moet gaan indienen en aan het einde van het proces bij de rechter moet trachten je gelijk te halen. Het provinciale belang is erin gelegen dat het bestaande stedelijke gebied de inzet van alle mogelijke middelen vergt en dat het open landschap een zorgplicht is van de provincie én de gemeenten. Ook al is het niet tot ieders tevredenheid, het product en het proces van de Structuurvisie leken te werken. Een klacht die wel gehoord is, is dat het proces tamelijk ambtelijk is en te weinig bestuurlijk, maar ook dat is vaak een excuus van degenen die hun zaakjes niet op orde hebben of hun zin niet krijgen. Oké, dit is achteraf gesputter, want wet is wet en ja, beleidsneutraal, wij moeten maar afwachten of dit gaat werken. Wij hadden graag een aantal wijzigingen willen meenemen, waaronder het vervallen van de noodzaak tot aanwijzing van de transformatiegebieden, ook omdat in de aangepaste verordening daar veel beleidsruimte ontstaat voor de gemeenten. GS zijn dat met ons eens, maar stellen voor dat mee te nemen bij de evaluatie. Wij kunnen daarmee leven en gaan ervan uit dat GS de artikelen betreffende het kunnen stellen van nadere regels adequaat hanteren, waarmee ongewenste ontwikkelingen voorkomen kunnen worden. Wij zullen goed naar het voorstel van de SP kijken om ook de Staten daarbij te betrekken. Wanneer de aanpassing van de verordening ertoe kan leiden dat er tussen gemeenten en hun regio en met de provincie vroegtijdig overleg gepleegd wordt, dan komt dit de ruimtelijke ordening ten goede. Duidelijkheid in een vroeg stadium van het proces van planvorming over de ruimtelijke opgave voor wonen, bedrijven en voorzieningen en agrarische bedrijfsplanning et cetera is in het belang van alle partijen. Gemeenten krijgen de ruimte voor afweging binnen het kader van de Structuurvisie. Dat betekent voor gemeenten ook prioriteit leggen bij beter gebruik maken van het bestaande en bij verbouwen primair kijken naar de mogelijkheden binnen BBG. Een zorgplicht voor het openhouden van het landschap en onderbouwen van nut en noodzaak voor bouwen buiten BBG en de regionale afstemming plegen over de ruimtebehoefte en ruimtelijke ontwikkeling. Ik quote wat op de site van de provincie staat: "Het bewaken van de ruimtelijke kwaliteit voor ontwikkelingen buiten bestaand bebouwd gebied is en blijft ook onder de Spoedwet Wro een kerntaak van de provincie. Plannen zullen dan ook altijd getoetst worden." Binnenkort zijn wij toe aan de evaluatie van de Structuurvisie en daarom heeft D66 daarop vooruitlopend een aantal vragen. Wanneer hebben GS de evaluatie van de Structuurvisie in de planning en op welke wijze komt dit aan de orde? De achtergrond van de vraag is of het wellicht zinvol is ook iets mee te kunnen wegen van deze nieuwe werkwijze. Naar aanleiding van de evaluatie van de ARO hebben GS een besluit genomen over de ARO, dat nog aan PS zal worden voorgelegd. Kunnen GS aangeven hoe omgegaan wordt met de ARO tot dat moment? De kwaliteit van de provinciale Structuurvisie is cruciaal en bij de evaluatie – en daar

hebben wij het in de commissie vaak over gehad – zullen de provinciale doelen en het belang nog scherper geformuleerd moeten worden. Dat moet daar natuurlijk wel bij aan de orde komen.

Recent heeft de VNG een advies aan de minister uitgebracht over de omgevingswet in wording.

615 Dit is opgesteld door de TUD onder leiding van Friso de Zeeuw en met een oplegnotitie van Peter Noordanus. Noordanus heeft het onder meer over de gebrekkige driehoeksverhouding tussen RO, milieu en natuur die de gemeenten voor grote puzzels plaatst en de gemeenten moeten meer flexibiliteit krijgen om projecten afwijkend van het bestemmingsplan, te realiseren. De VNG geeft onder meer als knelpunt aan de provinciale en rijksruimtelijke bemoeienis met gemeenten. Het
620 oproepen van dat sfeertje blijft kennelijk een mode. Het maakt verschil uit of je vanuit de invalshoek van coördineren, afstemmen en beschermen of vanuit de hoek van ontwikkelingskansen naar de RO kijkt. Onze vraag is, kunnen GS ons informeren over het standpunt van GS over de relatie van de Structuurvisie tot de Omgevingswet, die door het Rijk in voorbereiding is? In hoeverre speelt het IPO hier een rol en wat is de inzet van GS hierbij? Wij
625 kijken naar het advies van GS over het amendement van de heer Kardol. Amendementen die in feite nieuwe inspraakprocedures betreffen en die je fundamenteel wilt wijzigen, daar zijn wij op dit moment niet voor. Dat moet natuurlijk bij de evaluatie plaatsvinden.

De heer **ANNAERT** (VVD): Voorzitter, net als onze gelijknamige fracties in de Eerste en Tweede
630 Kamer is onze fractie content met wat de Spoedwet Wro beoogt. Dat past in onze visie over de nieuwe wijze waarop vanuit het Rijk gekeken wordt naar de driedeling gemeente, provincie en Rijk en dat is begonnen met de wijze waarop de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte van het Rijk is weergegeven. Het is al een paar keer gezegd, dat betekent een totaal andere werkwijze dan wij gewend waren, maar dat hoeft wat ons betreft niet per definitie een slechtere werkwijze
635 te zijn. Het stuk gaat uit van vertrouwen en onze fractie heeft dat vertrouwen in de lokale bestuurders en de politiek zonder meer. Ik heb het ook in de commissie al eens gezegd, wij kunnen namelijk niet de indruk geven dat lokale bestuurders vanuit de losse pols RO bedrijven. Ook daar zijn raden die zeer kritisch zijn naar hun college en colleges zijn zelf al kritisch ten opzichte van plannen. Wij hebben het vertrouwen dat lokale bestuurders dat in eerste instantie
640 met een positieve houding zullen gaan benaderen. Natuurlijk heeft de provincie een nog hoger doel en in de stukken die nu voorliggen, is keurig netjes vastgelegd hoe dat volgens GS gaat plaatsvinden. Wij hebben daar nogmaals alle vertrouwen in en het zal in dit geval misschien een wat actievere houding van de provincie vragen, maar daar is niets mis mee. Wij hebben diverse bijlagen bij de stukken aangetroffen, waarvoor hartelijk dank. Ik denk dat het een proces is dat
645 wij goed hebben kunnen volgen aan de hand van de wijze waarop wij bediend zijn als het om de stukken gaat. In de laatste commissie hebben wij nog een aantal vragen gesteld en die zijn beantwoord in bijlage 5. Wat daaruit op te maken valt, is dat er op een aantal punten nog vervolgacties komen ten aanzien van de PRVS, maar dan gaat het met name om inhoudelijke wijzigingen. Wij hebben in de commissie al gezegd, ook wat betreft de inspraakreacties zit hier
650 voor ons een aantal zaken in dat bij de volgende wijziging van de PRVS dient te worden betrokken. Tot slot nog een punt en dat gaat over de nadere regels. Ik heb daarover in de commissie een vraag gesteld en die is keurig netjes in bijlage 1 bij punt 1 beantwoord door GS. De gedeputeerde heeft op mijn vragen tijdens de commissie geantwoord dat de manoeuvreerruimte minimaal is. De beantwoording die nu door GS gegeven wordt, zou je ruimer

655 kunnen uitleggen als datgene wat hij toen gezegd heeft. Onze fractie gaat ervan uit dat ook wat betreft het stellen van nadere regels, terughoudendheid wordt betracht, omdat dat ons inziens anders op gespannen voet zou komen te staan met juist datgene wat de Spoedwet Wro beoogt. Op de ingediende amendementen komen wij in tweede termijn terug na beantwoording door GS.

660 De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter, de Spoedwet Wro slaat de belangrijkste pijler onder onze ruimtelijke verordening vandaan, de ontheffingsverlening. Een beleidsneutrale omzetting is dus een illusie. GS erkennen dit gelukkig. Het gaat om een zo beleidsneutraal mogelijke omzetting en dat is iets anders dan beleidsneutraal, maar zelfs dat is het al niet. De gedeputeerde is er wel in geslaagd om de woningbouw en bedrijfsterreinen beleidsneutraal te maken, maar in de gevallen

665 van nieuwe landgoederen, uitbreiding van agrarische bouwpercelen en overige verstedelijking gaat het gierend uit de bocht. De compensatieregels voor de EHS zijn ook niet beleidsneutraal opgesteld. Het nabijheidsbeginsel is weggelaten en daarom stellen wij per amendement voor de oude tekst terug te halen. Die tekst had onder de Spoedwet helemaal niet gewijzigd hoeven te worden. Het is ook nog eens een beleidswijziging, die niet wenselijk is. Dan de megastallen.

670 Aanvankelijk stelden GS als beleidsneutrale afwijkingsregel voor dat een bank een verklaring gaf dat bouwvlakken vergroot mochten worden. Dan kan dus de Rabobank megastallen toestaan namens de provincie. Onlangs zorgde de Rabobank voor een megastal voor 38 miljoen kippen in de Oekraïne. GS toonden zich gelukkig gevoelig voor argumenten en keerden terug naar de eisen van het bedrijfsplan. Maar dat helpt niet, want wie toetst het bedrijfsplan? Niet de provincie, maar

675 de gemeente. En waarop? Daar hebben GS niets voor meegegeven, terwijl toch het idee van de Spoedwet Wro was om ondernemers en gemeenten vooraf duidelijkheid te geven. Regels in een provinciale verordening dienen helder en begrijpelijk en niet multi-interpretabel te zijn. De Structuurvisie is duidelijk, de provincie wil geen megastallen laten ontstaan en terecht, want megastallen zijn een ramp voor dieren, hun gezondheid en de gezondheid van mensen in de

680 omgeving van deze stallen en de leefbaarheid van het landelijke gebied. Onlangs bleek de Gezondheidsraad niet in staat een veilige woonafstand aan te geven voor de bio-industrie, terwijl er wel degelijk gezondheidsrisico's aan kleven. Daarnaast nog het risico op nieuwe dierziekten crises, zoals Q-koorts, die over kunnen slaan op mensen en dan nog voor een

685 pandemie kunnen zorgen, zoals de Mexicaanse griep. Helaas is de coalitie vergeten om een eenduidige definitie van de megastal in de verordening te zetten. Gelukkig is er een eenduidige definitie van een megastal en dat is de wat technische 300 NGE, die weer aan dieren aantallen te relateren is. Wij stellen voor om die definitie op te nemen in de verordening en daarmee het voorstel van de coalitie meer te laten zijn dan een dode letter in de Structuurvisie. De afwijkingsregels worden natuurlijk zo aangepast dat er geen megastallen mogen ontstaan. Voor

690 ik ga voorlezen uit ons amendement, heb ik nog een vraag. In het coalitieakkoord staat: "In afwachting van de nieuwe definitie van het Rijk hanteren wij de volgende definitie van intensieve veehouderij." Ik vraag GS naar de recente stand van zaken over de definitie. Ik lees de amendementen voor.

695 **Amendement 9-6**
Megastallen

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 17 december 2012

700 *Constaterende dat:*

- *In de structuurvisie 2040 is opgenomen dat GS geen megastallen willen laten ontstaan in Noord-Holland;*
- *In de Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie geen definitie van megastallen wordt gegeven.*

705

Overwegende dat:

- *Er geen maatschappelijk draagvlak bestaat voor megastallen, omdat megastallen grote negatieve gevolgen hebben voor de volksgezondheid, dierenwelzijn, landschap, milieu en de leefbaarheid van het platteland;*
- 710 - *Doordat er geen definitie in de verordening staat, megastallen mogelijk worden gemaakt.*

Van mening dat: er een aanleiding is om af te wijken van de gangbaar gehanteerde definitie van 300 NGE (Alterra).

715 *Gehoord de discussie, besluiten:*

- *Aan artikel 1 Begripsbepalingen, toe te voegen '44) megastal: één of aanliggende bouwpercelen waar het aantal dieren hoger is dan 300 Nederlandse Grootte Eenheid (NGE), wat overeenkomt met 7.500 vleesvarkens, 1.200 fokvarkens, 120.000 leghennen, 220.000 vleeskuikens, 250 melkkoeien, 2.500 melkgeiten, 2.500 vleeskalveren of een combinatie waardoor het totaal boven de 300 NGE komt';*
- 720 - *Aan artikel 26, lid 1 onder b, na 'ten behoeve van eigen gebruik' de zin toe te voegen: 'Een bouwperceel mag echter niet zodanig groot zijn dat er een megastal ontstaat';*
- *Aan artikel 28, lid 1, de zin toe te voegen: 'Een bouwperceel mag echter niet zodanig groot zijn dat er een megastal ontstaat'*

725

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie PvdD, GL, SP

De VOORZITTER: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

730

Amendement 9-7

EHS

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 17 december 2012.

735

Constaterende dat:

- *De compensatieregel voor de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) verandert met deze wijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie (PRVS);*
- *Deze verandering inhoudt dat vereisten waaraan compensatie van de EHS moet voldoen, zijn geschrapt (oud artikel 19, lid 4b, c en lid 5a, b) te weten:*

740

- *de toelichting bij het bestemmingsplan moet een verantwoording bevatten over de aard van de effect beperkende of compenserende maatregelen, het begrensde gebied en de wijze waarop compensatie duurzaam verzekerd is (b);*
- *de kwaliteit van de EHS moet verbeteren (4c, 5a);*
- *er mag geen nettoverlies van areaal optreden (4c, 5a);*
- *compensatie moet plaatsvinden in de nabijheid van het aangetaste gebied (5b).*

Overwegende dat:

- *Het weglaten van vereisten waaraan compensatie van de EHS moet voldoen een versoepeling is van de regels;*
- *Een versoepeling niet in overeenstemming is met de uitspraak van GS dat de onderhavige wijziging van de PRVS zo beleidsneutraal mogelijk zou zijn.*

Van mening dat: er geen reden is om deze regels te versoepelen.

Gehoord de discussie, besluiten:

- *De tekst in artikel 19, lid 4b te schrappen en te wijzigen in artikel 19, lid 4b en c b. kan het bestemmingsplan hier alleen in voorzien indien in het bestemmingsplan wordt opgenomen:*
 - *1. Op welke wijze schade aan de EHS zo veel mogelijk wordt voorkomen en resterende schade wordt gecompenseerd. Hierbij wordt een verantwoording gegeven van de aard van de effect beperkende of compenserende maatregelen en de begrenzing van het compensatiegebied;*
 - *2. Hoe wordt geborgd dat de maatregelen ten behoeve van de compensatie als bedoeld onder het 4^e lid, onderdeel b, sub 1 daadwerkelijk worden uitgevoerd en duurzaam verzekerd zijn;*
 - *3. Hoe die activiteit of combinatie van activiteiten blijkt een in provinciale of intergemeentelijke structuurvisie vastgelegde integrale beleidsvisie in onderlinge samenhang of in onderlinge samenhang met activiteiten in een andere bestemmingsplangebied: 1. De kwaliteit van de EHS verbetert, waarbij de oppervlakte van de EHS minimaal gelijk blijft of toeneemt, of 2. Het areaal van de EHS wordt vergroot, ter compensatie van het gebied dat door de activiteiten verloren is gegaan, indien daarmee een beter functionerende ecologische hoofdstructuur ontstaat;*
 - *c. De compensatie vindt plaats:*
 - *aansluitend aan of bij het aangetaste gebied met dien verstande dat een duurzame situatie ontstaat;*
 - *door realisering van kwalitatief gelijkwaardige waarden of fysieke compensatie op afstand van het gebied, indien fysieke compensatie aansluitend aan of nabij het gebied niet mogelijk is of*
 - *op financiële wijze indien zowel fysieke compensatie als compensatie door kwalitatief gelijkaardige waarden redelijkerwijs onmogelijk is*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie PvdD, GL, SP

785

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

Amendement 9-8

Afwijkingsregels

790

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 17 december 2012

Constaterende dat:

795

- *Met deze wijziging van de PRVS het stelsel van ontheffingen wordt vervangen door afwijkingsregels;*
- *De afwijkingsregels in artikel 13a, lid 2 ('Nieuwe landgoederen'), artikel 14, lid 2 ('Overige vormen van verstedelijking'), artikel 26, lid 2 ('Gebied voor grootschalige landbouw') open einden bevatten.*

800

Overwegende dat:

- *GS met deze openeindebepalingen heel veel ruimte aan gemeenten overlaten om grootschalige ruimtelijke ontwikkelingen toe te staan in het landelijke gebied;*
- *Planologische ruimte die eenmaal is gegeven in een bestemmingsplan, niet zonder financiële gevolgen kan worden teruggedraaid.*

805

Van mening dat: het onverantwoord kostbaar is om planologische ruimte zonder meer weg te geven.

Gehoord de discussie besluiten:

810

- *Artikel 13 a, lid 2 'In afwijking van (...) e. het bepaalde in artikel 15 in acht wordt genomen' te verwijderen en te vervangen door artikel 13a, lid 2 'Provinciale Staten kunnen nadere afwijkingsregels stellen';*
- *Artikel 14, lid 2 'In afwijking van het eerste lid (...) c. het bepaalde in artikel 15 in acht wordt genomen' te verwijderen en te vervangen door artikel 14, lid 2 'Provinciale Staten kunnen nadere afwijkingsregels stellen';*
- *Artikel 26, lid 2 'In afwijking van het eerste lid onder b kan het bestemmingsplan voorzien in een groter bouwperceel mits de financiële noodzaak daartoe blijkt uit een bedrijfsplan' te verwijderen en te vervangen door artikel 26, lid 2 'Provinciale Staten kunnen nadere afwijkingsregels stellen';*
- *Artikel 28, lid 9 'In afwijking van het gestelde in het eerste lid kan een bestemmingsplan voorzien in een groter bouwperceel tot ten hoogste 2 ha mits de financiële noodzaak daartoe blijkt uit een bedrijfsplan' te verwijderen en te vervangen door artikel 28, lid 9 'Provinciale Staten kunnen nadere afwijkingsregels stellen'*

815

820

825

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie PvdD, SP

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen. Ik kijk naar de gedeputeerde, heeft hij behoefte aan een moment van schorsing? Of kan hij direct uit het zadel antwoorden?

Gedeputeerde **TALSMA**: Bij voorkeur direct uit het zadel.

De **VOORZITTER**: Dan hebt u nu het woord.

Gedeputeerde **TALSMA**: Nee, nee, ik vind het toch wel prettig om even de amendementen van de heer Van Liere te zien en op het moment dat die gekopieerd zijn, even te lezen.

De **VOORZITTER**: Wij schorsen voor vijf minuten. Er ontbreekt nog een amendement, maar dat improviseren wij wel. Mag ik de leden van de Staten vragen hun plaats weer in te nemen? Ik heropen de vergadering.

Gedeputeerde **TALSMA**: Voorzitter, inmiddels heb ik alle amendementen, het zijn amendementen en geen moties, ontvangen en ik vind het wel zo netjes voor de indiener dat wij even wachten tot die rondgedeeld zijn en hij mee kan kijken en lezen in de tekst, zeker de amendementen van de PvdD. Dat is nogal wat tekst, dus ik vind dat u daar wel in mee moet kunnen lezen en ook mijn verhaal daarin moet kunnen volgen aan de hand van de tekst van de amendementen. De opvattingen die de meeste fracties naar voren gebracht hebben, hebben wij ook al besproken in de commissievergaderingen. Ik zeg commissievergaderingen, omdat er twee geweest zijn omdat dit een vrij groot traject is en wij het belangrijk vonden om dat in meerdere commissievergaderingen te bespreken. Dat proces loopt vanaf april dit jaar en dat komt nu hopelijk tot een einde, zodat wij ingaande het nieuwe jaar voldaan hebben aan wat de Kamer, het parlement en de regering ons hebben opgedragen, namelijk de Spoedwet Wro, de nieuwe Wro-wet in te voeren in onze regelgeving. Wij hebben daar een aantal keren over gesproken en iedereen heeft goed verwoord dat daarmee de positie van de provincie verandert en dus ook de regels die wij hebben afgesproken. Wij willen graag iets van de vastgelegde Structuurvisie behouden, want de wijze waarop wij het in Noord-Holland doen, wijkt toch iets af van andere provincies. Daar zei de heer Wagemaker ook iets over. Wij hebben dat de afgelopen twee jaar gedaan aan de hand van een ARO en het verlenen van ontheffingen. Daar voelden wij ons wel goed bij en ik had de indruk dat het samenspel tussen PS en GS in de overleggen over de afwijkingen en ontheffingen goed ging. Wij hebben goed met elkaar overlegd over wat nou klein en groot is en wat wel en niet in de Staten aan de orde komt. U hebt de kaders aangegeven en daar houden GS zich aan. Als daarin dingen veranderen, dan bespreken wij dat met elkaar. Nu een andere situatie, een andere wet, en daarom verdient dat een aanpassing. Dan kom ik bij de bijdragen van de verschillende Statenleden, even in volgorde van opkomst. De eerste die gesproken heeft, is de heer Kardol, die heeft aangegeven dat hij de voorlichting over de plannen richting de Staten toch wel noodzakelijk vindt, zeker over plannen die zoals hij ze noemt, klein en venijnig of groots en meeslepend zijn. Zelf maak ik liever de verdeling tussen plannen met een kleine impact – waarvan ik vind dat die bij GS liggen, want ik vind het niet verstandig om

870 overal een mening over te geven, want dan vallen wij terug op de kaders die aangegeven zijn – en de plannen met een grote impact. In de commissie heb ik gezegd dat ik over de plannen met een grote impact – of het nou in aantallen woningen is of qua inbreuk op het landschap – natuurlijk met u in overleg ga, hoewel ik het een zaak van GS vind, ook via deze regelgeving. Maar overleg daarover, is belangrijk denk ik. De heer Kardol verzoekt in een motie om een uitzondering te

875 maken op de hardheidsclausule en aan het besluit zoals het in artikel 34 is verwoord, toe te voegen ‘in voorkomende gevallen worden PS vooraf geïnformeerd over het voornemen van GS om ontheffing te verlenen’. Het betreft een bijzondere situatie en ik snap ook wel het gevoel bij de heer Kardol en ik wil daarom positief adviseren op het amendement. Het is wel een hele kleine uitzondering, maar het is goed om dat ook met elkaar vast te leggen. Prima. De opmerkingen van

880 mevrouw Van Leeuwen van GL. Zij heeft een aantal opmerkingen gemaakt. Het is jammer dat u van uw eerste stelling geen motie gemaakt hebt, want voor de uitzonderingen die aan mij persoonlijk toegedicht zijn ten opzichte van anderen ten aanzien van drankgebruik in deze Statenzaal, had ik zeker een positief advies willen geven. U komt met het voorbeeld van de pilot in Waterlands Wonen. Wij komen zeker nog te spreken over Waterland, maar wij moeten niet

885 vergeten dat wij ons hier vastgelegd hebben in convenanten met die regio, met die gemeenten. Indertijd hebben wij daar heel lang over gesproken en er ligt een Statenbesluit aan ten grondslag om dit zo te doen. De tekst zoals die oorspronkelijk was en zoals die nu is, is niet gewijzigd. U dient niet alleen een niet-beleidsneutraal amendement in, maar u wijzigt ook nog een tekst die al vastligt. Dat wil ik u echt ontraden. De inhoud is nu niet aan bod en als u die discussie wilt

890 voeren, dan graag tijdens de evaluatie die wij nog gaan houden. De heer Wagemaker heeft gesproken over de Spoedwet Wro en de nadruk gelegd op de ruimtelijke kwaliteit en gezegd, allemaal aardig die Spoedwet en dat vertrouwen in de gemeenten, maar hoe borgt u als GS de ruimtelijke kwaliteit? Natuurlijk, vertrouwen is goed en de heer Annaert heeft gezegd, geef dat nou aan gemeenten. Die mensen zijn echt niet gek en ook erg betrokken bij het land en die

895 willen ervoor zorgen dat die kwaliteit behouden blijft. Ik denk dat het een samenspel moet zijn. Ik denk dat het vertrouwen er in principe is. Wij hebben de kaders aangegeven en de gemeenten krijgen het vertrouwen om daar uitvoering aan te geven binnen die kaders. Om elkaar hier scherp op te houden hebben wij met elkaar afgesproken een gemeentelijk overleg in het leven te roepen, het goede dienstenoverleg en als wij daar goede gesprekken hebben met elkaar, dan zit daar ook

900 nog eventueel een ARO advies in. Als het ARO-advies wordt gegeven, dan kunnen wij op basis van die uitspraken met elkaar proberen die kwaliteit te behouden. Dus vertrouwen, wij hebben in de provincie mensen die goede contacten hebben met de gemeenten. Als blijkt dat de gemeente iets wil doen en het gaat buiten onze Structuurvisie, dan hebben wij daar overleg over. Als men vindt dat het toch moet gebeuren, dan kan men dat bespreken. Als het advies van de ARO aansluit bij

905 onze mening dat het moet kunnen, dan doen wij niets als wij het ermee eens zijn en als het anders moet, dan hebben wij een zienswijze.

De heer **WAGEMAKER** (PvdA): Voorzitter, er wordt in de stukken gezegd dat de meeste gemeenten akkoord zijn gegaan met deze afspraken of iets in die geest, dus er is medewerking vanuit de gemeenten. Over hoeveel gemeenten gaat het hier en is dat bijna alles? Maar hoe is het met Amsterdam?

Gedeputeerde **TALSMA**: Het precieze aantal weet ik niet en het aantal zegt ook niet zo veel. Als het inderdaad grote gemeenten zijn, dan heeft het een andere impact. Ik zou kunnen zeggen dat alle gemeenten voor zijn, behalve Amsterdam, maar dan hebben wij al een probleem. Het precieze aantal weet ik niet. Overigens is met Amsterdam over het algemeen goed te overleggen, dat gaat op zich prima en dat overleg vindt ook plaats in het goede dienstenoverleg, want als wij daar dingen doen en de provincie is erbij betrokken, dan heeft dat meestal een grote impact. De gemeenten die zeggen – ik ga ervan uit dat men uiteindelijk wel akkoord gaat met de samenwerking tussen gemeenten en provincie – daar heb ik geen zin in en dat hoeft van mij niet, ik ga mijn eigen gang, prima, maar die lopen het risico om als wij ontdekken dat men iets doet in strijd met onze provinciale structuurvisie, getroffen te worden door een zienswijze van de provincie. Als die zienswijze niet wordt opgevolgd, bestaat de kans dat men een reactieve aanwijzing krijgt. Het is uiteindelijk aan de gemeenten zelf om te bepalen of zij meedoen aan het goede dienstenoverleg. Ik denk dat gemeenten voorkomen dat zij allerlei plannen gaan maken die uiteindelijk door de provincie niet worden goedgekeurd. Natuurlijk blijft er druk op de gemeenten staan om zich daarbij aan te sluiten, omdat het voor ons ook beter is en wij niet in het traject willen zitten waarin wij uiteindelijk bij de rechter terechtkomen, maar als zij het pertinent niet willen, nou, dan niet. Ik kan u de aantallen en welke gemeenten het zijn, nog wel doorgeven. Dat weet ik niet uit mijn hoofd. U hebt ook gezegd, wij stellen de herziening van de Structuurvisie vast, maar bij het volgende agendapunt gaan wij al weer wijzigen. Dat klopt. Zo snel gaan die dingen. Er zijn natuurlijk nogal wat dingen die op stapel staan ten aanzien van de Structuurvisie. Straks komt Wind op land aan de orde. U kunt van GS ook een voorstel verwachten voor aanpassing van de werkzaamheden van de ARO, want de ARO-werkzaamheden veranderen omdat de regelgeving verandert. Er komt een voorstel over tijdelijke arbeidsmigranten. Ook daarover hebt u vragen gesteld en collega Geldhof is vrij ver met dit voorstel. En de evaluatie komt eraan en dan beantwoord ik meteen de vraag van D66, die vroeg wanneer de evaluatie er komt. Mijnheer Struben, dat is volgens de huidige planning in juli 2013, dus voor het zomerreces. De heer Gersteling dient een amendement in over het voorstel van nadere regels. Hij stelt voor ‘de tekst, gehoord de desbetreffende commissie van PS’. Dat is nou juist niet de bedoeling, mijnheer Gersteling. U weet dat wij in de commissie hebben afgesproken dat wij veranderingen en aanvragen altijd bij u presenteren, hetzij op de C-agenda hetzij met een briefje waarop staat welke wijzigingen, ontheffingen of zienswijzen waarover wij met de gemeenten overlegd hebben. Daarvan houd ik u op de hoogte, maar de wet Wro is juist zo opgesteld dat het niet de bedoeling is dat PS bij al die dingen van de gemeenten vooraf met GS gaan overleggen om te kijken of het nou wel of niet ingevoerd wordt. Dus de positie van GS verandert, omdat wij alleen nog maar achteraf iets in het traject kunnen vinden, en daarmee dus ook de positie van PS. Het systeem van ontheffingen dat wij hadden en waar ik geen slechte herinneringen aan heb, is nu veranderd. Wij moeten ons daaraan aanpassen en ik ontraad de motie. Wij werken binnen de kaderstelling die u aangegeven hebt en een andere vorm is volgens de regelgeving niet toegestaan. U hebt ook een voorstel ingediend voor de pilot in Waterland en ik stel u net als mevrouw Van Leeuwen voor dit bij de evaluatie te betrekken. Ik zeg u op voorhand dat het niet eenvoudig zal zijn, want wij hebben daar duidelijk afspraken gemaakt met de gemeenten.

955 De heer **GERSTELING** (SP): Voorzitter, nog even terugkomend op amendement 9-3, wat u negatief adviseert omdat dat in strijd zou zijn met de Spoedwet. Het enige wat ik doe is dat waar u voorstelt dat GS nadere regels kunnen stellen – dus dat is een activiteit die in het kader van de Spoedwet wel kan, want u stelt het zelf voor – die nadere regels worden ingesteld nadat u daarover met de betreffende commissie hebt gesproken. Dat is het enige wat hier staat, dus ik snap niet dat dit in strijd is met de Spoedwet.

Gedeputeerde **TALSMA**: Op zich niet in strijd met de regels, maar wel met het karakter van de Spoedwet Wro zoals die bedoeld is. Ik wil uw tekst nog even een keer nader lezen en daar in tweede termijn op terugkomen, als u daar behoefte aan heeft. In A9-5 van de SP wordt verzocht de woorden in artikel 19, 1 c: ‘ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan’ te schrappen. De bedoeling daarvan was om wat meer duidelijkheid te geven, omdat er in de praktijk nogal juridische onduidelijkheid bleek te bestaan over die regel. Daarom is die tussenzin er extra aan toegevoegd als verduidelijking. Als u voorstelt deze weg te laten, dan wil ik dat best. Wat mij betreft kan dat amendement worden overgenomen. De heer Struben heeft gesproken over de verandering van de Structuurvisie en heeft daar behartenswaardige dingen over gezegd, maar ik wil mij in dit geval even beperken tot de vragen die gesteld zijn, want op zich kan ik mij volledig vinden in de schets die u gegeven hebt over de wijze van werken. Uw eerste vraag over de planning van de evaluatie, de evaluatie is voorzien voor juli 2013 en zal dan in de commissie komen en dan kunnen wij de dingen die vandaag aan de orde geweest zijn, meenemen. Uw tweede vraag naar aanleiding van de evaluatie van de ARO. GS hebben inderdaad een besluit genomen over de ARO en dat besluit krijgt u. Uw vraag is, wat doen jullie nou in de tussentijd, want dat besluit van GS zal in het voorjaar in de commissie komen en daarna in de Staten, dus dat duurt nog even. De regeling gaat pas in op de dag nadat de Staten die aangenomen hebben, maar wat gebeurt er in de tussentijd. In de tussentijd en zo handelen wij ook op dit moment, moet de ARO zijn werk blijven doen zoals zij dat op dit moment doet. Er gaan wellicht nog twee vergaderingen van de ARO plaatsvinden en mijn voorstel is om dit op deze manier voort te zetten zolang de ARO bestaat en dat kan volgens mij ook niet anders. De veranderingen in de ARO zijn overigens met de ARO-leden besproken, dus die weten wat er speelt. Dan zegt u dat de kwaliteit van het provinciaal bestuur cruciaal is en kunt u bij de evaluatie de provinciale doelen en provinciale belangen scherper formuleren. Dit is aan PS, dus u mag wat mij betreft de kaders zo scherp maken als u wilt of waar u een meerderheid voor krijgt in de Staten. Ik zie wel wat er uit de discussie komt. De andere vraag ging over wat wij in het IPO doen met de discussie over de Omgevingswet. Het IPO heeft in de vergadering van de DROW-commissie, een van de commissies van het IPO, gesproken over de Omgevingswet en daarbij hebben wij afspraken gemaakt en voorstellen gedaan die in IPO-verband zullen worden besproken met degenen die bezig zijn met de wetgeving. Wij zitten daar vanuit de provincie en het IPO bovenop. De opmerkingen van de heer Annaert roepen op om terughoudend te zijn in de nadere regels en dat is akkoord. Wat dat betreft denk ik niet dat wij veel verschillen en als dat iets afwijkt van wat ik in de commissie heb gezegd, dan is dat misschien niet helemaal juist geformuleerd. Wat mij betreft akkoord. Ik ken de mening van de heer Van Liere van de PvdD en daar hebben wij al een aantal keren met elkaar over gesproken. In het eerste amendement, A9-6, roept u op om nadere afwijkingsregels te maken, maar dat klopt niet. Of wij hebben afwijkingsregels en die staan in de herziening of er

zijn nadere regels. Ik denk dat het amendement al sowieso wat scheef is, omdat nadere afwijkingsregels eigenlijk niet goed kunnen. Ten aanzien van de inhoud, het is toch een
1000 beleidsinhoudelijke wijziging waarvan ik voorstel om daarmee bij de evaluatie te komen en niet nu op dit moment, want als wij hierover gaan discussiëren, dan kan ik mij voorstellen dat er meer mensen zijn, bijvoorbeeld van GL of andere partijen, die ideeën hebben over het maken van nadere regels. Nadere afwijkingsregels kloppen niet in de terminologie.

1005 De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter, volgens mij gaat het om amendement A9-8 en niet over A9-6. A9-6 gaat over de megastallen en A9-8 gaat over de nadere afwijkingsregels. Ik wil u zo ver tegemoet komen dat ik kan begrijpen dat dat misschien niet de juiste formulering is, maar ik begrijp dat afwijkingsregels inderdaad vast dienen te liggen in de verordening. Wat het amendement bedoelt, is om ervoor te zorgen dat er binnen de afwijkingsregels waarvan wij
1010 vinden dat ze op dit moment nog veel te open zijn, zich niet allerlei ontwikkelingen kunnen voordoen die in bestemmingsplannen vastgelegd kunnen worden. Als je bij de evaluatie weer nieuwe regels gaat stellen, dan zijn wij te laat en zitten wij straks in een situatie die nog erger is dan op dit moment bij de Bennewerf en kunnen wij feitelijk niets meer doen of heel erg veel geld betalen. Dat is niet de bedoeling. Daarom stellen wij voor daarmee even te wachten tot wij de
1015 nadere regels verder uit kunnen werken. Dat is de essentie van het amendement.

De **VOORZITTER**: Maar het amendement moet technisch juist geformuleerd zijn.

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Het is niet technisch onjuist wat er staat, zeker niet wanneer wij die
1020 nadere regels niet apart formuleren, maar dan zal het inderdaad een nieuwe wijziging van de verordening met zich mee moeten brengen. In zoverre wil ik de gedeputeerde gelijk geven.

Gedeputeerde **TALSMA**: Mijn opmerkingen betreffen inderdaad A9-8. Ik had ze aanvankelijk in een andere volgorde aangeleverd gekregen. Even over de tekst heenstappend, wat overigens niet
1025 kan, want als u een amendement indient, dan moet de tekst kloppen. Zelfs als de tekst aangepast wordt zodat die technisch klopt, voel ik er toch ook inhoudelijk niet voor, omdat het toch een wijziging is van beleid, terwijl wij nou juist gezegd hebben om deze regelgeving beleidsneutraal in te voeren. Mijn voorstel is dan ook om deze af te raden. Wat betreft de compensatie EHS, A9-7. U zegt dat er sprake is van versoepeling van de compensatieregel voor de EHS. Dat lees ik niet in
1030 het voorstel wat wij nu doen, er is geen sprake van een versoepeling van de EHS. De vereisten die door GS zijn vastgelegd in de compensatieregels zijn bijvoorbeeld vergelijkbaar met de uitvoering van de ruimte-voor-ruimte. Daar komt dat ook in voor. Met dit amendement zou het dubbel geregeld worden, én in de verordening én in de compensatieregels. Dit is verwarrend en onduidelijk en ik adviseer negatief. Ten aanzien van de – ja, daar zijn ze weer – megastallen wil ik
1035 volstaan met te verwijzen naar gedeputeerde Bond ten aanzien van de vraag hoever wij als provincie staan in de definitie van de megastallen. Misschien kan hij hierop antwoorden of wellicht in de commissie hierop antwoorden. Dit amendement is niet beleidsneutraal en wij ontraden die ten zeerste.

1040 De **VOORZITTER**: Heeft gedeputeerde Bond nog behoefte? De gedeputeerde heeft geen behoefte meer.

Tweede termijn

1045 De **VOORZITTER**: Dan gaan wij over naar de tweede termijn. Het woord is aan de heer Kardol (CU/SGP), maar die ziet af van het woord. Dan mevrouw Van Leeuwen.

Mevrouw **VAN LEEUWEN** (GL): Voorzitter, GS houden zich nu op formele gronden aan wat bij de pilot Waterland genoemd staat in de rij met afwijkingen en zeggen, wij willen daar alleen maar
1050 beleidsneutraal wijzigen. Het aardige is dat onze wijziging het verhaal nou juist beleidsneutraler maakt, omdat je er een politieke keuze uithaalt en algemene criteria overhoudt. Het is maar hoe je het bekijkt. Bovendien is ook de context veranderd. In het verleden ontheffing, nu afwijking. Dat maakt de zaak ook anders. Ergo, GL houdt het amendement boven tafel.

1055 De **VOORZITTER**: De heer Wagemaker (PvdA) en de heer Holthuisen (50plus) zien af van het woord.

De heer **GERSTELING** (SP): Voorzitter, ik hoor nog wel wat het beraad van de heer Talsma heeft opgeleverd met betrekking tot het amendement na overleg met de desbetreffende commissie,
1060 wanneer wij het over nadere regels hebben. A 9-3. Mijn bedoeling is alleen maar geweest om datgene weer terug te halen wat wij al eerder op die manier in onze verordening hadden geregeld. U kunt gewoon nadere regels stellen en dat zullen algemene regels zijn. Het zou goed zijn om dat goed af te stemmen met de desbetreffende commissie, dat was daarvan de enige bedoeling. Volgens mij moet dat in lijn van de Spoedwet zijn. U neemt een amendement over en
1065 wij houden Waterlands Wonen over. Ik probeer staande te houden dat door het op deze manier over te nemen, het dermate positief is geformuleerd dat elk plan dat wordt ingediend ongeacht de locatie, waar dan ook, moet worden toegestaan, zolang het voldoet aan de afspraken tussen Rijk en provincie. Mijn bedoeling is om het zo te formuleren dat je er nog enigszins grip op hebt. Natuurlijk zien wij ook in dat er afspraken liggen en daar kun je niet zo maar eenzijdig onderuit.
1070 Dat is ook niet het punt van discussie wat wij hier proberen op te voeren. Wij proberen voor onszelf een instrumentarium in handen te houden in plaats van het weg te geven. Er zijn misschien fracties die denken dat wij dat ergens in juli gaan regelen, maar als je het nu beter kunt regelen, waarom zou je het dan laten?

1075 De heer **STRUBEN** (D66): Voorzitter, GS dank voor de beantwoording. Wij gaan er inderdaad vanuit dat GS PS goed informeren over de verschillende plannen die ingediend worden en wanneer een zienswijze wordt ingediend, krijgen wij daar natuurlijk een afschrift van. GS hebben gezegd PS goed op de hoogte te houden en dan kunnen PS dat gewoon volgen. Er komt een aantal zaken aan, zeggen GS, en daarover gaan wij binnenkort spreken, voorafgaand aan de
1080 evaluatie. Misschien kan hierin een aantal zaken dat hier genoemd is en klip en klaar is, meegenomen worden. De evaluatie in juli is mooi. Het derde punt over de belangen, daarvan zegt u, dat is aan jullie om te bepalen. Ja, maar daarvoor is enig voorwerk van GS nodig, omdat dit in

de discussies in R&M op verschillende punten aan de orde is geweest, dus wij ontvangen graag enige hulp van GS om die belangen beter te omschrijven om duidelijk aan de regels te kunnen voldoen. Daar vragen wij iets van een voorzet voor. De definitie van de megastallen, wij hebben hier al naar gevraagd, maar in andere zin. Wij hebben gevraagd naar kwalitatieve uitgangspunten en niet zozeer naar de kwantitatieve. Wij zullen in de fractie naar de verschillende amendementen kijken, maar dit is vast vooraf gemeld.

De heer **ANNAERT** (VVD): Voorzitter. In mijn eerste termijn heb ik aangegeven dat ik in tweede termijn waar nodig nog terug zou komen op de diverse amendementen, maar ik heb daarbij gezegd dat wij eerst de reactie van de gedeputeerde afwachtten. Wij kunnen de reactie van GS grotendeels volgen en dat blijkt straks ook uit de stemming over de amendementen. Als je dan de gedeputeerde hoort zeggen dat GS een amendement wel over willen nemen, dan zou de eerste reactie kunnen zijn, nou ja, goed, wat doen wij er dan nog moeilijk over, maar toch maak ik namens onze fractie een uitzondering voor A9-1 van de CU/SGP. In het dictum wordt gevraagd de volgende zin aan artikel 34 toe te voegen: "In voorkomende gevallen worden PS vooraf geïnformeerd over het voornemen van GS om ontheffing te verlenen". Dit vinden wij in strijd met de bevoegheids- en verantwoordelijkheidsverdeling die wij in dit huis hebben. GS besturen namelijk en de Staten voeren de kaderstellende en controlerende rol uit. Als wij nu op deze wijze akkoord zouden gaan met het amendement, dan betekent dat – en ik zie het al weer gebeuren – wij in de commissie volop gaan meediscussiëren over wat GS zouden moeten gaan besluiten. Ik vind dat ten ene male onjuist. Als GS ons net zoals wij dat nu gewend zijn, informeren via de C-lijst over welke ontheffingen zij verleend hebben – en dat zullen er in dit geval heel weinig zijn, want het is echt een uitzonderingsbepaling – dan vind ik niet dat wij op de stoel van GS moeten gaan zitten, dus onze fractie zal tegen dit amendement stemmen.

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter, ik hecht eraan te melden dat ik vrijdag alle amendementen aan de PS-leden en het college heb toegestuurd, zodat iedereen die teksten goed tot zich kon nemen en zich goed kon voorbereiden op het debat. Want had ik deze nu out of the blue aan u voorgesteld, dan was het inderdaad wel te veel van het goede geweest, maar dat is dus niet aan de orde. Ik vind dat GS met twee maten meten. Deze voordracht is niet beleidsneutraal en dat valt GS niet te verwijten, het was onmogelijk om het echt beleidsneutraal te maken met de Spoedwet Wro, omdat die behoorlijk ingrijpt op onze verordening, maar ga dan niet amendementen die het meer beleidsneutraal maar niet volledig beleidsneutraal maken omdat dat onmogelijk is, afwijzen omdat zij niet beleidsneutraal zijn. Dat is niet fair. Ik verwijs naar de opmerkingen van GL over het amendement dat zij hebben ingediend. Bij de EHS vind ik hem nog bevreemdender. Het amendement dat wij hebben ingediend, bevat de letterlijke tekst uit de oude verordening. Er is volgens de Spoedwet Wro geen reden om compensatieregels te veranderen. Wij hebben hem letterlijk teruggebracht naar de oude tekst en daarom kan ik de reactie van GS over de ruimte-voor-ruimteregeling totaal niet plaatsen. Ik weet niet waar het over gaat. Dit is gewoon de oude tekst. Met betrekking tot de megastallen, ja, strikt genomen again, de gedeputeerde heeft gelijk dat dat natuurlijk een beleidswijziging is in de verordening, maar niet met betrekking tot de Structuurvisie, waarin staat dat er geen megastallen mogen komen. Inmiddels sinds wij de vorige verordening hebben vastgesteld, is na Statenvragen vast komen te staan dat de passage in de

Structuurvisie juridisch helemaal geen impact heeft en dat wij daar niets mee kunnen, tenzij het in de verordening zou staan. In die zin is het wel degelijk beleidsneutraal. Wij zijn gewoon vergeten dat ooit netjes op te nemen in de verordening. Dat doen wij nu. Wij helpen de coalitie gewoon aan hun eigen coalitieamendement, want wat zij destijds hebben ingediend, was niet
1130 helemaal volledig. Met dit amendement wordt die fout ongedaan gemaakt. Met betrekking tot de zinsnede "Provinciale Staten kunnen nadere afwijkingsregels stellen". Je kunt erover twisten of dat formeel precies juist is, maar de zin zelf klopt natuurlijk, want PS kunnen dat. Dat is precies wat wij nu aan het doen zijn. Dat je dan een passage opneemt over dat wij nadere regels kunnen opnemen, klopt tekstueel natuurlijk wel. Dan zal er wel een wijziging van de verordening moeten
1135 worden vastgesteld. In die zin heeft de gedeputeerde gelijk. Zoals het er nu staat, als er gezegd wordt, zo kunnen wij het niet aannemen, dan komen wij juridisch in de problemen, is denk ik niet juist. Ik begrijp dat u om inhoudelijke redenen het er niet mee eens bent, maar op zichzelf is de tekst beleidsneutraler dan wat wij nu gaan vaststellen als het niet wordt aangenomen, dus ik zou u dringend willen adviseren om uw advies te heroverwegen.

1140 Gedeputeerde **TALSMA**: Mevrouw Van Leeuwen komt terug op het amendement over de pilot Waterland en zij geeft aan dat deze het juist beleidsneutraler maakt. Zo lees ik hem niet en ik handhaaf mijn advies om hem te ontraden. De heer Gersteling komt terug op amendement 9-3 over het stellen van nadere regels. Ik kan het niet anders zien wat betreft de regelgeving, dat dat
1145 primair een bevoegdheid van GS is. PS worden geïnformeerd, u weet dat ik dat altijd zoveel mogelijk probeer te doen, maar om vooraf met PS te overleggen over een nadere invulling van de kaders die aangegeven zijn, daar voel ik niets voor en blijf dan ook bij mijn advies in eerste termijn. Ten aanzien van de pilot Waterland – en dat is ook een opmerking richting mevrouw Van Leeuwen – en het mogelijke instrumentarium op dat gebied, kan ik u bijna wel verzekeren dat wij
1150 voordat de evaluatie van deze Structuurvisie gaat plaatsvinden, wij nog met elkaar komen te spreken over de pilot Waterland. Er spelen allerlei dingen rondom die pilot, dus ik vind dit een project dat groots en meeslepend en dat weliswaar binnen de kaders valt, maar ik wil daarover met u in gesprek gaan en dat heb ik in de commissie ook al aangekondigd. Dus als het over de inhoud gaat, dan graag daar verder over spreken op dat moment. De heer Struben vraagt om te
1155 informeren over het meenemen van punten die nu reeds genoemd worden. Dat lijkt mij verstandig. In het proces dat wij sinds april met elkaar lopen, hebben wij een heleboel opmerkingen gehad. Ik denk dat het goed is dat wij de opmerkingen die een aanmerkelijke verbetering inhouden, maar niet beleidsneutraal zijn – de heer Van Liere wijst op een fout in het verhaal, wij gaan kijken of dat inderdaad fout is – meteen meenemen in het voorstel dat wij tegen
1160 die tijd zullen doen. Verder snap ik ook uw hulpvraag ten aanzien van GS. Wij zullen u ook helpen om met een voorstel te komen om te bespreken in de commissie en natuurlijk komen wij met een voordracht richting PS om te horen wat u van die evaluatie vindt. Dat ging over een ander punt, de EHS, geloof ik, of de afsplitsing of afbakening daarvan. Dat doen wij niet zo maar vanuit het luchtledige, maar vanuit een voorstel. De heer Annaert gaat in op het amendement van de
1165 CU/SGP. Ik ben het met u eens dat een dergelijk besluit niet zo uitgelegd moet worden dat wij weer teruggaan naar de situatie van voor de Structuurvisie, namelijk dat PS vooraf geïnformeerd worden enzovoorts, enzovoorts. Ik ben het in het algemeen met u eens, maar in dit geval, zo lees ik het amendement, gaat het alleen over de hardheidsclausule. En de hardheidsclausule is een

1170 uitzondering op een uitzondering, waarin wij in hele speciale gevallen afwijken van de regels. Dat je daar dan de Staten over informeert zoals hier gevraagd wordt, over het voornemen om die hardheidsclausule, om die ontheffing te verlenen, vind ik op zich niet echt een aantasting van de bevoegdheden van GS. Op zich kan ik daar wel mee leven, omdat het echt een uitzonderingssituatie is en het is misschien wat vreemd om dat helemaal als GS te doen.

1175 De heer **ANNAERT** (VVD): Voorzitter, de gedeputeerde is het toch met mij eens dat wij naar aanleiding van de Spoedwet Wro nog maar over één ontheffing spreken en dat die ontheffingsbevoegdheid bij het college van GS ligt?

Gedeputeerde **TALSMA**: Ja.

1180 De heer **ANNAERT** (VVD): Bent u het dan met mij eens dat als wij dit amendement gaan aannemen, wij met u mee gaan praten over het voornemen om ontheffing te gaan verlenen en daarmee dus op uw stoel of mede op uw stoel gaan zitten? Dat is toch de logische redenering? Ik heb al aangegeven dat wij daar geen voorstander van zijn.

1185 Gedeputeerde **TALSMA**: In zijn algemeenheid vind ik dat dat ook niet moet gebeuren, want ik vind dat GS regeren en PS controleren en geven de kaders aan. Maar nogmaals, wij hebben het hier over een uitzondering op een uitzondering, echt op een heel speciaal moment. GS bepalen dat, GS komen met een voorstel, maar de vraag in het amendement is om een tekst op te nemen dat over dat voorstel en het besluit van GS PS geïnformeerd worden. Ik heb daar niet zo veel bezwaar tegen, want ik denk dat het zo bijzonder is dat dat wel zou kunnen. Ik zie wel uit de stemming of u dat steunt, maar voor mij zeker geen aanleiding om te zeggen dat wij met PS in overleg gaan over al dit soort zaken en het is zeker niet de bedoeling om die verantwoordelijkheid niet te nemen en een ander op die stoel te laten zitten. Wat betreft de
1190 opmerking van de heer Van Liere over de teksten die op vrijdag zijn aangeleverd, dat klopt. Dat is geen probleem, maar ik vind het principiële niet juist dat als u een amendement indient, wij over het amendement gaan spreken zonder dat die rondgedeeld is. Daarom even de schorsing, dat vond ik wel zo netjes. Ik had er al een mening over voordat ik aan deze vergadering begon. Natuurlijk heeft uw verhaal mij doen twifelen, maar uiteindelijk wil ik toch vasthouden aan de
1195 advisering die ik heb gedaan in eerste termijn. Als u zegt, eigenlijk is het alleen maar het herstellen van een fout in de tekst – nou is het bij de megastallendiscussie altijd wel een beetje oppassen of het echt een fout is – dan stel ik voor dat mee te nemen bij de evaluatie en niet nu.

De **VOORZITTER**: Dan komen wij bij de stemming over de amendementen. Wij beginnen met A9-
1205 1. Bestaat er behoefte aan stemverklaringen?

De heer **VAN LIERE** (PvdA): Voorzitter, van de orde. Mijn amendement 9-8 over de nadere regels is het meest verstrekkend en die concurreert met een aantal andere amendementen. Het lijkt mij wijs om die eerder in stemming te brengen. Wij hebben eerder bij het vaststellen van de
1210 verordening ervaring gehad met het aannemen van tegenstrijdige amendementen, daar word je niet gelukkig van.

De **VOORZITTER**: Dan beginnen wij daarmee. Ik begrijp dat dat uw suggestie is. Daar is niets op tegen. A9-8.

1215

De heer **ANNAERT** (VVD): Voorzitter, stemverklaring. Wij zullen niet akkoord gaan met dit amendement, omdat de tekst misschien prima verwoord is, maar deze is naar ons idee toch in strijd met de uitgangspunten van de Spoedwet, die namelijk zegt dat je vooraf duidelijkheid moet geven.

1220

De heer **WAGEMAKER** (PvdA): Voorzitter, ten aanzien van alle amendementen volgen wij de advisering van de gedeputeerde, dus wij zullen niet per amendement onze mening geven.

1225

De **VOORZITTER**: Dat is kort en krachtig. Dan gaan wij over tot de stemming. Mag ik de voorstanders vragen hun hand op te steken? De fracties D66, SP, CU/SGP, 50plus, PvdD. De overige leden tegen, zodat het amendement is verworpen.

De heer **STRUBEN** (D66): Ik dacht dat wij het over A9-1 hadden, dus D66 is tegen A9-8. Excuus.

1230

De **VOORZITTER**: Nee, er is nu gestemd. Dit komt in het verslag, dat wel, maar u hebt voor gestemd en ik heb duidelijk gezegd waar het over ging. Wij hebben gestemd, het amendement is verworpen. Er staat in het verslag dat de fractie van D66 geacht wil worden tegengestemd te hebben. Dan komen wij bij A9-1. Behoeft aan stemverklaringen?

1235

De heer **ANNAERT** (VVD): Voorzitter, ook nadat de gedeputeerde nog een poging heeft ondernomen, zullen wij tegen dit amendement blijven, omdat het amendement gewoon niet uitsluit datgene wat wij straks weer voorzien, namelijk dat een deel of misschien wel de hele commissie op de stoel van GS wil gaan zitten, dus wij blijven tegen dit amendement.

1240

De heer **STRUBEN** (D66): Wij vinden dit echt een uitzonderingssituatie en daarom vind ik het terecht dat hierbij de hardheidsclausule geldt, dus wij zijn voor.

Mevrouw **EELMAN** (CDA): Voorzitter. Onze ervaring is dat GS ons meenemen in hele lastige ruimtelijke processen, dat is gebleken in de afgelopen periode. Dat waarderen wij ook zeer, maar naast dat wij dat heel verstandig vinden, willen wij de rollen niet vermengen en gaan wij mee met de VVD. Wij zijn tegen dit amendement.

1245

De **VOORZITTER**: Mag ik de tegenstanders vragen hun hand op te steken? Dat zijn de fracties van de VVD, CDA, OBP en PVV. De overige leden daarvoor, zodat het amendement is aanvaard.

1250

Dan A9-2. Behoeft aan stemverklaringen? Niet. Mag ik de voorstanders vragen hun hand op te steken? De fracties van SP, GL, CU/SGP, 50plus, PvdD. De overige leden tegen, zodat het amendement is verworpen. Dan A9-3. Behoeft aan stemverklaringen? Niet. Mag ik de voorstanders vragen de hand op te steken? De fracties van de SP, GL, PvdD. De overige leden tegen, zodat het amendement is verworpen. Dan A9-4. Behoeft aan stemverklaringen? Niet. Mag

- 1255 ik de voorstanders vragen hun hand op te steken? De fracties van de SP, GL, CU/SGP, PvdD. De overige leden daartegen, het amendement is verworpen. Dan A9-5. Behoeftte aan stemverklaringen? Niet. Mag ik de tegenstanders vragen hun hand op te steken? Alle leden voor, zodat het amendement is aanvaard. Dan A9-6. Behoeftte aan stemverklaringen? Niet. Mag ik de voorstanders vragen hun hand op te steken? De fracties GL, SP, PvdD. De overige leden tegen, zodat het amendement is verworpen. Dan A9-7. Behoeftte aan stemverklaringen? Niet. Mag ik de voorstanders vragen hun hand op te steken? De fracties van GL, SP, PvdD. De overige leden tegen, dus het amendement is verworpen. Dan komen wij bij de voordracht. Behoeftte aan stemverklaringen? Niet. Mag ik de tegenstanders vragen hun hand op te steken? Dat is de PvdD. De overige leden voor, zodat de voordracht is aanvaard.

1265

10. Statenvoordracht 107 Wijziging Structuurvisie NH 2040, provinciale ruimtelijke verordening Structuurvisie en beleidskader Wind op land

- De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Voorzitter. Met de bespreking van de wijziging van de Structuurvisie en het beleidskader Wind op land ronden wij een proces van enkele maanden af. Wij hebben gezien dat veel mensen en organisaties zeer betrokken zijn bij Wind op land, het opwekken van duurzame energie. De reacties zijn mede aanleiding geweest om het voorstel van GS op diverse punten in de afgelopen maanden te verbeteren. De PvdA vindt de betrokkenheid van deze mensen een zeer goede zaak en waardeert hun enorme inzet en betrokkenheid. In de commissie van 6 december hebben wij uitvoerig gesproken over de voorliggende stukken. Ik beperk mij nu tot een zestal punten ter aanvulling daarop. Eerst bij het beleidskader Wind op land. In het ontwerp wordt op pagina 2 in het hoofdstuk Context een verwijzing gemaakt naar de snelle ontwikkeling van solitaire turbines. Deskundigen laten mij weten dat ontwikkelingen nog sneller gaan. Dus in die zin is wat hier nu staat, alweer achterhaald, maar toch de vraag aan GS: hoe gaan wij elke keer om met die wijzigingen? Want er staat nu dat de ashoogte kan oplopen tot 127 meter en een Megawatt windmolen van 7,5. Dat zijn weer nieuwe ontwikkelingen, hoe gaan wij daar elke keer mee om in de komende tijd? Een tweede punt is het Wieringermeer. Het beleid om turbines te concentreren in de Wieringermeer onderschrijft de PvdA volledig. Dat betekent dat daar de meeste Megawatts geplaatst moeten worden en dat de turbines in 2020 daar operationeel moeten zijn. In de commissievergadering in december heeft de PvdA-fractie gevraagd of deze planning haalbaar is. Het antwoord van GS stelt ons niet gerust. Er staat wel erg vaak "de verwachting is dat". Er wordt niet ingegaan op de vraag: hoe staat het met de mogelijke bezwaren van mensen uit de omgeving en wat voor gevolgen heeft dat voor de planning? Kunnen GS aangeven hoe het daar nu concreet mee staat en welke instrumenten de provincie heeft wanneer de planning niet wordt gehaald en hoe wij daarover worden geïnformeerd. Wij maken ons er echt zorgen over of dat wel zal lukken. Dan bij het ontwerpbesluit de windbank. De PvdA is erg blij met het project Stimulering en Herstructurering door het instellen van de windbank. Een goede zaak dat de provincie hierbij de rol van aanjager op zich neemt. De PvdA heeft in het verlengde hiervan de vraag: wanneer komen GS met een plan van uitwerking, een plan van aanpak in de Staten van 2013? Bij de uitwerking is het ook belangrijk om te melden hoeveel geld wij daar voor over hebben, want saneren kan niet zonder geld. Er moet wat handgeld bijkomen en welke partijen uit het veld, zoals onder andere de Windunie, gaat u hierbij betrekken. Dat zijn

partijen die er ervaring mee hebben en hoe gaat u daarmee om. Maar een concrete vraag: wanneer kunnen wij in de commissie een uitwerking krijgen van de windbank? Kleine molens, prima dat er een regeling voor is. Volgens ons staat er een fout in de hoogte daarvan, maar daar komt zo meteen een amendement van de VVD over, omdat de hoogte niet 10 meter maar 7 meter moet zijn, wat ons betreft. Dat zou voor ons een goede omvang zijn voor die educatieve functie daarvan. Overgangsregeling, de PvdA vindt het een goede zaak dat er in artikel 32 nu een overgangsregeling is opgenomen. Iets waarop veel betrokkenen in het veld hebben aangedrongen. Complimenten voor GS dat u het hebt opgenomen. Het voorstel is vergunningsaanvragen hieronder te laten vallen die voor 11 april 2011 zijn ingediend. Diverse juridische adviezen geven aan dat vanuit juridisch oogpunt en het overangsrecht vragen zijn te stellen bij de hardheid van deze datum. De vraag aan GS is: wat is uw motivatie om niet die adviezen te volgen om over te gaan naar de datum van de tervisielegging van 11 juli 2012? Wij willen graag uw motivatie horen, ook met het oog op het punt wat wij eerder hebben gehad, de risico's ervan. Die zijn volgens mij heel erg groot en wij zouden graag horen waarom 11 juli niet een betere datum is. Dan bij de wijziging van de provinciale verordening. Daar wordt in artikel 32 gesproken over diverse regels bij de vervanging van bestaande molens. Deze molens hebben ook bij een vervanging weer gevolgen voor de omgeving. Wij vinden het belangrijk dat er wordt gemeld dat deze vervanging MER-plichtig is en dat missen wij in de tekst. Wij stellen voor op te nemen dat die vervangingen MER-plichtig zijn. Dan kun je met name de mensen uit de omgeving betrekken bij de hogere molens die dan worden vervangen. Ik kom tot een slot. Voor opwekking van duurzame energie hebben wij met de vaststelling van het Koersdocument afgelopen zomer en het beleidskader Wind op land provinciaal een duidelijke koers uitgezet om te komen tot opwekking van meer duurzame energie in de provincie. Dat is nodig om in 2020 de doelstelling van 16% opwekking van duurzame energie te halen. Het afgesproken beleid moet nu worden uitgevoerd. Het is zaak om de realisatie zeer regelmatig te monitoren en waar nodig, tot extra maatregelen te komen. Daartoe dient de PvdA de motie Duurzame energie in.

Motie 10-1

Duurzame energie

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 17 december 2012

Constaterende dat:

- *De provincie Noord-Holland de ambitie heeft in 2020 om 16% van de energie duurzaam op te wekken;*
- *In het regeerakkoord van de PvdA en de VVD 'Bruggen slaan', dezelfde ambitie voor Nederland is opgenomen en dat de uitwerking daarvan nog nader ingevuld moet worden.*

Overwegende dat:

- *PS in het Koersdocument Duurzame Energie naast inzet op zonne-energie, energiebesparing in bestaande bouw, wind op zee en biomassavergassingsbeleid een groot aantal acties heeft vastgesteld om het aandeel duurzaam opgewekte energie in Noord-Holland de komende jaren sterk te laten toenemen;*

- *In het beleidskader Wind op land wordt vastgelegd dat er in 2020 voor opwekking van duurzame energie voor 580 Megawatt aan windturbines zijn geplaatst.*

Benadrukken dat:

- 1345 - *Een zelfvoorzienende energiesector in Noord-Holland wenselijk is zonder afhankelijkheid van uitputbare energiebronnen, instabiele partners of onbetrouwbare leveranciers;*
- *Dit enerzijds bereikt kan worden door het doorvoeren van energiebesparende maatregelen in de woningbouw en het sluiten van Green Deals met energiebedrijven;*
- *Dit anderzijds bereikt kan worden door het beter benutten van alternatieve duurzame energiebronnen en 'groene groei' te stimuleren, zoals genoemd in het Koersdocument Duurzame Energie.*

Verzoeken het college van GS om:

- 1355 - *Medio 2013 in de 'midterm review' van de uitvoering van het programma-akkoord (april 2011) aan te geven welk percentage duurzame energie er op dat moment in Noord-Holland wordt opgewekt;*
- *Aan te geven of met het vastgestelde beleid de doelstelling van 16% duurzame energie in 2020 wordt gerealiseerd;*
- 1360 - *Aan te geven welke extra inspanningen er eventueel nodig zijn om de afgesproken doelstelling wel te halen*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie PvdA

- 1365 De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

- 1370 Mevrouw **VAN LEEUWEN** (GL): Voorzitter, vorige week was ik op een drukbezochte startbijeenkomst van de coöperatieve vereniging NDSM Energie. Een collectief van 400 energieke ondernemers op de voormalige werf in Amsterdam-Noord. Zij gaan drie windmolens bouwen op hun bedrijventerrein om de ondernemingen van eigen energie te voorzien. Zij investeren in een duurzame toekomst van de werf. De heer Van Run zou er zijn vingers bij aflikken, maar GS zeggen: ho, stop. Een week eerder waren wij met een aantal Statenleden op bezoek in de Haarlemmermeer bij het burgerinitiatief windpark Haarlemmermeer Zuid. Ook daar een energiek verhaal van mensen die al vijf jaar bezig zijn met eerst iedereen te betrekken en draagvlak te vinden. Het initiatief is conform de structuurvisie 2030 en de provincie heeft er drie jaar lang positief aan meegewerkt. De gemeente raad heeft inmiddels met het plan ingestemd, maar GS zeggen: ho, stop. Gisteren was er nog een bijeenkomst van de Zaanse Energie Coöperatie die na jarenlange strijd hun windmolen kunnen gaan opschalen. Dit om een beoogde Vinexwijk klimaatneutraal te maken. Zij zien ook wat nodig is voor het opraken van fossiele brandstoffen en het klimaatprobleem. Maar dan zijn er GS, die zeggen: ho, stop. Voor 1380 Amsterdam ligt er een windvisie op diverse terreinen voor 250 Megawatt. Voor het westelijk havengebied is onlangs een aparte windvisie vastgesteld. Die is getoetst op het Externe Veiligheidsbeleid van de provincie. Windmolens op maat, ingepast in bedrijventerreinen, een goede combinatie, maar GS zeggen: ho, stop. GS stellen een algemeen verbod en maken maatwerk

onmogelijk, waar maatwerk ter plekke juist noodzakelijk is voor de afstemming en inpassing van
1385 windmolens. Ik kan nog een tijd zo doorgaan met voorbeelden van energievolle
duurzaamheidsinitiatieven van burgers, bedrijven en gemeenten in Noord-Holland. De provincie zou
zich in de handen moeten wrijven. Innovatieve ondernemers, jonge mensen en bewonersgroepen die
zichzelf organiseren. En dat geldt bij windmolens vaak ook voor lokale overheden. Zij lopen nogal
1390 vaak voorop in het integreren van duurzaamheid in hun denken en activiteiten en de overheid
sukkelt er achteraan, of erger nog, wil het zelfs tegenhouden. Het curieuze is dat dat door de
partijen heengaat. De starre anti-windenergie opstelling van VVD, CDA, D66 en PvdA hier in de
Staten wordt op lokaal niveau en landelijk niveau door velen van hun eigen partijbroeders en -zusters
met verbijstering gadeslagen. De achtergrond van het willen tegenhouden heeft ons steeds
gefascineerd. Boze burgers hebben last van molens en de reactie is: een soort van populisme. Wij
1395 willen er helemaal geen molens meer bij, maar tegelijkertijd laten GS die boze burgers in de kou
staan, want er was helemaal geen herstructureringsbeleid tot vorige week in de commissie R&M.
Toen maakten GS een draai. Nu wel molens weghalen waar ze last opleveren en plaatsen waar ze
welkom zijn. Op de inhoud daarvan, of het echt wat betekent, kom ik straks terug. Eerst nog de
doelen. Ik heb vorige week GS gevraagd hoe de verdeling er uitziet van het blijkbaar vorige week
1400 toch nog losgekomen akkoord tussen de provincies. Geen antwoord gekregen. Volgens de NOS moet
Noord-Holland in 2020 14% van de 6.000 Megawatt (goed voor de energie van 3,5 miljoen
huishoudens) aan wind op land presteren (onze toekomstige fusiepartners, respectievelijk Utrecht
1%, Flevoland 24%). 14% is 840 Megawatt en niet de 580 Megawatt van de heer Bond. Hoe zit dat?
Want volgens andere media is er nog geen akkoord en wil het Rijk voor 1 januari echt uitsluitel. Als
1405 over de 6.000 Megawatt verdeling geen overeenstemming met het Rijk komt, dan wordt per 1
februari 2013 het landelijk moratorium opgeheven en kan zonder akkoord het Rijk met rijksplannen
doorgaan. Dan kunnen er nog wat Wieringermeren bijkomen in de provincie. Hoe kijken GS daar
tegenaan? Want het zit GS niet mee. Zij willen de komst van molens in de provincie stoppen en dan
maken ze een beleid waarmee ze alle regie uit handen geven. En neem je zelf geen regie, dan komt
1410 de regie van boven en van onder, van links en van rechts naar GS toe. En een GS in het nauw maakt
rare sprongen. Zo wil de heer Bond de pers steeds doen geloven dat voor en tegen in de zienswijzen
samsam zijn. Hij vergeet daarbij te melden dat de voorstanders van de beleidswijziging (in
werkelijkheid 43 van de 108 zienswijzen) zich voornamelijk concentreren op een polder, Zijpe, in het
noordwesten en de tegenstanders, een meerderheid van 65 zienswijzen, gericht zijn op veel
1415 projecten in de gehele provincie. Onder die tegenstanders zitten bovendien de grote steden. Omdat
GS niet gevoelig bleken voor alle inhoudelijke argumenten, in de commissie, in de inspraak in de
zienswijzen, hebben wij als GL zelf een analyse laten uitvoeren van de juridische aspecten van het
beleid, opdat wij hier in de Staten met elkaar in volle openbaarheid ook die aspecten kunnen
betrekken. De hoofdstrekking van de analyse wordt ook door andere juristen onderschreven. Er
1420 ontbreekt een deugdelijke motivering en er is strijdigheid met hogere regelgeving. Daarom is er
kwetsbaarheid voor schadeclaims en juridische bezwaren, die bij de rechter hun gelijk halen. Het
rapport is openbaar en is samen met een samenvatting in uw bezit. Ik vroeg GS om een reactie en er
kwamen twee juridische reacties, waarvan het feit dat GS die niet aan de openbaarheid willen
prijsgeven, genoeg zegt voor de goede verstaander. GS kwamen dus meer en meer voor het blok te
1425 staan. Verbijsterend was dat GS in de commissie wel toegaven dat het beleid kwetsbaar is voor
schadeclaims en juridische procedures, maar daar in deze tijd van bezuinigingen en kortingen geen

conclusies aan verbond. Dat is woekeren met de financiën van de provincie. Nu doen GS toch alsnog een poging een aantal procedures en schadeclaims te voorkomen. Ik ga nu in op deze aanpassingen in de beleidswijziging. Kleine molens mogen nu, oké, ze werden ook al een soort symbool voor de
1430 dwaasheid van de beleidswijziging. Dan de herstructurering. Fijn dat GS nu eindelijk toch wat lijken te willen gaan doen voor de boze burgers, waarop zij nota bene zijn beleidswijziging baseerden. Maar wat doen GS nu eigenlijk werkelijk wat voor hen? De voorwaarde, een nieuwe turbine voor sanering van twee oude met gelijkblijvend vermogen, is bedrijfseconomisch niet haalbaar. Daar zit geen business case in. Je hoeft geen econoom te zijn om dat te begrijpen. Die herstructurering komt
1435 zo niet van de grond. GS leren van Friesland met de windbank, prima, maar moeten GS dan ook niet leren van de ervaring van Friesland en de omzettingen en herstructurering? Friesland had oorspronkelijk ook een mast-voor-mastregeling, maar komt daar door ervaring op terug en kijkt nu naar het vermogen. Friesland koppelt een saneringseis van 1 Megawatt oud aan elke 4 W
1440 nieuwbouw. Bedrijfseconomisch blijkt een opschaling in vermogen met ongeveer een factor 4 nodig om economisch voldoende aantrekkelijk te zijn om in beweging te komen. Ergo, er komt pas echt een herstructurering van de grond als de sanering 1 oud Megawatt op 4 nieuw Megawatt komt. Dus wat hebben Piet en Riet Dapper eigenlijk aan deze herstructurering van GS, die niet van de grond zal komen? Het overgangsrecht. In het huidige voorstel wordt het overgangsrecht gekoppeld aan de
1445 ondertekening van het coalitieakkoord van 11 april 2011. De PvdA ging er zojuist ook al op in. Voor die tijd moet een bouwplan ingediend zijn. Zo'n coalitieakkoord is een politieke overeenkomst zonder wettelijke grondslag, die is ondertekend door fractievoorzitters en beoogd gedeputeerden en niet door een bestuursorgaan in de zin van artikel 1.1 van de Awb. Een dergelijke overeenkomst heeft geen omgevingsrechtelijke werking in de provinciale ruimtelijke ordening en er kunnen geen rechten of plichten aan worden ontleend door anderen dan de betrokken partijen. Het
1450 voorbereidingsbesluit van 11 juli 2012 zou juridisch wel als datum van overgangsrecht kunnen dienen, maar ook die grens is arbitrair en vanuit rechtszekerheid ongewenst, want aanvragen en plannen zijn langjarig voorbereid onder het goedkeurend oog van de provincie. Men kon niet voorzien wat exact de uitwerking van het coalitieakkoord zou zijn. Je wilt ook niet weten hoe lang de voorbereiding van een windmolenproject steeds duurt en dan wordt het moment aan het eind van de
1455 rit, het tijdstip van de daadwerkelijke bouw aanvraag, ineens het punt van ja of nee. GS voelden zich als gevolg van de juridische analyses gedwongen wat te bewegen, maar dat blijkt onvoldoende. Het herstructureringsbeleid kan in de voorgestelde opzet niet van de grond komen. Het overgangsrecht is onvoldoende voor al de initiatieven die al zo lang bezig zijn en de toekomst voor hen die tot initiatieven voor zelflevering van energie willen komen, wordt bij voorbaat belemmerd. Ik hoop dus
1460 eigenlijk dat alle initiatieven doorgaan en hun recht voor de rechter halen. Met zo'n provinciaal beleid zullen ze daar grote kans maken, maar tegelijkertijd betekent dat veel verspilde tijd, geld en energie aan beide kanten, initiatiefnemers en provincie. Ergo, GS keer terug naar het genuanceerde beleid van de vorige coalitie maar dan wel een sterke herstructurering in de Kop en duizendmaal meer aandacht voor het draagvlak en de inpassing. Ik dien een motie in en die wil wat ruimte geven
1465 voor de lopende initiatieven.

Motie 10-2

Lopende initiatieven

1470 *Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 17 december 2012*

Constaterende dat:

- *GS met het verbod op de bouw van windturbines buiten de Wieringermeer een algemeen verbindend voorschrift uitvaardigt;*
- 1475 - *Het rechtszekerheidsbeginsel ertoe verplicht dat dergelijke voorschriften voorzien zijn van een overgangsrecht;*
- *Het algemene uitgangspunt hiervoor is dat bestaande rechten, evenals gerechtvaardigde verwachtingen worden geëerbiedigd;*
- *Diverse initiatieven in Noord-Holland voor de bouw van windturbines plannen zijn gaan*
- 1480 *maken, voorbereidingen hebben getroffen en/of een aanvraag voor een omgevingsvergunning hebben ingediend op basis van het vigerende bestemmingsplan.*

Overwegende dat:

- *Het in strijd is met het rechtszekerheidsbeginsel dat met name de gevorderde initiatieven*
- 1485 *geen vergunning zouden krijgen;*
- *Dit zeer waarschijnlijk zal leiden tot juridische procedures en schadeclaims;*
- *De provincie in tijden van crisis prudent moet omspringen met de financiële middelen.*

Dragen GS op:

- 1490 - *Een oplossing te zoeken voor de in voorbereiding zijnde en lopende initiatieven voor de bouw van windturbines waarvoor lokaal draagvlak is en waarbij wordt voorzien in een adequate landschappelijke inpassing en deze oplossing goed te borgen in het beleid;*
- *Over de initiatieven het gesprek aan te gaan met de betrokken gemeenten om*
- 1495 *gezamenlijk tot afspraken te komen over de voortgang van de initiatieven, over het eventueel aanpassen, over het eventueel on hold zetten of over mogelijkheden de initiatieven onderdeel te laten uitmaken van een herstructurering*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie GL

1500

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

Mevrouw **STEVENS** (CDA): Voorzitter, er wordt wel gezegd dat wij met vier crises te maken hebben, te weten een financiële, een klimaat-, een voedsel- en een energiecrisis. Dan wordt er

1505 nog bij gezegd, hoewel dat in het nieuws van alle dag wellicht niet zo lijkt, dat de financiële crisis de minst erge van deze vier is. Vandaag hebben wij wederom op provinciaal niveau aandacht voor de energie en dan de energie-uitdagingen van de toekomst. Het CDA ziet ook de noodzaak van de transitie naar een duurzame energievoorziening. Groene groei, dat is waarvoor wij willen staan en daarom hebben wij ook het Koersdocument Duurzame Energie volmondig gesteund. Het is

1510 belangrijk dat de overheid een groene stip op de horizon zet en maatregelen neemt. Het is onze ambitie, maar ook urgentie en dat is door GS voortvarend opgepakt. Het is een mix en dus diversiteit van duurzame energiebronnen, zodat leveringszekerheid voor de toekomst geborgd is.

Hiermee gepaard gaat ook de windenergie. Wij hebben hierover een duidelijke afspraak in het coalitieakkoord. Wij houden ons aan de afspraken met het Rijk en in totaal praten wij nu over 580
1515 Megawatt op te stellen vermogen in Noord-Holland. Wij kiezen voor een restrictief beleid en dat is een wijziging van het windbeleid ten opzichte van het verleden. Het draagvlak onder de bevolking is afgenomen en het is door de jaren heen de landschapskwaliteit niet ten goede gekomen. Zoals ook al eerder verwoord in de commissievergaderingen door onze fractie, zullen wij hier heel zorgvuldig mee om moeten gaan. Zorgvuldig met de bestaande aanvragen en voorbereidingen,
1520 het gewekte vertrouwen en verwachtingen van mensen. Het is daarom ook goed dat GS met een gewijzigd voorstel komen en een overgangsregeling creëren voor vergunningsaanvragen van voor april 2011 onder voorwaarden.

De heer **GERSTELING** (SP): Bij interruptie. U zei net dat het draagvlak is afgenomen. Welk
1525 onderzoek staft deze bewering?

Mevrouw **STEVENS** (CDA): Volgens mij hebben wij hier zeer veel zienswijzen en zeer veel inspraken mogen ontvangen. U kunt mij niet vertellen dat de overgrote meerderheid daarvan voor het windmolenbeleid was. Wij hebben natuurlijk genoeg gesprekken gevoerd om te zien dat
1530 het draagvlak is afgenomen.

De heer **GERSTELING** (SP): Ik vind het een heel leuk antwoord, maar als u kunt tellen, dan kunt u zien dat de optelsom van het aantal zienswijzen dat zegt dat je dat restrictief beleid niet moet doen, veel groter is. Dus een kwestie van gewoon tellen.

Mevrouw **STEVENS** (CDA): Ja, maar gelukkig heb ik ook heel veel e-mails gekregen die anderszins betogen.

Mevrouw **VAN LEEUWEN** (GL): Voorzitter, ik ben net in mijn speech ook ingegaan op die verhouding, juist in de zienswijzen. Maar het is nog erger als je hier de insprekers bij de commissievergaderingen hoort, dan gaat het echt van 20 op 6. Dat is toch ook een hele andere verhouding. Als je gewoon eens om je heen kijkt of rond kijkt, dan is die verhouding heel wat sterker voor wind.

Mevrouw **STEVENS** (CDA): Daarvan heb ik met alle respect en alle verhalen gehoord hebbende van insprekers die ik ook zeer waardeer, altijd wel geleerd, net als met referenda, dat degene van wie het belang in het geding is, zich duidelijker laten horen. Dat heb ik hier ook wel geconcludeerd bij de insprekers. De overgangsregeling, wij zijn blij met het addendum.

Mevrouw **VAN LEEUWEN** (GL): Geldt dat dan voor beide kanten?

Mevrouw **STEVENS** (CDA): Wij zijn blij met het addendum dat GS vanochtend nog aan ons hebben doen toekomen. Dat in ieder geval duidelijk is dat ook wijzigingen van bestemmingsplannen of inpassingplannen nu hieronder vallen. GS hebben na de commissiebehandeling en vragen van
1555 verschillende partijen in de commissie een windbank aangekondigd om die herstructurering

daadwerkelijk vorm te kunnen geven. Het CDA juicht dit toe. De herstructurering moet namelijk echt opgepakt kunnen worden door betrokkenen, want anders blijven de molens staan en hebben wij nog 20 jaar de problemen waar wij nu tegenaan lopen. Het is ook goed dat dit gepaard mag gaan met opschaling onder voorwaarden. Kortom, minder verrommeling van landschap door minder molens, maar wel extra Megawatt. Wij zien dan ook uit naar een snelle en spoedige uitwerking van de windbank. Juist ook om betrokkenen snel duidelijkheid te geven. Een vraag hierbij nog aan GS is wel waarom gekozen wordt voor het minimum aantal van 6 en niet een lager aantal turbines. Positief dat wij kleine windinstallaties toestaan, die bijvoorbeeld gebruikt kunnen worden voor educatieve doeleinden dan wel op bedrijventerreinen. Kortom, het CDA is blij met de nuancering die het coalitieakkoord gekregen heeft. Verder toch nog de vraag over de situatie in Zijpe, die in het rapport van Pels Rijcken ontbreekt. Wellicht kunnen GS daar nog iets over zeggen. En ten slotte zou het CDA een motie in willen dienen over traditionele molens, die ons Noord-Holland zo rijk is. Ook deze molens kwamen om functionele redenen in ons landschap. En wij zouden wel eens willen kijken of wij deze oude, traditionele molens wellicht nog een functie erbij kunnen geven die in het verlengde ligt van onderhavige discussie. De tekst daarvan luidt:

Motie 10-3

Beleidskader Wind op land

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 17 december 2012

Constaterende dat:

Korenmolen de Zandhaas in Santpoort sinds november jl. door middel van een generator duurzame energie opwekt en daarmee aan ten minste de eigen energiebehoefte kan voldoen.

Overwegende dat:

- *In Noord-Holland circa 160 traditionele molens staan, waarvan het merendeel nog draai- of maalvaardig is;*
- *Bovengenoemd initiatief in het kader van het stimuleren van het op een innovatieve manier opwekken van duurzame energie navolging verdient in Noord-Holland.*

Verzoeken het college van GS:

- *Te onderzoeken of er bij andere bestaande molens animo is voor dit concept;*
- *De kosten te inventariseren die met een stimuleringsregeling, als mogelijke cofinanciering gepaard zouden gaan;*
- *En de resultaten hiervan in de eerste helft van 2013 aan PS mede te delen*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie CDA

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **KARDOL** (CU/SGP): Voorzitter, vorige week heeft de CU/SGP fractie in de commissie beargumenteerd dat de tijd rijp is voor grootschalige ontwikkelingen van plannen voor alternatieve energie. Er is in de maatschappij een gevolg van urgentie gekomen, het momentum is er nu. Laten wij dat ook alstublieft gebruiken, want er zijn ook nog grote, economische voordelen te behalen bij de ontwikkeling en productie van alles wat daarbij nodig is. Dat is iets wat niet alleen nu gezegd is, maar ook jaren geleden al gezegd werd. Dus wij hebben vorige week gesuggereerd en daar staan wij nog steeds achter, om het beleid ook flexibel te houden, zodat de plaatsing van nieuw windvermogen dat ruimtelijk goed inpasbaar is en geen hinder veroorzaakt, niet onmogelijk wordt. Er zullen nog allerlei dingen veranderen, dus wat dat betreft: wees flexibel in het beleid en kijk ook nog eens goed naar de plannen die al zijn ontwikkeld en/of waar duidelijke verwachtingen zijn geschapen. Sinds 6 december is er een aantal wijzigingen in de voordracht aangebracht naar aanleiding van de commissievergadering. Die zijn wel belangrijk en vormen zeker een verbetering, maar wat de CU/SGP betreft zou het toch ook wat royaler moeten. Er zijn vragen, de wijzigingen hebben niet ter visie gelegen. Dat betekent dus geen zienswijzen, maar dat betekent ook dat kleine foutjes er niet uit zijn gehaald. Wij hebben nu ook net gezien dat er een aantal van die dingen wel weer gerepareerd is, maar er zijn mogelijkserwijs nog wel meer van dit soort fouten en foutjes. De Vereniging van Windturbine-eigenaren Noord-Holland geeft het voorbeeld. Er was sprake van een niet-realistische rotordiameter die een derde van de ashoogte is, en er werden ook hinderpalen genoemd ten aanzien van herstructureren in plaats van stimuleren door de eis dat bij opschalen het aantal Megawatt gelijk blijft. In Friesland en GL heeft daar net al ook iets over gezegd, wordt een opschalingfactor van 4 gehanteerd. Misschien hoort het ook bij deze voordracht, dat hebben wij dus nu niet ingebracht. Dat is eigenlijk jammer, want de bedoeling is toch ook dat er gestimuleerd wordt en dat er niet wordt geblokkeerd. Dus een vraag is ook: gaat de provincie die herstructurering ook financieel steunen? Er wordt niets over gemeld, maar zo niet, waarom zou dan die herstructurering op gang kunnen komen? De windbank is ook iets wat moet worden uitgewerkt. Het idee is interessant, maar hoe wordt het nu precies uitgewerkt. Wat zijn de regels en hoe gaan wij dat toepassen? En is daarvoor ook mogelijkserwijs een onafhankelijke arbitragecommissie noodzakelijk? Het geheel is dus heel lastig te beoordelen zonder verdere onderbouwing en uitwerking. De definitie van windturbine is aangepast, maar onduidelijk is nu wat met kleine windmolens wel of niet mag. Er worden hoogten gehanteerd van 15 meter, maar daarboven zijn het windturbines. Daarvoor geldt de regeling en daaronder is het onduidelijk wat de situatie is. Maar een windmolen van 15 meter in de achtertuin is ten slotte ook heel erg hinderlijk. Om dat geheel open te laten lijkt ook niet erg verstandig. Dus welke regels zijn er nou precies van toepassing voor dat soort situaties? En ook daarvan is uitwerking nodig. Hoe zit dat precies, onduidelijk. Dan de overgangsregeling voor vergunningsaanvragen voor 11 april 2011. Het zou beter zijn, ook GL duidde daar al op, om wat dat betreft een andere norm te nemen en de ter visiestelling van 2012 te hanteren. Ook in die overgangsregeling worden strikte voorwaarden genoemd en daar wordt op een gegeven moment de afstand van 300 meter tot gevoelige bestemmingen genoemd. Verder dan 300 meter mag wel en daarbinnen dan weer niet. De vraag is dan ook: hoe kom je nou aan 300 meter? Waarom is dat nou de goede maat en waarom is bijvoorbeeld 500 meter niet de goede maat? Een hele andere maatstaf zou het draagvlak zijn. Nergens in de voordracht wordt draagvlak genoemd, terwijl draagvlak nu juist iets

is wat heel belangrijk is. Waarom is dat niet een voorwaarde die concreet genoemd wordt? Dan kunnen de belangen van initiatiefnemers door de beleidswijziging onevenredig worden geschaad. Die overgangsregeling zou vinden wij, ook moeten gelden als er toezeggingen gedaan zijn of verwachtingen zijn gewekt door de provincie. Het moment van vergunningaanvraag is vaak een laatste activiteit in een langdurig proces, dat gestart werd omdat uitgegaan werd van het eerdere beleid, in dit geval het beleid uit 2010. Dan worden er verwachtingen gewekt, dan komt het proces op gang en als laatste wordt dan een vergunning aangevraagd. Dus het is gek om dan dat late moment als het ware te gebruiken als een norm die nu wordt gegund. Een laatste vraag, voor een inventarisatie naar mogelijke schadeclaims van Pels Rijcken wordt in hoofdstuk 8 op pagina 16 en 17 een aantal suggesties gedaan, zoals een kwantitatieve inschatting maken van de schadeclaims. Mijn fractie is in ieder geval geïnteresseerd in wat GS daar mee gaan doen. Gedeputeerde Bond meldde in de commissie dat het Amsterdamse Havengebied niet is aangewezen voor nieuwe windmolens, omdat het in strijd zou zijn met de eisen van externe veiligheid. Dat verbaast ons, want op basis van de Gebiedsvisie Externe Veiligheid Westpoort vastgesteld door GS bij het besluit van 15 december 2009, is onlangs in Amsterdam de Windvisie Westpoort vastgesteld. In die Windvisie Westpoort is rekening gehouden met de wet- en regelgeving op gebied van externe veiligheid in relatie tot windmolens. Er zijn naar de mening van mijn fractie concrete besluiten genomen en verwachtingen gewekt in de richting van de gemeente Amsterdam. Daarbij komt dat Westpoort 3.500 hectaren groot is. Een gezamenlijk onderzoek van de provincie met de gemeente Amsterdam om de mogelijkheden voor wind op land langs het Noordzeekanaal te bepalen, is wel het minste wat GS kunnen doen. In een brief van 12 december vanuit de ambtelijke organisatie van de gemeente Amsterdam is mijn fractie gebleken dat er genoeg redenen zijn voor een dergelijk onderzoek. Daarbij moet worden bedacht dat wind op land op plaatsen waar het weinig schade en weinig overlast veroorzaakt, ruimte zou kunnen bieden voor ander open landschap, bijvoorbeeld in de Wieringermeer. Mijn fractie dient daartoe een motie in.

Motie 10-4

Windmolens Noordzeekanaal

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 17 december 2012

Kennis genomen hebbende van:

- *Het beleidskader Wind op land;*
- *De brief van 12 december 2012 namens de Haven Amsterdam waaruit blijkt dat er voldoende ruimte is voor plaatsing van windmolens in werkgebieden rondom het Noordzeekanaal.*

Overwegende dat:

- *GS bij besluit van 15 december 2009 de Gebiedsvisie Externe Veiligheid Westpoort hebben vastgesteld;*
- *De vastgelegde uitgangspunten in deze gebiedsvisie de uitkomst zijn van het gezamenlijke beleid van de gemeente Amsterdam en de provincie Noord-Holland;*

- 1685
- *Met het besluit van 15 december 2009 door GS verwachtingen zijn gewekt bij de gemeente Amsterdam;*
 - *Westpoort 3.500 ha groot is en slechts in een relatief klein gebied restricties zijn op het gebied van externe veiligheid;*
 - *Voor het havengebied Amsterdam onlangs door de gemeente Amsterdam de Windvisie Westpoort is vastgesteld.*

1690

Besluiten:

- *GS te verzoeken om samen met de gemeente Amsterdam een onderzoek te doen naar de mogelijkheden voor plaatsing van windmolens in de werkgebieden rondom het Noordzeekanaal;*
- 1695
- *PS te informeren over de uitkomsten van dit gezamenlijke onderzoek*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie CU/SGP

- 1700 De heer **KARDOL** (CU/SGP): Tot slot, het handhaven van het open landschap vindt mijn fractie van groot belang. Vandaar ook dat die plekken waar wind op land toegepast kan worden zonder schade te brengen, eigenlijk de voorkeur verdienen. Een wijziging van het bestaande beleid om dat ook voor de toekomst veilig te stellen is van het grootste belang. Daarbij past geen ruzie tussen gemeentebesturen en provincie en al helemaal niet als dit ook nog gepaard moet gaan
- 1705 met het reserveren van veel geld voor juridische procedures. Die zijn te verwachten, want dat is wat nu in de voordracht staat. Mijn fractie roept het college van GS op om alles in het werk te stellen om met de betreffende gemeentebesturen tot een minnelijke oplossing te komen en wij wensen GS daarbij veel wijsheid toe.

- 1710 De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

- De heer **VAN DER SLUIJS** (PVV): Voorzitter. In de eerste plaats wil ik de gedeputeerden Bond en Talsma bedanken voor de antwoorden op de vragen die ik bij R&M heb gesteld. Dit geeft in elk geval een beter beeld van de werkelijke achtergrond van windmolens. Ik moet wel bekennen dat
- 1715 ik bij de vragen over de CO₂-productie door de mens en de Neodymiummagneten een beter antwoord had verwacht, dan 'Wij zijn hier niet van op de hoogte'. Het kwam meer over als: wij weten het niet of wij willen het niet weten, maar dat zou in beide gevallen betekenen dat wij zonder de achtergrond goed te kennen, Noord-Holland de afgelopen jaren met windmolens hebben vol gezet onder verkeerde beweegredenen, namelijk het milieu. Op het antwoord dat de
- 1720 verantwoordelijkheid betreffende de vervuiling bij de productie van windmolens bij de windmolenfabrikanten ligt, zoals u antwoordt, wil ik kwijt dat dit te allen tijde een verantwoordelijkheid van de overheid dient te zijn. Vandaag gaan wij beslissen of er meer windmolens in Noord-Holland bijkomen, 580 Megawatt. Als het een meerkeuzevraagstuk zou zijn, zouden wij het wellicht optie A noemen. De meer links georiënteerde partijen, de partijen
- 1725 die het liefst heel Noord-Holland zouden vol zetten met windmolens omdat zij nog steeds denken dat het milieubewust is, zien dit juist als minder windmolens. Dit omdat heel veel initiatieven van

1730 onder andere particulieren en gemeenten hierdoor niet door kunnen gaan. Laten wij dit optie B noemen en dit impliceert nog meer windmolens dan 580 Megawatt. Helaas zit optie C vandaag niet in het rijtje. Optie C betekent voor de PVV niet alleen geen windmolens erbij, maar ook het afbreken van overlast veroorzakende windmolens en dan te beginnen met de windmolen in Zijpe. Zoals afgelopen R&M-vergadering al is gebleken regeert de leugen in dit dossier. Ik zeg niet dat de heer Bond liegt, integendeel, ik ben overtuigd van de goede bedoelingen van de heer Bond. Nee, voorzitter, wij hebben die avond naar diverse sprekers mogen luisteren en naar diverse huilverhalen geluisterd. Een wethouder spande de kroon door te memoreren dat als er geen
1735 windmolens bijkomen, heel Noord-Holland weleens onder water zou kunnen lopen. Dezelfde wethouder die de Statenleden bij een maaltijd twee weken geleden met onzin had willen voeren. Maar blijkbaar heeft het gewerkt, want via de krant van afgelopen zaterdag hebben wij mogen vernemen dat GS van Noord-Holland bezweken zijn voor de druk van twee coalitiepartijen en het verbod op nieuwe windmolens willen versoepelen. Wat zijn daar nu de gevolgen van voor het
1740 Wieringermeerplan? Ik zou hier graag een reactie van de gedeputeerde op willen hebben. Zoals de PVV en de VVD in Noord-Holland roepen: windmolens draaien op subsidie en niet op wind. Laten wij eens kijken of deze windmolens in Noord-Holland gebouwd kunnen worden zonder het geld van de burger. Het geld waar de burger krom voor heeft gelegen en wat nu letterlijk in wind opgaat. De PVV zit dus in een spagaat. Stemmen wij voor A, voor meer windmolens, of voor B,
1745 nog meer windmolens. Het hek is dan van de dam. Een spagaat maken lukt mij niet, ergens staat mij vandaag dus nog een uitdaging te wachten. Dat er een duurzame oplossing voor de invulling van onze energiebehoefte moet komen, is ook de PVV duidelijk en daar staan wij ook vierkant achter, maar er is intussen een hele industrie ontstaan rondom het fenomeen windmolen. Dat betekent dat belangen anders worden. Laten wij ons realiseren dat het niet alleen meer om
1750 belangen als duurzaamheid en CO₂ vriendelijkheid gaat, laten wij die mythe begraven. Dan zouden wij nog meer inzetten op alternatieven als zonne-energie dat rendabel is en geowarmte, wat nog verder onderzocht moet worden.

1755 De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Ontkent de PVV nou dat de windmolens duurzame energie opleveren? Ontkent u dat nu?

De heer **VAN DER SLUIJS** (PVV): Dat windmolens duurzame energie opleveren?

1760 De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Ontkent u dat nu? U bent zo tegen windmolens. Ontkent u nu dat windmolens duurzame energie opleveren?

De heer **VAN DER SLUIJS** (PVV): Ik begrijp uw vraag niet helemaal.

1765 De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): U ontkent met uw betoog dat windmolens geen zin hebben, die leveren geen duurzame energie op. Dat haal ik uit uw betoog. Klopt dat?

De heer **VAN DER SLUIJS** (PVV): Ja.

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Dus die dingen draaien en waar gaat die stroom dan naartoe?

1770

De heer **VAN DER SLUIJS** (PVV): Nou duurzaam, daaronder verstaan wij ook milieubewust. Maar waarschijnlijk groeit er een windmolen bij u in de achtertuin. Dan is hij duurzaam, maar volgens mij is hij van hoogwaardig staal en dat komt uit de hoogovens. U zult waarschijnlijk het milieuraapport van de provincie Noord-Holland hebben gelezen waarin u hebt kunnen lezen dat

1775

Tata Steel nog steeds de grootste CO₂-producent van Noord-Holland is.

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Energie komt toch allemaal via hoogspanningskabels, die worden ook in een fabriek gemaakt. Ik snap niet waar u bezwaar tegen maakt.

1780

De heer **VAN DER SLUIJS** (PVV): Kunt u iets duidelijker praten in de microfoon, want ik versta u verschrikkelijk slecht.

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Energie komt ook via hoogspanningskabels, via kabels in de grond uw huis binnen. Die worden ook gemaakt in fabrieken met grondstoffen.

1785

De heer **VAN DER SLUIJS** (PVV): Wij staan vandaag toch over windmolens te praten? U kunt er wel van alles bijhalen, maar ik heb het nu over windmolens. Ik heb die discussie hier vandaag al eerder staan voeren. Wij kunnen ervan alles bij gaan halen, maar wij staan nu over windmolens en niet over hoogspanningskabels te praten.

1790

De heer **GERSTELING** (SP): U zei, inmiddels is er een hele industrie ontstaan rondom windmolens, maar ook rondom zonne-energie krijgen wij allerlei bedrijvigheid en industrie, enzovoorts. Bent u daarop tegen omdat het een industrie is? En hoe denkt u eigenlijk zonder enige vorm van industrie een duurzaam energiebeleid tot stand te brengen? Daar ben ik bijzonder benieuwd naar.

1795

De heer **VAN DER SLUIJS** (PVV): Als u goed had geluisterd, dan weet u dat de PVV niet tegen industrie is, maar wel tegen windmolenindustrie. Ook bij zonnepanelen kan een hele industrie ontstaan, dus je zou een verschuiving kunnen creëren. Ik wil dan ook partijen oproepen om samen met de PVV over alternatieven zoals geowarmte en zonne-energie, na te blijven denken en dit te stimuleren. Wij zitten hier om de belangen van de burger te vertegenwoordigen. Wij moeten ons realiseren dat er mensen in Noord-Holland doodziek worden van het constante geluid van een windmolen en daardoor 's nachts niet kunnen slapen. Verhuizen is voor deze mensen geen optie met de huidige woningmarktcrisis. Daarom is het aan de politiek om een oplossing tegen deze geluidsoverlast te vinden. Molens worden steeds groter en de wetgeving is hier nog niet op aan gepast. Daarom hebben wij deze motie gemaakt.

1800

1805

Motie 10-5

Geluidsoverlast door windmolens op piekmomenten meten in plaats van gemiddeld per jaar

1810

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 17 december 2012

Gehoord hebbende de beraadslagingen,

1815 *Constaterende dat:*

- *De Nederlandse regelgeving toestaat dat er op korte afstand van woningen windturbines mogen worden geplaatst;*
- *Dit (zeer) grote overlast, waaronder geluidsoverlast, veroorzaakt;*
- *De Nederlandse wet- en regelgeving ten aanzien van geluidsoverlast van windturbines*
1820 *andere normen hanteert dan geluidshinder van andere bedrijvigheid dan wel met andere maten wordt gemeten;*
- *Het geluid van windturbines nu gemiddeld over het hele jaar wordt gemeten in plaats van op piek momenten;*
- *De windturbines door windarme momenten frequent stilstaan in plaats van draaien,*
1825 *waardoor niet de werkelijke geluidsmetingen worden geregistreerd;*
- *De regelgeving ten aanzien van geluidsnormen van windturbines, geen provinciale bevoegdheid is, maar van het ministerie van Infrastructuur en Milieu.*

Overwegende dat:

- 1830 - *In de huidige Nederlandse wet- en regelgeving het geluid niet op piekmomenten wordt gemeten;*
- *Dit reëler is indien overlast wordt geconstateerd;*
- *Deze methodiek ook voor het circuit van Zandvoort al wordt toegepast;*
- *Molens steeds groter worden en wetgeving daarop nog niet is aangepast.*

1835

Roepen het college op de gedeputeerde in Den Haag te laten onderzoeken of er in het belang van de burgers andere geluidsnormen dan wel gelijke normen kunnen worden opgesteld

en gaan over tot de orde van de dag.

1840 *Fractie PVV*

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

- De heer **VAN DER SLUIJS** (PVV): En dan het landschap, voorzitter. Ik ben laatst nog naar Urk geweest. Ik hoor u denken, leuk mijnheer Van der Sluijs, maar wat hebben wij daarmee te maken?
- 1845 Dat zal ik u uitleggen. Als je door dit hele mooie dorp loopt en de heer Schraal zal dit beamen want hij is daar opgegroeid, dan valt je aan de zijde van de Flevopolder direct één ding op. De hele horizon is vervuild met tientallen, nee niet een paar, maar werkelijk tientallen windmolens. Willen wij dit ook voor Noord-Holland? Honderd ambtenaren erbij en dan bedoel ik niet echt de
- 1850 ambtenaren, maar windmolens van 196 meter hoog die bij Medemblik staan. En dat alleen maar omdat een paar personen werkelijk denkt dat deze molens rendabel zijn. Dan daag ik ze uit een molen neer te zetten zonder subsidie. Gewoon vanuit de eigen middelen. Ik weet ook dat er mensen zijn die zo'n windmolen mooi vinden. Ik ken ook mensen die gek zijn op treintjes, maar die willen toch echt geen spoorlijn door de achtertuin. Maar waarom doen wij dat dan wel met
- 1855 windmolens en het liefst in de achtertuin van een ander? Lekker sociaal. Het aantal zal als wij aan

de doelstelling van het Rijk willen voldoen, met een factor 2 of 3 moeten worden vermenigvuldigd. Mijnheer Van der Sluijs, wat wil de PVV nou eigenlijk, hoor ik u allen denken? Dat zal ik u nogmaals zeggen. Wij willen dat u al deze verzetten onder ogen ziet en dat deze PS verder kijken dan hun neus lang is. Laten wij alstublieft in het belang van de burgers in Noord-
1860 Holland blijven kijken naar alternatieven, maar ook in het belang van onze eigen portemonnee. Wetende dat een dak met zonnepanelen een huis met energie kan voorzien, moeten wij onderzoeken of dit een goed alternatief voor windmolens zou kunnen zijn. Sterker nog, een zonnepaneel heeft een terugverdientijd, het levert netto meer energie op dan wij voor de panelen hebben betaald na een jaar of acht, terwijl een windturbine alleen rendabel kan zijn als er
1865 subsidie in wordt gepompt. In Amsterdam bij het AMOLF Instituut is men zelfs bezig om zonnepanelen met een hoog rendement te realiseren. Dat betekent dat ze tot drie keer meer stroom kunnen produceren dan de huidige zonnepanelen.

Mevrouw **VAN LEEUWEN** (GL): Voorzitter, mag ik de heer Van der Sluijs een klein voorbeeld
1870 geven. Als je nou kijkt naar de Haarlemmermeer, daar staan een zestal windmolens in het zuiden, keurig gestructureerd. Dan kun je de Haarlemmermeer van energie voorzien. Als je dat met zonne-energie moet doen, dan moet je op alle daken in de hele polder zonnepanelen neerleggen. De effectiviteit van windenergie is stukken malen groter dan van zonne-energie. Ik wil ook zonne-energie, daar gaat het niet om, maar je moet wel weten waar je het over hebt.

1875 De heer **VAN DER SLUIJS** (PVV): Als wij dus heel Noord-Holland vol zetten met windmolens, dan komen wij misschien aan 16% straks in 2020. Als op de helft van de huizen zonnepanelen zouden liggen, dan komen wij misschien nog veel hoger uit. Dus ik denk dat mevrouw Van Leeuwen een beetje de weg kwijt is. Ik laat het aan u over om hierover te oordelen. Een
1880 windturbine heeft overigens geen terugverdientijd. De discussie over windenergie zal altijd een mix van duurzaam, het belang van mensen en van de euro's zijn. Het is zoeken naar een balans die het minst belastend is voor de mensen en het milieu en het beste is voor de portemonnee. Als laatste heb ik nog enkele vragen aan het college. Heeft het college van Noord-Holland ook last van de windlobby vanuit de industrie, windstichtingen en/of lagere overheden en hoe groot
1885 is die druk? Wat zijn dan de gevolgen voor Noord-Holland als wij minder windmolens zouden plaatsen? Ik verwacht niet dat het licht uitgaat, omdat voor elke Megawatt windstroom er ook een gasturbine in Diemen gereed staat. Ik verwacht ook niet dat Noord-Holland onder water zal lopen. En als laatste, wat doen wij met al die overheidsdienaren die vasthouden aan hun arrogantie om met overheidsgeld tegen burgers te procederen, omdat zij hun eigen fouten niet
1890 willen rechtzetten en koste wat het kost toch een vergunning willen afgeven voor een illegale windmolen? En ik zal dan de naam van de bewuste wethouder in Zijpe hier niet noemen, want dat is niet netjes. Ik heb al gezegd, laten wij de focus verleggen.

De heer **HOLTHUIZEN** (50plus): Voorzitter, in de commissievergadering van vorige week heeft
1895 50plus nog geen definitief standpunt ingenomen over het voorstel van GS om het aantal windmolens in de provincie te beperken. Wij zijn het er overigens mee eens dat het aantal moet worden beperkt. Wij zijn het ermee eens dat er minder overlast moet worden gegenereerd uit de bestaande en toekomstige windmolens en wij vinden dat niet meer landschapsvervuiling moet

worden bevorderd. Het is op het ogenblik al behoorlijk verkeerd op sommige plaatsen. Maar wij
1900 zullen toch een proces moeten volgen waarbij wij iets kunnen aanscherpen van het beleid dat wij
thans voeren. Het college is daarmee bezig, maar het is klaarblijkelijk erg onder de indruk
geweest van wat er in de commissie vorige week door insprekers naar voren is gebracht en wat
ook GL via dat advocatenkantoor dat zij hebben ingeschakeld, naar voren heeft gebracht. Er
moest wat worden aangepast. Er is een overgangsregeling aangenomen, althans in het voorstel
1905 bijgezet, het wordt allemaal iets veranderd. Maar krijgen wij daarmee wat wij willen? Want de
bedoeling was toch, minder overlast, minder landschapsvervuiling en wel een groei van het aantal
Megawatts. Als wij dan kennis nemen van enkele nieuwe feiten, zoals de motie Van Tongeren in
de Tweede Kamer en de IPO-afspraken van afgelopen donderdag – de uitwerking daarvan kennen
wij nog niet voor onze provincie – dan vraag je je af waar wij op dit moment mee bezig zijn. Wat
1910 is wijsheid om te doen? Ik vraag dus ook aan het college of het verstandig is om op deze haastige
weg voort te gaan. Of is het toch verstandiger om nog wat tijd te nemen om alles eens goed op
een rijtje te zetten? Op het ogenblik neigt 50plus naar het laatste en wij worden daarin gesterkt,
omdat wij ons niet aan de indruk kunnen onttrekken dat er toch een soort strijd op de
achtergrond wordt gevoerd, zowel politiek binnen ons college als binnen onze verschillende
1915 fracties, over hoe je hier nu verder mee om moet gaan. Wij weten het klaarblijkelijk nog niet echt
helemaal. Sommige fracties zouden het anders willen dan bijvoorbeeld in het coalitieakkoord of
vanuit het coalitieakkoord is aangegeven. Ik was er helaas niet bij vorige week donderdag, maar
in de bijdrage van de woordvoeder van de PvdA, de heer Papineau Salm, zou je volgens mijn
waarnemers tussen de regels gelezen kunnen hebben of tussen de woorden door bemerkt
1920 kunnen hebben, dat hij toch ook zo zijn reserveringen heeft met betrekking tot waar wij mee
bezig zijn. Ja, wij zullen toch wat moeten doen, daar ben ik het helemaal mee eens, maar wellicht
is het verstandig om nog eens heel goed na te denken. Wil het college toelichten wat dat voor
eventuele risico's met zich meebrengt, los van alles wat wij van advocatenkantoren daarover te
lezen hebben gekregen? Werkelijke risico's voor onze provincie. Als het aan onze fractie ligt dan
1925 willen wij als wij daar geen goed antwoord op hebben, toch liever dat er gezorgd wordt voor
uitstel van de verdere besluitvorming tot hier meer duidelijkheid over is.

De heer **GERSTELING** (SP): Iedereen buitelt altijd over elkaar heen om te zeggen dat zij voor
duurzame energie zijn en vooral daarover nadenken, de PVV zei het ook, maar nu wij na jaren
1930 praten aan de vooravond staan van de schaalsprong in de implementatie, kruipen GS terug in
hun schulp tegen het rijksbeleid in, tegen het stimuleren van ondernemers en vele
bewonersinitiatieven in. Ik heb gezien dat bijna elke gemeente in Noord-Holland een zienswijze
heeft ingediend. Tel uit je winst. Wij hebben er diverse keren over gepraat in de commissies, veel
insprekers en tot op het laatste moment is het nodige gewijzigd in het beleid. Tot aan de
1935 voormiddag van deze bijeenkomst zijn er nog wijzigingen ingediend. Met de laatste wijzigingen,
de windbank en de overgangsregeling, is het GS voorstel verbeterd. Let wel, verbeterd, maar het
is niet een goed beleid geworden. Ik denk dat dat toch wel de winst is die alle insprekers hebben
opgeleverd, mede onder druk van de oppositie minus het deel dat de restanten vormt van de
PVV, maar ook denk ik, is het de invloed van de PvdA geweest om tot een aantal wezenlijke
1940 verbeteringen over te gaan. Niettemin blijft het centrale punt in deze voordracht dat de
motiveringsplicht gewoon ontbreekt. Waarom wel in de Wieringermeer en niet in het

Noordzeekanaal gebied, IJmond of de Haarlemmermeer? Je kunt gewoon aanvoelen, de provincie gaat daarop nat, onherroepelijk. Laat maar gebeuren, zei een Statenlid van de coalitie tegen mij, maar ik denk dat je op basis daarvan geen beleid moet maken. Je moet niet afkoersen op een

1945 deficit, je moet ook niet uit zijn op het binnenhalen van schadeclaims. Dat lijkt mij beleid wat een vertegenwoordigend lichaam onwaardig is. Ik heb een aantal vragen aan de gedeputeerde. Ik sluit mij aan bij de vraag over het IPO, de 840 Megawatt die van Noord-Holland zal komen en ik heb ook een vraag naar de gevolgen van het plan MER van het Rijk in het kader van de SWOL, waarbij dus nadrukkelijk de locaties West-Friesland, Wieringermeerdijk, IJsselmeer en

1950 Noordzeekanaalgebied in beeld zijn. De vraag is: wat betekent dat voor de besluitvorming die wij op dit moment voeren c.q. kan dat gaan leiden tot dat die besluitvorming binnenkort weer gewijzigd moet gaan worden? Ik zou er ook op willen wijzen dat de discussie onder andere begonnen is, omdat er de mogelijkheid was dat het Rijk ons zou kunnen gaan overrulen en wij juist graag de regie wilden houden over waar er windturbines komen. Dus het is erg verstandig

1955 om het Rijk steeds voor te zijn en niet in het kader van de SWOL geconfronteerd te worden met de aanwijzing van een aantal locaties. Ik heb ook een vraag over de overgangsregeling, want u stelt dat aangetoond moet worden dat een vergunningsaanvraag voor 11 april 2011 is ingediend. Mijn vraag is of 11 april 2011 wel juridisch afdwingbaar is. Kijk, het voorbereidingsbesluit lijkt mij heel erg neutraal en ik denk ook dat je die datum moet nemen. Het vaststellen van het

1960 programma-akkoord is leuk, maar dat is natuurlijk louter een voornemen en hooguit zelfbindend. Wat voor gevolgen heeft dat nou voor het beleid in de gemeenten? En dan denk ik ook dat je die datum van het voorbereidingsbesluit eigenlijk moet gaan opnemen. Het is ook door een aantal andere fracties gezegd, bij grote projecten zoals met windturbineparken, ga je niet gelijk een aanvraag indienen. Nee, je gaat behoorlijk lang met de gemeenten in gesprek en je gaat alle

1965 beren op de weg proberen te verhelpen. En pas als alle obstakels zijn opgeruimd, dan dien je een definitieve vergunningsaanvraag in. Maar het is wel zo dat in nauw overleg met de gemeente, diegene die daarover gaat, je wel met elkaar praat aan de hand van gewekte verwachtingen en ik vind dat veel meer de noemer. Ik zou ook willen weten of in het kader van die gewekte verwachtingen deze overgangsregeling wel stand houdt. Is er een verbetering in de vorm van een

1970 windbank? Eigenlijk is dat idee van de windbank gewoon oud, want het was eigenlijk het idee dat ook in de plannen van de vorige coalitie stond. Een ander belangrijk discussiepunt was, hoe komen wij af van die solitaire windmolens in Noord-Holland? En dan zeker van diegenen die overlast geven. Ik heb begrepen dat het goed mogelijk is om binnen relatief vrij korte termijn een reductie van pakweg 30 à 40% van het aantal solitaire windmolens te kunnen realiseren in de Kop

1975 van Noord-Holland en dat is toch het gebied dat het meest de steen des aanstoets is. Maar ja, dan is het natuurlijk wel logisch dat je aansluiting zoekt bij de bestaande windparken en daar uitbreidingen zoekt. Op dit moment hebben wij alleen maar een kaart, waarop wij alleen de Wieringermeer aanwijzen als gebied. Maar ja, als een windbank echt zou moeten gaan werken, dan moet je dus gewoon constateren dat er straks nog een aantal andere gebieden wordt

1980 aangewezen, waar dan die windmolens, die turbines, geplaatst zouden kunnen worden. Dan ziet de kaart er echt anders uit, want het is logisch dat je niet de bestaande windturbineparken gaat opruimen, maar eerder gaat uitbreiden. Dus in die zin is die kaart een stuk voller dan gesuggereerd wordt. Houden wij elkaar op die manier niet een beetje voor het lapje? Maar eigenlijk vind ik dat, wil je werkelijk zorgen dat die herstructurering gaat werken, je ook een

- 1985 beter perspectief moet kunnen gaan bieden aan degenen die nu solitaire windmolens hebben. Door van te voren allerlei voorwaarden te gaan stellen, ben je alleen maar bezig om dat te gaan tegenwerken. Waarom heb je de eis dat het gelijk blijft aan het aantal Megawatts? Welk doel is erbij gediend om dat te stellen? Het doel is toch het opruimen van die solitaires en niet of wij nou precies op die grens van het aantal Megawatt uitkomen? Is het erg als wij daar over heengaan?
- 1990 Het lijkt mij niet. En waarom eisen wij dat er twee masten moeten worden opgeruimd en dat er een voor terugkomt? Het doel is het opruimen van die solitaires, dat is de winst en dat zou je moeten nastreven in je herstructureringsbeleid. Wij snappen als SP heel goed dat er een maatschappelijke discussie is over windmolens en dat heeft ook binnen de SP vaak genoeg tot discussie geleid. Bij iedere fractie is ook het voorbeeld van de molen in Zijpe een doorn in het oog. Maar de discussie had daarom moeten gaan over hoe wij turbines zo goed mogelijk ruimtelijk inpasbaar krijgen zonder overlast voor omwonenden. In die zin had je ook aansluiting kunnen zoeken bij de eisen, zoals die nu onder G tot en met I worden geformuleerd bij de overgangsregeling. Wij hadden bovenal de discussie moeten gaan voeren over hoe wij in 2050 100% duurzame energie in Noord-Holland kunnen realiseren en hoe wij zoveel mogelijk daaraan voorafgaand van die duurzame energie kunnen realiseren, ook al in 2020. Dan heb je gewoon wind op land broodnodig. De discussie over 530 Megawatt of misschien straks in het kader van de 6.000 Megawatt, een ander getal, komt ons erg onzinnig over. Dat getal kun je hooguit als ondergrens hanteren. Maar waarom functioneert het nu als een bovengrens? Daarmee werk je alle initiatieven tegen. Deze voordracht draagt naar de mening van de SP onvoldoende bij aan het realiseren van voldoende duurzame energie en is daarmee conservatief, contraproductief, remt de ondernemerszin en juridisch is hij uiterst kwetsbaar. Daarom kunnen wij niet instemmen met deze voordracht.
- 2005
- Mevrouw **ZAAL** (D66): Voorzitter, D66 Noord-Holland staat voor het zoveel mogelijk opwekken van duurzame energie. Daarbij moet in de visie van D66 Noord-Holland gebruik worden gemaakt van verschillende manieren van opwekking. Niet alleen de veel gebruikte vormen als windmolens, zonnepanelen en biomassa, maar ook nieuwe vormen als geothermie, Blue Energy en energie uit asfalt. Bij de keuze voor een bepaalde vorm van opwekking moet niet alleen gekeken worden naar het aantal Megawatt. De provincie heeft immers ook een taak bij het bewaken van de ruimtelijke kwaliteit, het zo goed mogelijk inzetten van de milieuruimte, de externe veiligheid en het voorkomen van overlast voor de burgers. Al deze zaken tegen elkaar afwegend komt D66 tot een restrictief windbeleid. Concentraties van windmolens in een gebied, waarin ruimtelijke inpassing gegarandeerd is en waar ze zo weinig mogelijk overlast bezorgen. Een restrictief windbeleid dat overigens leidt tot een groei van 330 naar 580 Megawatt. Verdere groei van duurzame energie vindt plaats door middel van zonne-energie, biomassa en de reeds genoemde innovatieve vormen, zoals neergelegd in ons reeds aangenomen Koersdocument. Hiermee draagt Noord-Holland naar onze mening bij aan een toekomstbestendig energiebeleid. Na de ter inzagelegging, de vele inspraak door burgers, de juridische adviezen en de behandeling in de commissie van 6 december is een aantal knelpunten gebleken. Ik noem er hier drie. In de eerste plaats is door ons veelvuldig aangevoerd dat Noord-Holland een betrouwbare partner moet zijn zowel naar het Rijk als naar gemeenten en projecten. Met dit voorstel wordt voldaan aan de rijksnorm, de eerder gemaakte afspraak met het Rijk en door de overgangsregeling en de
- 2010
- 2015
- 2020
- 2025

discretionaire bevoegdheden kan een oplossing worden geboden voor projecten die al
vergevorderd zijn en waarbij sprake is van opgewekt vertrouwen. Het is al vaker gezegd. Het
2030 oorspronkelijke voorstel bood naar de visie van D66 ook onvoldoende stimulans om overlast
gevende oude solitaire molens te saneren. Juist door het saneren van deze molens vergroten wij
de ruimtelijke kwaliteit en verminderen wij de overlast, zoals ook benadrukt in de Leidraad
Landschap en Cultuur. D66 is daarom blij met de aanpassing van dit voorstel op dit punt en
wacht de uitwerking van de windbank met spanning af. Tot slot heeft D66 aangekondigd dat er
2035 een oplossing moet komen voor de kleine molens en daar is ook sprake van. Wij zullen wel
samen met de VVD een amendement indienen om de definitie daarvan nog wat aan te scherpen.
Kortom, met dit nieuwe gewijzigde beleid is wat ons betreft een evenwichtig beleid vormgegeven.

Mevrouw **VAN LEEUWEN** (GL): Voorzitter, komt toch de vraag bij ons op bij al het evenwichtige
2040 beleid, hoe D66 aankijkt tegen alle verwachtingen en inschattingen van schadeclaims en
juridische procedures. Wat vindt u daarvan?

Mevrouw **ZAAL** (D66): Wat ik daarvan vind is dat wij daar per geval naar zullen moeten kijken en
dat wij nu een overgangsregeling hebben en een discretionaire bevoegdheid en dat daar dus een
2045 afweging van zal moeten worden gemaakt door GS.

Mevrouw **VAN LEEUWEN** (GL): En als die overgangsregeling daarvoor niet voldoende is?

Mevrouw **ZAAL** (D66): Nou, daar zijn vragen over gesteld, daarop wacht ik eerst de antwoorden
2050 af. Ik kan me namelijk zo voorstellen dat die aansluiting bij het coalitieakkoord niet zo gek is,
omdat daar bekendheid voor de beleidswijziging mee gemoeid is gegaan. Naast de
overgangsregeling hebben wij dus ook nog de discretionaire bevoegdheid. Wat ik nog wil
aankondigen is dat wij samen met de VVD met een motie zullen komen – en met het CDA geloof
ik – om te kijken naar hoe wij in de toekomst om zullen gaan met nadere afspraken met het Rijk,
2055 waarbij wij GS willen meegeven dat moet worden benadrukt wat wij aan andere vormen van
duurzame energie doen en dat wij ook een grote opgave hebben op zee.

Mevrouw **HOOG** (VVD): Voorzitter, enkele jaren geleden reden wij op een zonnige
zaterdagochtend door Zuid-Duitsland terug naar huis. Wij reden langs uitgestrekte zonovergoten
2060 velden met zonnepanelen en vervolgens door een leeg, dunbevolkte gebied met prachtige bossen
en hoog boven de toppen van de bomen, torenden een paar kolossaal hoge windmolens uit. Ik
moet eerlijk zeggen, het was indrukwekkend, maar toen wij langs de molens reden, zagen wij het
volgende. Rond de molens waren de bomen weggekapt en er was een brede weg die naar de
molen leidde. Toen drong door dat het hier om een industrieel complex gaat, een klein
2065 bedrijventerrein met alles erop en eraan. Weg was het romantische idee van de windmolen en de
realistische werkelijkheid drong tot ons door. Het is gewoon een industrie, waarvoor
infrastructuur moet worden aangelegd, waarvoor milieueisen en veiligheidsnormen gelden en dat
letterlijk ruimte inneemt. Landschappelijke ruimte waar de VVD in het dichtbevolkte Noord-
Holland zuinig op wil zijn. Allereerst wil ik alle aanwezigen danken dat zij wederom naar Haarlem
2070 toe zijn gekomen. Twee jaar geleden is het proces gestart om het toenmalige beleid om te

buigen. Vandaag bevinden wij ons in de afrondende fase. Het is een lang proces geweest, waarbij velen zich betrokken voelen en waar vele belanghebbenden zijn. Ik wil dan ook de gedeputeerden complimenteren met het gedegen en zorgvuldige werk dat in de laatste fase onder grote tijdsdruk geleverd moest worden. De VVD is blij dat we nu zover zijn. Er zijn vele zienswijzen ingeleverd, waarvan grofweg de helft voor en de andere helft tegen het voorliggende voorstel is. Wat duidelijk blijkt is dat wind op land leeft, niet alleen hier in Noord-Holland, maar ook elders in Nederland. De discussie die wij hier nu voeren, wordt dan ook nauwlettend gevolgd, vooral ook in de andere provincies. Zoals ook nu weer blijkt met betrekking tot wind op land, loopt Noord-Holland voorop. In de structuurvisie van Noord-Holland wordt een balans gezocht tussen ruimte voor wonen, recreëren, natuur, infrastructuur, werken en bedrijvigheid, zoals de havens en Schiphol. Daarin wordt een belangrijk onderscheid gemaakt tussen het bouwen binnen bebouwd gebied en buiten bebouwd gebied. De VVD merkt op dat er een stringent beleid gevoerd wordt ten aanzien van de woningbouw buiten bebouwd gebied en vraagt zich wel eens af hoe dit zich verhoudt tot het bouwen van windmolens buiten bebouwd gebied. Daarnaast memoreren wij graag aan het feit dat in samenspraak met het Rijk er een woningbouwopgave ligt van 240.000 woningen. Met betrekking tot het beleidskader Wind op land, constateert de VVD dat er in Noord-Holland al veel windenergie wordt opgewekt. Daarin zijn wij als provincie een van de koplopers in Nederland, maar als early adopter werd de provincie ook steeds meer geconfronteerd met de keerzijde van de steeds groter wordende windmolens. De slagschaduw, de geluidsoverlast en die detonerende, kolossale molens die overal verspreid in het Noord-Hollands landschap staan, zorgden voor steeds meer weerstand van burgers. De roep uit de Noord-Hollandse bevolking en van vele verschillende maatschappelijke organisaties om hier paal en perk aan te gaan stellen werd dan ook steeds luider. In dat licht maakt de VVD zich ook grote zorgen over de plannen in het Markermeer en IJsselmeer. Voor ons geldt dat wind op zee niet hetzelfde is als wind op het meer. Het nieuwe coalitieakkoord van april 2011 is dan ook helder: geen nieuwe windmolens meer op land en dat is het uitgangspunt van de VVD. Zoals in al onze voordrachten aangegeven, is de VVD Noord-Holland voor duurzame energie. Wij geloven echter niet dat er één oplossing is, maar dat de uitdaging zit in de balans van aan de ene kant energiebesparende maatregelen, waardoor de absolute vraag naar energie kan afnemen – immers wat je niet gebruikt hoeft je ook niet op te wekken – en anderzijds het duurzaam verkrijgen van energie. De VVD is dan ook blij dat wij investeren in duurzaam bouwen en verbouwen, waardoor deze bedrijfstak in deze moeilijke economische tijden nog een impuls krijgt.

De heer **GERSTELING** (SP): Dat ben ik met u eens, je moet nooit op één paard wedden, zeker bij energie niet, maar dat betekent juist alle opties openhouden. Kan de VVD mij uitleggen, want die vraag heb ik herhaalde malen aan GS gesteld, hoe wij die 16% gaan halen in 2020 zonder van wind op land gebruik te maken? Dat verhaal heb ik nog nooit gehoord. Het kan zijn dat de VVD dat beeld wel heeft.

Mevrouw **HOOG** (VVD): Wij hebben inderdaad dat beeld wel. Dat heb ik daarnet ook al geschetst. Het is van aan de ene kant ervoor zorgen dat er minder energie gebruikt gaat worden en aan de andere kant ook heel veel gaat stimuleren van andersoortige slimme manieren van energie opwekken. En dat wilde ik ook gaan zeggen. Ik ga het herhalen, de VVD is dan ook blij dat

2115 investeringen in duurzaam bouwen en verbouwen een impuls geven aan deze bedrijfstak in deze
 moeilijke economische tijden. Die strategie van energie besparen werpt zijn vruchten af. Onlangs
 werd bericht dat het gebruik van energie afnam, onder andere door bewustwording van de
 consument met behulp van slimme meettechnieken, maar ook door het aanschaffen en gebruik
 van energiezuinige apparaten. Vanuit dat perspectief zijn wij dan ook benieuwd in hoeverre de
 2120 energiezuinige strategie op de agenda staat bij de ministers en het IPO. Immers, als je minder
 energie gebruikt is het percentage wat wij aan duurzame energie willen opwekken, in absolute
 zin ook een stuk lager. De VVD vraagt zich dan ook af gezien de beantwoording, in hoeverre in
 kaart is gebracht wat er nu aan duurzame energie wordt opgewekt in Noord-Holland. De motie
 van de PvdA, hoewel wij daar wel een aantal bedenkingen bij hebben, is voor ons wel bijzonder
 2125 interessant en wij horen graag wat het college daarvan vindt. Intussen lag de ontwikkeling van
 het opwekken van andere duurzame energie niet stil. Technologieën die onhaalbaar leken omdat
 ze te duur zouden zijn, blijken kansrijk. Nieuwe energiecoalities worden gevormd, waarbij wat op
 de luchthaven Schiphol gebeurt, een goed voorbeeld is en er worden green deals, zoals
 bijvoorbeeld bij Tata Steel, gesloten. Hier hebben wij in maart 2012 al uitgebreid bij stilgestaan
 tijdens de bespreking van het Koersdocument Duurzame Energie en waar D66 de zonne-energie
 2130 heeft ingebracht. Kortom, de afgelopen jaren zijn er binnen PS van Noord-Holland al diverse
 debatten gevoerd en zijn wij continu op zoek gegaan naar duurzame oplossingen. Tijdens de
 commissievergadering konden wij zeggen dat wij verheugd waren met het voorliggende stuk, dat
 recht doet aan het coalitieakkoord dat voor de VVD het uitgangspunt is. Naar aanleiding van de
 commissievergadering is een aantal reële aandachtspunten naar voren gekomen, waar wij ons als
 2135 fractie over moesten beraden. Vervolgens is in de voordracht door GS op een aantal punten
 wijzigingen aangebracht. Wij hadden als VVD al aangegeven dat om regie te houden op de
 ontwikkelingen van de Wieringermeer, wij het voorstel van GS volgen om niet vast te houden aan
 de eerder gestelde 430 Megawatt, maar mee te gaan met de 580 Megawatt. Hiermee komen wij
 met 150 Megawatt extra, ruim 30%, ook tegemoet aan de wens van het Rijk voor 6.000 Megawatt
 2140 en nemen wij een groter aandeel voor onze rekening dan overeengekomen. Met betrekking tot de
 oude molens was het vanuit het coalitieakkoord niet de bedoeling om deze mooie molens die
 juist zo karakteristiek zijn voor het Noord-Hollandse landschap, te weren. Met betrekking tot de
 nieuwe punten het volgende. De discretionaire bevoegdheid zit in de algemene PRVS. De VVD
 verwacht niet dat deze gebruikt gaat worden, de soep wordt namelijk meestal niet zo heet
 2145 gegeten als deze wordt opgediend. Maar mocht het dan bij hoge uitzondering toch nodig zijn,
 dan willen wij wel van dit soort uitzonderlijke besluiten door GS in kennis gesteld worden. Met
 betrekking tot het overgangsrecht is er al het nodige gezegd. Dit is verstandig en juridisch wijs.
 Zoals eerder betoogd heeft er een omschakeling van beleid plaats gevonden en nu is voor een
 ieder de wijze waarop er mee omgegaan wordt, helder. Met betrekking tot het herstructureren is
 2150 de VVD met het stringente beleid gestart om zo overlast gevende molens en solitaire molens te
 weren en te verwijderen. Als dit met een windbank opgelost gaat worden, dan staan wij hier
 sympathiek tegenover, maar wij wachten de verdere uitwerking hiervan af voordat wij inhoudelijk
 hierop kunnen reageren. Wel horen wij graag van GS wanneer zij met de uitwerking van de
 windbank gaan komen. Met betrekking tot de kleine, educatieve windmolens – laten wij ze
 2155 windvanen noemen – beoogde het coalitieakkoord wat betreft de VVD niet om de educatieve te
 weren. Een reparatie hiervan is echter wel nodig, want de uitwerking zoals deze nu voorligt, is

wat de VVD betreft niet zoals beoogd. 15 meter hoog is gewoon een flatgebouw en alles behalve klein en op dit vlak nog niet voldoende. Daarom komen we met het volgende amendement.

2160 **Amendement 10-1**

Definitie windturbine

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 17 december 2012

2165 *Gehoord de discussie over de wijziging Structuurvisie Noord-Holland 2040, Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie en beleidskader Wind op land ter uitvoering van het coalitieakkoord 2011-2015, onderdeel windenergie milieu (Wind op land), voordracht 107.*

Overwegende dat:

- 2170
- *Windturbines met een ashoogte lager dan 15 meter vanuit het oogpunt van een goed woon- en leefklimaat eveneens overlast kunnen veroorzaken en duidelijk zichtbaar zijn in het Noord-Hollandse landschap;*
 - *In de voorgestelde begripsbepaling windturbines tot een ashoogte van 15 meter geen provinciale toestemming vergen.*

2175

Besluiten:

in voordracht 107 in het ontwerpbesluit, besluit VIII betreffende de Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie, onderdeel A, artikel 1, onderdeel 43, als volgt te wijzigen:

2180 *“Windturbine: een door wind aangedreven bouwwerk met een rotordiameter groter dan 5 meter en een ashoogte groter dan 7 meter, waarmee energie wordt opgewekt, inclusief de bij dit bouwwerk behorende (infrastructurele) voorzieningen met uitzondering van traditionele windmolens of replica’s hiervan”*

en gaan over tot de orde van de dag.

2185 *Fractie VVD, D66, PvdA*

Met betrekking tot het addendum hebben wij nog wel de vraag wat de achtergrond is van deze wijziging. Alles bij elkaar overziend willen wij als laatste een gezamenlijke motie indienen samen met D66, CDA en PvdA:

2190

Motie 10-6

Beleidskader Wind op land

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 17 december 2012

2195

Constaterende dat:

- *De Crisis- en Herstelwet in bijlage I, categorie 1, artikel 1.1, de aanleg of uitbreiding van productie-installaties voor de opwekking van duurzame elektriciteit met behulp van windenergie wenst te versnellen;*

- 2200 - *De provincie Noord-Holland in het nu voorliggende beleidskader Wind op land als uitgangspunt een opgave van 430 Megawatt hanteert en haar afspraken over de uitvoering van windplan Wieringermeer nakomt, waardoor het totaal opgestelde vermogen in Noord-Holland op 580 Megawatt komt in 2020, waarmee een substantiële bijdrage wordt geleverd aan de doelstelling van het Rijk om in 2020 ruimte te bieden voor*
- 2205 *6.000 Megawatt wind op land;*
- *Hiermee wordt voldaan aan geldende Europese afspraken van een aandeel van 14% duurzame energie in 2020;*
- *In het regeerakkoord VVD-PvdA 'Bruggen slaan' gekozen wordt voor een aandeel duurzame energie in 2020 van 16%, wat kan leiden tot verzwaring van de taakstelling in*
- 2210 *wind op land.*

Overwegende dat:

- *In het regeerakkoord VVD-PvdA 'Bruggen slaan' een snelle ontwikkeling van nieuwe energiebronnen als zon, wind, biomassa en geothermie als wenselijk beleid wordt gezien, evenals het kleinschalig duurzaam opwekken van (zonne-)energie;*
- 2215 - *De Crisis- en Herstelwet in Bijlage 1, categorie 1, artikelen 1.2 tot en met 1.5 eveneens de ontwikkeling en verwezenlijking van overige ruimtelijke en infrastructurele projecten ten behoeve van het transport of het leveren van duurzame energie wenst te versnellen.*

2220 *Benadrukken dat:*

- *Een zelfvoorzienende energiesector in Nederland wenselijk is zonder afhankelijkheid van uitputbare energiebronnen, instabiele partners of onbetrouwbare leveranciers;*
- *Dit enerzijds bereikt kan worden door het doorvoeren van energiebesparende maatregelen in de woningbouw en het sluiten van Green Deals met energiebedrijven;*
- 2225 - *Dit anderzijds bereikt kan worden door het beter benutten van alternatieve duurzame energiebronnen en 'groene groei' te stimuleren zoals genoemd in het regeerakkoord.*

Verzoeken het college van GS om:

- *Het gesprek met het Rijk aan te gaan vóór vaststelling van de Rijksstructuurvisie Wind op land in juni 2013 en daarin aan te geven dat:*
- 2230 *■ de provincie Noord-Holland aan de huidige norm voldoet door ruimte te bieden voor niet 430, maar 580 Megawatt aan opgesteld vermogen;*
- de provincie Noord-Holland binnen haar huidige beleidsvoering verschillende projecten en initiatieven m.b.t. andere vormen van duurzame energie stimuleert;*
- 2235 *■ toekomstige windenergie op zee dat voor de Noord-Hollandse kust wordt opgesteld, betrokken dient te worden in het totale opgestelde vermogen voor Noord-Holland;*
- indien dat niet voldoende is bij een door het Rijk opgelegde verhoging van de taakstelling Wind op land, door het Rijk in samenspraak met Europa buiten het grondgebied van Noord-Holland of Nederland moet worden gezocht naar geschikte compenserende locaties;*
- 2240 - *PS actief te informeren over de voortgang van het proces*

en gaan over tot de orde van de dag.

Fractie VVD, D66, CDA, PvdA

2245

De **VOORZITTER**: Het amendement en de motie maken onderdeel uit van de beraadslagingen.

2250

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter, meer dan 1.000 doden zijn er gevallen, ruim 800 mensen worden nog vermist. Bijna 2.000 dorpen zijn deels of volledig verwoest. De tyfoon Bopha die op de Filippijnen heeft huisgehouden, is de ergste in de afgelopen 50 jaar. Hartverscheurende tragedies als deze zijn niet uniek voor de Filippijnen. Voor de hele wereld en met name voor ontwikkelingslanden, is dit gevolg van klimaatverandering realiteit. Ik spreek niet alleen als Statenlid, niet als fractievoorzitter, maar als mens. Ik doe een oproep aan GS en PS om de ogen te openen en die realiteit te zien. Wat wij hier doen, heeft invloed op 7 miljard mensen en nog veel meer dieren. Niet alleen vandaag, maar voor de komende generaties. Deze oproep komt van mij, van burgers, maar vooral van Nadaref Sanjo, de Filipijnse afgevaardigde van de klimaatop in Doha eerder deze maand, om alstublieft niet meer te vertragen, niet meer excuses. Laat 2012 het keerpunt zijn waar de wereld de moed vindt om verantwoording te nemen voor de toekomst. Als wij het niet doen, wie dan wel? Indien niet nu, wanneer dan wel? En zo niet hier, waar dan wel? Ik schaam mij voor de manier waarop wij omgaan met mensen, dieren en onze leefomgeving. CO₂-reductie is een noodzaak en uitstel kunnen wij ons niet permitteren. Een half Gigawatt windmolens is daarvoor niet genoeg. Wij lopen de kantjes ervan af en zelfs de ondermaatse doelstelling van onze regering proberen wij af te schuiven op andere provincies. Als wij karakter hebben, zeggen wij tegen het IPO, geeft die Megawatts maar aan ons. In onze provincie hebben wij veel wind. In onze provincie hebben wij plaatsen waar mens en dier geen last hebben van de windmolens. In onze provincie hebben wij kennis van molens. Niet alleen voor op zee, maar ook voor op het land. De PvdD heeft in de vorige periode graag meegedacht over goede landschappelijke inpassing van windmolens met oog voor het belang van de gezondheid van mens en dier. Na het bizarre en onhoudbare verbod uit het coalitieakkoord is een fatsoenlijke inhoudelijke discussie niet mogelijk gebleken. Geef het oude beleid de kans om te doen wat goed beleid moet doen: meer duurzame energie, minder overlast. Laten wij groter denken, voor ons zelf, voor onze kinderen en voor al het leven.

2255

2260

2265

2270

2275

De **VOORZITTER**: Mevrouw Nunes heeft ook nog gevraagd om kort iets te mogen zeggen.

2280

2285

Mevrouw **NUNES** (Forza): Voorzitter, ik had wel gevraagd of ik mocht spreken, kort had ik niet gezegd. Het voorstel Noord-Holland over windenergie is kort en duidelijk. Windenergie is dure energie. Niet-rendabele energie veroorzaakt voor omwonenden veel overlast, vernietigt het mooie Noord-Hollandse landschap en is eigenlijk alles behalve duurzaam. Geen enkel weldenkend mens kan bezwaar hebben tegen echte duurzaamheid, maar duurzaamheid wordt in de politiek te pas en te onpas gebruikt om zieltjes te winnen voor het zogenaamde goede doel. De CO₂-hype heeft voor een massahysterie gezorgd die ver in de politieke haarvaten is doorgedrongen en waar het bedrijfsleven en milieuactivisten handig op inspelen. Je zou bijna geloven dat windmolens daadwerkelijk spontaan als paddenstoelen uit de grond schieten en er geen fabricageproces aan vooraf is gegaan. Want hoe schoon is windenergie nu eigenlijk? De PVV Noord-Holland heeft

tijdens de commissievergadering terechte vragen aan de gedeputeerde gesteld, namelijk hoe groot de CO₂-uitstoot is die vrijkomt bij het produceren van een windmolen. De gedeputeerde kon deze vraag niet beantwoorden en dat is nu precies waar de hele ellende van het windmolenverhaal om draait. Niemand kan of wil ons vertellen hoeveel CO₂ hierbij vrijkomt. Zelfs
 2290 onze nationale klimaatgoeroe Diederik Samson kon mij op deze vraag geen concreet antwoord geven. Nee, deze verwijst nu terug naar de verantwoordelijkheden van de provincies, terwijl het toch het Rijk is die de doelstellingen op tafel legt. Wij kunnen slechts gissen naar de CO₂-reductie die windenergie ons uiteindelijk moet opleveren. Gissingen, en daar baseren wij ons beleid op. Wij smijten zakken vol met subsidiegeld in het rond om windenergie staande te houden. Want
 2295 laten wij wel wezen, zonder grote investeringen en subsidieverleningen van de overheid zou de hier zo geprezen windmolen allang een snelle dood zijn gestorven. Ik kan het niet laten, ik vraag mij het volgende steeds weer af. Zo'n fundering van een windmolen, beton, hoeveel CO₂ komt er vrij bij het produceren en vervoeren van honderd kubieke meters beton? Hoeveel CO₂ komt er vrij bij het vervoeren van ijzererts naar de staalfabriek en hoeveel CO₂ komt er vrij bij de productie
 2300 van staal van een windmolen van 100 à 150 of zelfs 200 meter? Hoeveel CO₂ komt er vrij bij de productie van de immens grote rotorbladen, die bestaan uit een onrecyclebaar mengsel van kunststoffen? En last but not least, hoeveel CO₂ komt er vrij bij het delven van zeldzame aardmetalen, die in grote hoeveelheden aanwezig zijn in de dynamo van de turbinekop. Metalen die op vervuilende wijze nog steeds voornamelijk gewonnen worden in China. Mijnen die bol
 2305 staan van radioactiviteit door het bijproduct uranium. En dan hebben wij het nog niet eens over de smerige chemicaliën die gebruikt worden om deze metalen los te weken uit het gesteente. Hoe groen en duurzaam is dat? Ik heb het antwoord niet, maar als je beseft wat er komt kijken bij het produceren van een windmolen, dan beseffen wij al snel dat windenergie allesbehalve schone energie is en dat dit eigenlijk thuis hoort bij de zware industrie. Hoe staat het met het draagvlak onder de bevolking met betrekking tot windenergie? Volgens gedeputeerde Bond is dit een zeer lastige kwestie, want dat zou blijken uit de correspondentie die de provincie heeft mogen
 2310 ontvangen naar aanleiding van deze voordracht Wind op land. 50% was voor windenergie en 50% was tegen. Hieruit blijkt hoe het woord draagvlak systematisch in deze Staten wordt verward met belangen. Ik heb namelijk ook deze brieven mogen ontvangen, maar ik trek een beduidend
 2315 andere conclusie dan gedeputeerde Bond. De tegenstanders zijn namelijk verontruste burgers. Particulieren, burgers van Noord-Holland, die veel overlast en gezondheidsklachten ervaren door windmolens en burgers die beseffen dat windenergie allesbehalve schoon is, maar wel ons mooie landschap om zeep helpt. De voorstanders en dit is cruciaal, zijn belanghebbenden. Brieven van bedrijven, coöperaties, milieuclubjes die grof geld verdienen in deze sector. Soms zijn deze
 2320 brieven geschreven op persoonlijke titel, maar met een beetje googlen kom je er al snel achter dat deze mensen werkzaam zijn voor een onderneming of lid zijn van een belangenvereniging. Dus het is niet zo lastig als de heer Bond ons laat geloven. In deze Staten wordt voornamelijk gekeken naar belangen in de windindustrie. Het draagvlak onder de burgers is slechts van belang voor verkiezingen. En nu, een onzalig plan dat in de wandelgangen geksherend ook wel 'winst op land' wordt genoemd, vanwege de miljoenen verdiensten voor het selecte groepje grote
 2325 windindustriëlen en grondeigenaren. Vaak boeren die hun land hebben verpacht aan de eigenaren van windmolens en daardoor het werkelijke boeren laten voor wat het is. Daadwerkelijke windboeren avant la lettre. Ondertussen kunnen wij ons afvragen of de Noord-

Hollandse burger geen rad voor ogen wordt gedraaid. Bijna twee jaar geleden kwam er een
2330 coalitieakkoord, waarin de besturende partijen, VVD, PvdA, CDA en D66, onderschreven: er
komen geen windmolens op land bij. Wij kiezen voor windmolens op zee, niet op land.
Windmolens op zee bieden economische kansen voor de Kop van Noord-Holland. Ons
uitgangspunt is dat opschaling naar grotere molens gepaard gaat met het weghalen van een
aantal kleinere molens met een evenredig vermogen. Op dat moment gingen natuurlijk alle
2335 alarmbellen af bij belanghebbenden van het lucratieve groene verdienmodel, windmolens op
land. Althans zij wisten vanaf dat moment dat snel handelen noodzakelijk was. Toch moest het
bijna tot het midden van deze Statenperiode duren voordat er sprake was van de huidige
windmolenstop. Veel misbruik is er gemaakt, protest van arrogante gemeenten die dreigen hun
megalomane windmolenplannen door te zetten tot dreigen met rechtszaken en schadeclaims van
2340 vele tientallen miljoenen. Kennelijk gelden de regels van de vrije markt niet voor
windmolenplannen. Van ondernemersrisico hebben de windhandelaren kennelijk nog nooit
gehoord. Iets wat ik mij kan voorstellen gezien de vooral linkse achtergrond van deze groene
ondernemers in verkeerde duurzaamheid. Gelukkig bestaat er recente jurisprudentie waarin een
hoge rechter de vloer aanveegt met de gelegenheidsargumentatie van deze windhandelaren.
2345 Maar goed, er staat nu voor 430 Megawatt aan windmolens opgesteld in Noord-Holland. Volgens
de inventarisatie net voor het weekend van een lobbyorganisatie NWEA, waarin de hele
windindustrie vertegenwoordigd is, zou er volgens een laatste tweet sprake zijn voor ruimte voor
580 Megawatt aan windmolens in Noord-Holland. NWEA gaat ervan uit dat de bestaande 430
Megawatt deel uitmaken van de 580 Megawatt. Wellicht dat GS duidelijkheid kunnen verschaffen
2350 over deze misschien wel bewuste winst aan Megawatt waarmee de windindustrie schermt. Maar
wat ondertussen maar niet te veel aan de grote klok of windmolenmast wordt gehangen, is het
aantal Megawatts aan windmolenplannen dat nog voor het ingaan van de windmolenstop is
aangemeld bij de provincie Noord-Holland. Dat is een schrikbarende hoeveelheid van in totaal
537 Megawatt aan windparken. Niet vreemd natuurlijk als de windindustrie ruimschoots in de
2355 gelegenheid is gesteld om in te spelen op een windmolenstop ver in de toekomst. Ten slotte gaat
het om oude regels, waaronder dergelijke plannen amper geweerd kunnen worden. Draagvlak
onder Noord-Hollandse bewoners of niet, regels zijn immers regels. Al met al komen de
bestaande windmolens voor 430 Megawatt en de windplannen in de la voor 537 Megawatt,
samen uit op 1.000 Megawatt. Een mooi aantal waar de vers aangestelde manager PARK wel raad
2360 mee weet, aangezien zijn co-auteurschap van het rapport 'Een choreografie voor 1.000
windmolens'. De Noord-Hollander een rad voor ogen draaien, dat is de wat de coalitie van VVD,
PvdA, D66 en CDA van wWind op land doet. Een rad van onrecyclebare windmolenbladen. Last
but not least wil ik verwijzen naar een prachtig citaat van onze gedeputeerde mevrouw Post, te
lezen in het rapport Schoon Schip: "Ik ben een liberaal en in deze situaties moet je de markt zijn
2365 werk laten doen" en zo is het. Mijn complimenten overigens voor haar inzet en rechte rug
betreffende deze kwestie. Mooier kan ik mijn betoog niet afsluiten. Daarom kan Forza Noord-
Holland dan ook niet instemmen met deze voordracht.

De **VOORZITTER**: Het college heeft behoefte aan enige schorsing en mijn voorstel is dat te doen
2370 tot 17.10 uur, 20 minuten. Ik heropen de vergadering.

Gedeputeerde **BOND**: Voorzitter, wind op land, daar hebben wij het al eerder over gehad. En als het gaat om datgene waar ik toch altijd mee begin en dat doe ik nu ook, dan is het toch om aan te geven dat ik mij de afgelopen maanden toch wel wat gestoord heb aan het imago dat de

2375 provincie Noord-Holland heeft gekregen in het kader van duurzaamheid. Ik zeg dat in deze Statenvergadering weer, want Noord-Holland staat op dit moment in de top-3, met Flevoland en Groningen bij wind op land. De verhoging van 430 naar 580 Megawatt voor Noord-Holland binnen IPO verband betekent ook gewoon weer een ophoging en zit Noord-Holland nog in de top-

2380 5 bij wind op land. Verder, en dat is ook door een aantal fracties genoemd, zetten wij bij duurzame energie in op de volle breedte van duurzame energie. Het is dus en, en, en. Dus de mensen die het ook hebben gehad over de zorg voor de toekomst en de verantwoordelijkheid van een overheid daarvan, die worden wat dat betreft op hun wenken bediend. Want in het Koersdocument Duurzame Energie zetten wij inderdaad in op gebouwde omgeving, als het gaat om besparing. Daar valt een hele grote winst te halen. Wat dat betreft is het ook wel interessant

2385 om te melden dat ik afgelopen week een gesprek had met de heer Molengraaf, directeur van Liander. Het gemiddelde gasverbruik per huishouden is de afgelopen tientallen jaren van 3.500 m³ per gezin naar 1.500 m³ per gezin gezakt. Dat zegt wel iets over duurzaamheid en het bewustzijn van mensen over de volle breedte. Want waar komt dat door? Dat komt inderdaad door hoogrendementsketels, maar ook om het bewustzijn bij mensen als het gaat om de

2390 thermostaat, het gebruik van warm water en dergelijke. Daar is dus al een enorme winst gehaald. Daar zetten wij met de gebouwde omgeving ook op in. Zonne-energie is genoemd, ook daar liggen heel veel kansen. Die pakken wij ook in de volle breedte, daar zetten wij ook op in. Wind op zee is daarin genoemd en biomassa, vergassing als het gaat om unieke en nieuwe technieken, waar wij Noord-Holland het kenniscentrum van willen maken en van als het even kan

2395 internationaal. Dus wij zetten als Noord-Holland op de volle breedte in op duurzame energie, ook met wind op land. Wat ik ook constateer is dat de landelijke discussie geopend is door Noord-Holland, want dat was echt niet alleen de provincie Noord-Holland die veel moeite had met de extra opgelegde Megawatts. Dat waren er nog een stuk of 11. Die discussie is geopend, want wij kunnen Nederland niet vergelijken met andere landen. Wij zijn een van de meest dichtbevolkte

2400 landen ter wereld. Dan heb je ook nog te maken met hoe het gaat met windmolens. Het gaat niet weer om windmolentjes die nog Kilowatt uren produceren. Nee, het gaat inderdaad van windmolens van tussen de 180 en 200 meter hoogte, die 5 Megawatt produceren en daarbij dus ook veel meer slagschaduw, veel meer geluidsoverlast geven. Als het gaat om draagvlak dan ga ik het niet met u hebben over de discussie over het percentage voor of tegen, maar wij merken wel

2405 dat het draagvlak niet groter wordt, maar kleiner. Of misschien is het zo dat tegenstanders nu ook gehoord worden, want het is inderdaad zo dat wij in onze provincie een aantal locaties kunnen aanwijzen waarvan wij unaniem zeggen, ook hier in de Staten, hadden wij dat maar niet gedaan. Solitaire molens waar mensen ziek van worden. Dat is ook een kant van het verhaal, die in de discussie in beide commissievergaderingen, maar ook vandaag weer belicht is. Dan de

2410 voordracht. Als het gaat om nieuwe ontwikkelingen en daar heeft de heer Papineau Salm het overgehad, dan zijn wij natuurlijk ook afhankelijk van landelijke wetgeving. Laten wij dat ook maar vaststellen. U noemt het Wieringermeer als het gaat om het windplan Wieringermeer en dan zal ik het nog één keer samenvatten. Op dit moment hebben wij 330 Megawatt staan in Noord-Holland en 300 molens produceren dat. Daar komt dus nog wat Megawatts bij voor het windplan

2415 Wieringermeer, dat is zo'n 350 Megawatt. In die 350 zit 100 van het huidige bestand. Dus wij saneren en herstructureren een groot aantal molens, dat nu in het bestaande aantal Megawatt zit en die komen terug in dat windplan, dus daar halen wij al een doelstelling van herstructurering en sanering. Als u dan een beetje kunt rekenen, 330 min 100 is 230 plus 350, laat dat nou 580 zijn en dan voldoen wij aan de norm. Dat is, mijnheer Papineau Salm in antwoord op uw vraag, 2420 niet vrijblijvend. Daar hebben wij gewoon een keiharde afspraak over en een resultaatsverplichting, een inspanningsverplichting veel verder dan dat. Als dat niet lukt dan wordt daar de Rijkscoördinatieregeling op toegepast. Dat wil zeggen, het Rijk neemt het dan over en wat dat betreft is het niet vrijblijvend en is 2020 gewoon een jaartal waarin wij die 580 Megawatt moeten hebben staan en daar gaan wij ook voor.

2425 Mevrouw **VAN LEEUWEN** (GL): Voorzitter. Ik hoor de heer Bond 580 zeggen. Als ik de media lees, dan hoor ik dat Noord-Holland 14% moet realiseren van de 6.000 Megawatt. Dat is meer dan 580, dat is 840 Megawatt en dat is nog ongeacht de verhoging van de doelstelling voor duurzame energie in 2020. Dat komt daar nog bij.

2430 Gedeputeerde **BOND**: Dat weten wij niet, want u weet dan meer dan ik. Ik weet alleen wat wij in IPO-verband hebben afgesproken en daarmee kan ik meteen uw vraag uit uw eerste termijn beantwoorden. De verdeling in IPO-verband krijgt u zodra alle colleges en Staten van Nederland zijn ingelicht. Het is dus niet zo dat wij hier nu een lijstje gaan verspreiden, waar uw collega- 2435 Statenleden in andere provincies nog geen kennis van hebben. Dus op het moment dat dat echt in alle provincies is geland en dat zal waarschijnlijk ook na collegevergaderingen morgen zijn in den lande, dan krijgt u dat lijstje zo snel mogelijk. Daar staan wij voor 580 Megawatt in en dat is wat ik u kan melden. Als u het dan heeft over nieuwe opgaven, want ook daar lijkt een misverstand over te bestaan, ook in het betoog van de heer Papineau Salm, die 16% doelstelling 2440 is een Rijksdoelstelling. Die zult u niet vinden in ons coalitieakkoord, die zult u ook niet vinden in het Koersdocument Duurzame Energie. Het Rijk heeft de doelstelling verhoogd in het Kabinet Rutte II van 14 naar 16% duurzame energie in 2020.

De heer **GERSTELING** (SP): Voorzitter. U zegt dat eerst alle Provinciale Staten en Gedeputeerde 2445 Staten allemaal op de hoogte moeten zijn gesteld van het IPO-besluit. Ik las in de Volkskrant van vanochtend dat de kustprovincies het merendeel zullen krijgen en daarin stond ook al het aantal wat Groningen, Flevoland en dergelijke zullen krijgen. Dus eigenlijk is in die zin de verdeling al voor een deel opgeheven. Kunt u ons niet een beetje inzicht verschaffen van waar wij op uitkomen in Noord-Holland. Dat maakt hier de discussie stukken helderder.

2450 Gedeputeerde **BOND**: Ik ben daar duidelijk in, Noord-Holland 580 Megawatt.

De heer **GERSTELING** (SP): Dat is ook de verdeling vanuit IPO, er komt niks meer bij?

2455 Gedeputeerde **BOND**: Nee.

De heer **GERSTELING** (SP): Oké.

2460 Gedeputeerde **BOND**: Nee, dat is de deal. Voor het restant van de deal zult u daarin, zodra dat bij alle provincies geland is, inzicht krijgen. En dan moet er natuurlijk ook nog een akkoord komen met het Rijk, want die moet daar ook nog mee akkoord gaan. Ik vind het inderdaad niet netjes naar andere provincies toe om hier met die lijst te gaan zwaaien. Dus die krijgt u zodra dat kan en dat doen wij in overleg met het IPO.

2465 De heer **KARDOL** (CU/SGP): Voorzitter, in Trouw heb ik een overzichtje gezien, is dat het juiste overzicht?

2470 Gedeputeerde **BOND**: Ik ken dat overzicht zoals het daar staat, niet. Op een aantal onderdelen is dat niet juist.

De **VOORZITTER**: Ik moet u ook zeggen en ik doe dat heel weinig, met een andere pet op. Dat plaatje heeft in ieder geval nooit bij stukken gezeten.

2475 Gedeputeerde **BOND**: Ik denk dat hij een belrondje heeft gedaan. Maar goed, u krijgt zodra het echte lijstje echt rond is, dat natuurlijk ook. Dan de reikwijdte van de overgangsbepaling. Daar heeft een aantal fracties vragen over gesteld, PvdA, GL, CU/SGP, SP en ook de VVD. Die overgangsbepaling, daar is ook een beetje de suggestie gewekt van ja, konden zij dat dan al wel weten. Ik kan u zeggen dat vanaf 11 april alle partijen bijna mij mails en brieven hebben gestuurd en gesprekken hebben gehad. Dus hoezo was op 11 april niet duidelijk wat het nieuwe
2480 beleid van de provincie Noord-Holland zou worden? Vandaar dat wij kiezen voor die datum van 11 april en dat er voor 11 april een vergunningsaanvraag voor de bouw of het opschalen van een of meer windturbines is ingediend bij het bevoegd gezag. Dus die duidelijkheid was er in mijn ogen wel.

2485 Mevrouw **VAN LEEUWEN** (GL): Het kan wel duidelijk zijn, maar het heeft geen rechtskracht en dat heb ik met mijn betoog willen zeggen. Op basis van de Awb heeft het geen rechtskracht en kunt u daar dus niet op terugvallen.

2490 Gedeputeerde **BOND**: Daarvoor hebben wij als het gaat om de juridische impact daarvan, ook weer andere adviezen gekregen. Dat zie je wel vaker bij juridische adviezen, maar ons juridisch advies zegt dat dit wel kan. En daar hebben wij natuurlijk ook talloze voorbeelden van, van verandering van beleid na verkiezingen, gemeentelijk, provinciaal en ook landelijk. Dus wat betreft is het helemaal niet zo vreemd dat je dan ook wat vergunningaanvragen betreft, je voor die datum een streep zet. Als het gaat om de kleine molens, want ook daar hebben wij een
2495 discussie over gehad en dan ga ik ook gelijk maar naar het amendement, want in de commissiebehandeling heb ik ook gezegd, er ligt hier nu een voordracht van GS. Als uw Staten dat willen amenderen op hoogte, dan wachten wij dat af en wat dat betreft is het amendement in lijn daarvan. En zeg ik ja, dat kunnen wij als GS overnemen. Daarmee hebben wij trouwens de discussie over de kleinere molens educatief niet alleen getackeld, maar geven wij ook ruimte aan
2500 de zogenaamde propturbines op de daken van bedrijven op bedrijventerreinen. Die kunnen

hiermee gewoon geplaatst worden. Dan het overgangsrecht, dat heb ik net even genoemd en hoe het zit met het overgangsrecht. Dus daar heb ik antwoord opgegeven. Bij de motie Monitoren en resultaat van de PvdA, dan wijs ik erop dat in de constatering die 16% staat, maar die staat later ook nog een keer bij het tweede bolletje bij de doelstelling. Dat is dus een Rijksdoelstelling, even
2505 voor alle duidelijkheid. Als ik deze motie lees, dan staat er een aantal zaken in dat onmogelijk is. Hoe krijgen wij inzicht in al die zonnepanelen die op daken van particulieren liggen, als het gaat om wat levert dat op? Dus mag ik hem zo interpreteren dat wij ons best gaan doen als het gaat om datgene waar wij wel grip op hebben en dat wij daar dan inzicht in geven, maar deze is zo breed dat een aantal zaken bijna onmogelijk is om uit te zoeken.

2510 De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Dat snap ik, maar ik denk dat als wij met zijn allen beleid maken en dat geldt ook voor het Rijk, en wij hebben ambities, dat wij ook moeten kijken hoever wij daarmee komen. Ik snap dat het heel moeilijk is, maar wij moeten toch een slag gaan maken samen met gemeenten, misschien met energiebedrijven die zonnepanelen plaatsen. Anders
2515 blijven wij elkaar om de oren slaan met doelstellingen en wij weten niet hoever wij zijn. Dus wij willen die ambitie hebben. Wij gaan ermee akkoord en ik zal hem op die manier aanpassen, maar dat wij dat wel met elkaar in beeld moeten brengen. Het is een uitdaging om samen met het Rijk te kijken hoe wij dat samen kunnen regelen.

2520 Gedeputeerde **BOND**: Dat ben ik met u eens maar met een nuance. De 580 Megawatt wind op land is heel goed te meten. Wij weten ook exact dat wij er op dit moment 330 hebben staan. Dat zal het probleem niet zijn. Maar deze is wat dat betreft veel breder, want u hebt het over het percentage duurzame energie op dat moment in Noord-Holland en dat is een bijna onmogelijke opgave.

2525 De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Maar wij hebben ook met zijn allen het Koersdocument aangenomen waarin u zelf ook zegt dat u meer wilt bereiken. Dus wij hebben met zijn allen een gemeenschappelijke taak om dat te doen.

2530 Gedeputeerde **BOND**: En dat was mijn slotakkoord, want in dat Koersdocument heb ik inderdaad met uw Staten afgesproken dat op het moment dat daar een project langskomt, wij per project niet alleen zullen aangeven wat wij investeren, maar ook wat het moet opleveren aan
arbeidsplaatsen, aan besparing en aan het opwekken van duurzame energie. Als het gaat om een project als MILENA OLGA, ik noem hem toch nog maar een keer, dat komt bij u langs en voordat
2535 wij daar als provincie instappen, krijgt u precies te zien wat wij daarmee willen bereiken. En dat is dus meetbaar.

De **VOORZITTER**: Volgens mij is dit punt voldoende uitgediscussieerd.

2540 Gedeputeerde **BOND**: Per project gaat dat gebeuren. Dan ga ik het rijtje vragen langs. Maatwerk is onmogelijk. Zo startte mevrouw Van Leeuwen haar betoog en zij noemde er ook een aantal gemeenten bij. Op de koppeling aan de herstructurering en sanering kom ik straks nog even terug, maar als het gaat over de keuze die wij gemaakt hebben, dan is dat een keuze waar u het

niet mee eens bent, maar dan is het wel een keuze van wind op land. En als het ook gaat om de
 2545 steden die u noemt, want er werd ook nog door iemand gezegd dat heel veel steden een
 zienswijze hebben ingediend, maar als je dat dan weer afzet tegen het aantal gemeenten dat wij
 kennen, dan valt dat ook wel weer mee. Dus dat moet je ook altijd een klein beetje in balans zien.
 In het voorstel van Amsterdam stonden ook molens op IJburg en ik heb mails gehad van mensen,
 die hebben gevraagd, krijgen wij hier nu een molen van 180 meter op IJburg? Ik zit ook te denken
 2550 in de toekomst als het gaat om de plannen die wij willen hebben voor Zaan tot IJ, voor de
 woningbouw daar. Dat zijn toch allemaal afwegingen die u ook zou moeten meenemen in uw
 betoog als het gaat om, maken wij dan op voorhand niet meer kapot dan ons lief is, want ook
 daar hebben wij als provincie een belangrijke doelstelling als het gaat om de
 woningbouwtaakstelling in de Randstad. Dan sanering en herstructurering, dat is ook door een
 2555 aantal partijen genoemd. Kijk, dat is nu juist waar artikel 32 voor gewijzigd is, dat heb ik in de
 commissie met u gedeeld. Dat is nu ook juist waar wij de opzet van de windbank voor willen gaan
 doen. Die windbank moet daar dus in gaan voorzien dat het gaat om herstructurering en
 sanering. Dat daar de worst in komt te zitten. U krijgt in het voorjaar van 2013 een uitgewerkt
 voorstel van die windbank, waarin wij het daarover met elkaar kunnen hebben, maar daar is de
 2560 inzet herstructurering, sanering, het speerpunt uit dit coalitieakkoord. In die windbank willen wij
 die worst gaan realiseren. Geen geld, dat hebben wij niet en dat hebben wij ook niet begroot,
 maar wij denken dat als je gaat voor een aantal kleinere molens weg en daar een grote voor terug
 en je maakt daar dus ruimte voor, want dat is het idee van de windbank, dan gaan wij dat doen
 en in het voorjaar van het volgende jaar kom ik daar bij u op terug. Dan hebben wij dat
 2565 uitgewerkt en dan gaan wij het daar verder over hebben. Als het gaat om financieel juridische
 consequenties, daar ben ik in de commissie open over geweest en dat ben ik hier ook. De
 verwachting is dat die er zijn, maar op het moment dat dat zo is en ook dat is gevraagd, dan
 komen wij uiteraard bij u langs. Daarom zit er ook in het stuk en dat heb ik ook in de commissie
 uitgebreid met u besproken, de discretionaire bevoegdheid van GS, waarin wij als het gaat om
 2570 dat soort zaken, bij u terug kunnen komen per casus. Ja, groene groei, Koersdocument
 Duurzame Energie. Het CDA heeft er ook het nodige van gezegd. Waarom wordt er gekozen voor
 zes en niet lager? Dat heeft inderdaad te maken met de eerste definitie dat in het vorige plan
 stond van drie, maar dan hebben wij wel heel veel windparken in Noord-Holland. Dus daar willen
 wij wat dat betreft ook een bepaalde maat langs leggen als het gaat om de combinatie van de
 2575 windbank, herstructurering en sanering. Dat ga je dan met drie molens niet redden. Daar zul je
 wat ruimer in moeten zijn, maar als je dat doet, beperk je ook het aantal gebieden waarin je het
 moet doen. Dus die gedachte zit daarachter. Zijpe ontbreekt nog in de juridische verantwoording,
 noemt u. Toch zit die er wel in als het gaat om de brede context van de jurisprudentie. Dan hebt
 u het over Groetpolder, Jan van Kempen, dat soort projecten, maar die komen allemaal nog langs
 2580 als het gaat om wat gebeurt er, wat gaan ze doen. Het is wel aangekondigd dat zij naar de
 rechter stappen, maar wij wachten dat nu even af. Maar in de brede context van de juridische
 bijlage zit dat wel verwerkt. Hij wordt niet met name genoemd, dat is waar. Dan uw motie van de
 traditionele windmolens. Ja, dat is een leuke en ook een interessante. U moet niet verwachten dat
 daar nou het landelijke probleem met het aantal Megawatt opgelost gaat worden. Daar zal ik ook
 2585 eerlijk in zijn, maar het is zeker de moeite waard om dat te onderzoeken. Dat je dus de
 traditionele windmolens voorziet van een turbine en dat die in ieder geval kunnen zorgen voor

hun eigen stroom. Ik ga dat onderzoekje doen als die motie aangenomen wordt. Een interessante motie en ook wel een beetje cultuurhistorisch passend bij onze provincie. Dan de CU/SGP, de flexibiliteit waar u het over heeft, zit dus in die discretionaire bevoegdheid. En die flexibiliteit
2590 komt ook te zitten in die nog op te richten windbank. Dus die zit er wel degelijk in. Als u zegt er zijn twee kleine foutjes genoemd die vandaag hersteld zijn, zijn er nog meer. Nee, op dit moment kunnen wij die niet ontdekken, maar als je toch kijkt naar de brede discussie die wij met elkaar gevoerd hebben, dan kunnen wij toch ook wel constateren en dat heeft een aantal fracties ook gezegd, dat er gewoon heel goed naar elkaar geluisterd is in de volle breedte van de discussie.
2595 Bij het beleid dat is ingezet, willen wij wel een bovengrens in Noord-Holland. Wij willen echt wel een duidelijk signaal afgeven dat er wat ons betreft, genoeg staan. Ja, dan voldoet deze voordracht daar aan. Sommigen willen meer en anderen willen ze helemaal niet, wij denken dat de nuance in deze voordracht zit als het gaat om die flexibiliteit. Dus naar het advies van de Windunie is ook gewoon goed naar gekeken. Dat is overgenomen, dat was ook een direct effect van een ingediende zienswijze. Kleine windmolens, onduidelijk zegt u. Nou, die snap ik niet,
2600 volgens mij is dat hartstikke duidelijk. Ze zijn toegestaan tot een maximum hoogte van 7 meter, als dat amendement aangenomen wordt, voeg ik daaraan toe. Dan hebt u ook wel een interessante genoemd als het gaat om het Noordzeekanaalgebied. Ja, dat klopt, wij hebben als provincie in de voorgaande periode toen dat beleid er was, meegewerkt aan dat soort
2605 onderzoeken. Daar is volgens mij ook helemaal niets mis mee. En als het gaat om uw vraag blijf nou in overleg met elkaar met die gemeenten, dat doen wij ook. Dat hebben wij gedaan en dat blijven wij ook doen. Als ik dan kijk naar motie 10-4, onderzoek plaatsing windmolens, dan ontraad ik die, want wij hebben geen onderzoek nodig als wij al weten wat wij willen. Wij willen ze daar niet. Dus het beleid is wat dat betreft helder. Dus wij ontraden motie 10-4.

2610

De heer **KARDOL** (CU/SGP): Zou het niet toch handig zijn om wat ruimte te scheppen voor de toekomst? Kijk, als je het Noordzeekanaalgebied gebruikt, dan heb je een gebied waar weinig overlast te verwachten is. En ook een verstoring van het open landschap is daar niet te verwachten. Dat is wel te verwachten als je dus molens plaatst in het open landschap van de
2615 Wieringermeer. Op dit moment zou je wat dat betreft een swap kunnen maken van de een naar de ander. Je hebt wat meer ruimte, dat is in feite wat ik zeg.

Gedeputeerde **BOND**: Mijn antwoord blijft daar hetzelfde, onze keuze is duidelijk en daar zit dit gebied niet bij. Daarmee heb ik ook motie 10-2 van GL behandeld en beantwoord. Ook die motie
2620 ontraden wij, omdat ons beleid en onze keuzes in deze voordracht helder zijn. Dat in de toekomst mogelijk nog gebieden zijn in die windbank, waarvan wij zeggen daar kunnen wij herstructureren en saneren. Die opening hebt u geboden en daar hebben wij het uitgebreid over gehad. Dan de inbreng van de PVV, een inbreng die gaat over de milieudruk die de productie van windmolens oproept. Ik heb gekeken op die site, dat ziet er niet echt vrolijk uit. Ik weet niet of
2625 dat het enige gebied is ter wereld waar dit wordt gewonnen, maar ik begrijp dan wel een deel van wat u bedoelt met uw betoog over de vraag of de productie van windmolens nu wel duurzaam is. Dat neemt niet weg dat windmolens wel duurzame energie opleveren. Laat ik daar de discussie gelijk op voorhand tackelen, want dat is wel zo. Als ze er eenmaal staan, dan is een windmolen van 3 Megawatt te vergelijken met ongeveer 15 hectare zonnepanelen. Dat is ook de realiteit.

2630 Daarom zoeken wij als college ook die balans in ons beleid. Dan stelt u een aantal vragen: wat zijn de gevolgen voor het Wieringerplan? Dat is er dus niet. U zegt ook dat GS bezweken zijn voor de druk van twee coalitiepartijen. Dat herken ik niet. Voor het plan voor de Wieringermeer hebben wij een green deal ondertekend en die zit heel nadrukkelijk in die opgaaf voor de 580. Heeft het college last gehad van de windlobby? Wij hebben nooit ergens last van, kan ik u

2635 zeggen. Wij hebben aan twee kanten lobby's gehad, laat dat helder zijn en daar zijn wij ook aan gewend. Want ook daar zit natuurlijk een belang en er zit ook een economisch belang. Laat dat ook helder zijn. Als het gaat om hoe groot is die druk nou? Wij hebben hem niet als druk ervaren. Het is gewoon normaal in een proces zoals dit. Als het gaat om uw vraag: wat zijn de gevolgen voor Noord-Holland als wij minder windmolens zouden plaatsen. Daarvan heb ik al in het

2640 antwoord op de vraag van de heer Papineau Salm gezegd, dat is niet vrijblijvend. Die 580 is gewoon een keiharde afspraak en als wij die niet halen, dan wordt die Rijkscoördinatieregeling van toepassing. Wat doen wij met al die overheidsdienaren die vasthouden aan hun arrogantie? Nou, die werp ik ook verre van mij, want dat herken ik zeker niet. Ik ga ervan uit dat dat echt zorgvuldige processen zijn, waarin ook beide afwegingen worden gemaakt. Maar als het gaat om

2645 de illegale windmolen die u noemt, dan weet u dat wij alles binnen onze mogelijkheden hebben gedaan en nog steeds, want het loopt nog steeds, om te zorgen dat dit opgelost wordt. U hebt ook een motie ingediend waarvan ik aan u vraag, als ik hem nou zo mag interpreteren, want op dit moment loopt er een onderzoek van het RIVM en dat gaat hierover. Dat gaat met name over inderdaad de overlast. Dit is in opdracht van het Ministerie van I&M en ik zal vragen aan het RIVM

2650 of zij de huidige generatie windmolens meenemen in dit onderzoek. Dus of de huidige wetgeving daarop nog van toepassing is. Als ik hem zo mag interpreteren dan wil ik deze motie gaan uitvoeren als u hem aanneemt. Dan D66, ook daar op volle breedte inzetten op duurzame energie. De oplossing van de kleine molens is er inderdaad. En de afspraken met het Rijk hopen wij gemaakt te hebben met het IPO-voorstel zoals dat er nu ligt. Dan de SP, de heer Gersteling. Ja,

2655 u hebt het inderdaad over andere cijfers dan ik. U noemt 840, maar nogmaals, ik kan daar heel helder in zijn, het is 580 op dit moment. Dat is het voorstel. Als het gaat om de Tweede Kamer moties, die gaan over windmolens op Rijksgebied. Dan worden ook Markermeer en IJsselmeer genoemd. Nou, ik kan u wel zeggen dat ik mij daar ook vanuit mijn eigen achtergrond tot het uiterste tegen zal verzetten als dat gebeurt. Ik zou meer gaan voor de Afsluitdijk, 30 kilometer

2660 Afsluitdijk. Daar kun je ook wel aardig wat Megawatt kwijt. Snap je wat ik bedoel? Dat is wel Rijksterrein. Met aan de ene Friese kant zoetzout experimenten over energie en aan de andere kant getijdenstroom. Maar als je dan toch moet kiezen, zo heb je allemaal je persoonlijke insteek. Markermeer, IJsselmeer, op het IJmeer dat lijkt mij nou niet echt goed voor mijn achterban. De overgangsregeling heb ik uitgebreid behandeld en u hebt ook een aantal

2665 gemeenten genoemd. Daar zijn gesprekken mee geweest en die zullen ook in de toekomst gewoon plaats blijven vinden over duurzame energie in de volle breedte. De windbank zorgt voor flexibiliteit, ik heb dat al gezegd. Ook inpasbaarheid op grotere schaal wordt daarin meegenomen en dat voorstel komt naar u toe. De VVD, Markermeer, IJmeer is genoemd. Ik wil u ook vragen, lobby bij uw Tweede Kamerfractie dat dat dan nooit mag gebeuren. Ik heb u ook

2670 horen zeggen, doe uw best. Op de financieel-juridische claims ben ik ingegaan. Met het amendement dat u heeft ingediend, ben ik akkoord gegaan zoals afgesproken in de commissiebehandeling, als dat natuurlijk aangenomen wordt. De PvdD noemt een aantal zaken,

waarvan ik zeg, in relatie tot wat wij moeten doen, hebben wij volgens mij een fatsoenlijk inhoudelijke discussie met elkaar gevoerd. Nogmaals, je kunt niet tevreden zijn met de uitslag, 2675 maar volgens mij hebben wij aardig geluisterd naar de Staten in commissieverband en zijn daar heel veel wijzigingen in de voordracht aangebracht. Forza heeft het over draagvlak onder burgers en daar heb ik het ook over gehad. En ik heb mevrouw Nunes ook duidelijk gemaakt hoe het precies zit met het aantal Megawatt wat wij moeten doen. Dan heb ik nog één motie die ik nog niet behandeld heb en dat is 10-6. Die ontraad ik, want dit is toch wel een linke als het gaat om 2680 het gesprek aangaan met het Rijk voor vaststelling van, want dan zou je toch de indruk kunnen wekken dat je er meer van wil. Dus als het gaat om de interpretatie van deze motie, dan zou ik hem graag zo willen interpreteren – en dat vraag ik dan aan de indieners – dat dit vanuit PS een brede steun is aan GS voor de inzet in de volle breedte op duurzame energie, zoals wij dat doen met ons Koersdocument. En dat wij in ieder geval wel in gesprek gaan om te kijken naar 2685 bijvoorbeeld het derde bolletje als het gaat om wind op zee. Als wij daarin mee zouden doen, zou dat een bijdrage leveren aan ons aantal Megawatt, want die is wel interessant, dus dat gaan wij dan verkennen. Als ik hem zo mag interpreteren, dan gaan wij dat doen. Er zit een aantal onderdelen in waarvan ik denk: zorg dat je niet te veel de aandacht trekt. Als laatste opmerking bij deze motie, dat doen wij altijd in IPO- verband. Laten wij er wel voor zorgen dat wij dat vanuit 2690 de volle breedte vanuit IPO doen, want anders maken wij dezelfde fout als sommige gemeenten gemaakt hebben en dat moeten wij niet willen denk ik. Voorzitter, ik denk dat ik alles heb behandeld.

De **VOORZITTER**: Heb ik goed begrepen dat een aantal fracties nog een korte schorsing wil? 2695 Kunnen wij wel met elkaar afspreken dat dat kort zal zijn, want ik heb ook vanuit een enkele fractie het signaal gekregen dat de dinerpauze niet al te zeer naar achter geschoven moet worden. Eigenlijk ligt het wel in mijn voornemen om deze vergadering uiterlijk om 19.00 uur te beëindigen. Dat zou volgens mij onze ambitie moeten zijn en dan kunnen wij daarna direct aan de maaltijd. Heeft de PvdA aan tien minuten genoeg? Andere fracties ook? Wij beginnen weer om 2700 18.00 uur exact. Ik begrijp dat de PvdA ook de besprekingen heeft afgerond. Mag ik de leden van de Staten verzoeken hun plaats weer in te nemen? Ik heropen de vergadering.

Tweede termijn

2705 De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Voorzitter, ik kan kort zijn. Ik ben tevreden met de uitvoerige antwoorden van de gedeputeerde op onze vragen. Dat geeft mij voldoende vertrouwen rondom Wieringermeer, rondom de overgangsregeling. Ik snap de keuze om niet te kiezen voor de zomer van 2012, allemaal duidelijk. De motie van de PvdA wil ik aanpassen als volgt: “Het Rijk heeft de ambitie in 2020 om 16% energie” en bij het tweede bolletje aan te geven of het vastgestelde 2710 beleid inzake energie, een doelstelling van Noord-Holland wordt gerealiseerd. Ik realiseer mij dat het heel moeilijk is om dat te doen, maar het is voor ons allen de taak om te kijken hoe je dat samen met het Servicepunt Duurzame Energie in kaart kunt gaan brengen. Ik realiseer mij dat het niet in een keer kan, maar wij hebben allemaal samen wel de taak, anders blijf je praten over doelstellingen en wij weten niet hoeveel duurzame energie wij opwekken. Dus dat is een prima 2715 invulling. Dus twee wijzigingen, niet wij, maar het Rijk heeft 16% energie en bij het tweede

bolletje aan te geven hoever het staat met het energiebeleid van Noord-Holland en met de kanttekening dat het niet compleet zal zijn. U moet aangeven wanneer u dat kunt leveren en dan kunnen wij kijken hoe wij het kunnen gaan verbeteren. Dan even een opmerking aan het CDA. Ik vind het een sympathiek voorstel van het CDA over de molens, maar ik ben toevallig zelf zeer
2720 nauw betrokken bij de Hollandse molen en ik weet dat er een onderzoek is gedaan naar alle bestaande originele molens of het mogelijk is. Met die poging is gestopt, omdat het de molen zelf aantast. Als je de mechaniek van de molen omschakelt naar energieopwekking, je kunt kijken wat er mogelijk is, maar heel veel molens gaan uit hun voegen als je dat gaat doen. Misschien kan men bij de Hollandse Molen informeren naar het rapport dat zij hebben gemaakt
2725 om dat in kaart te brengen. Heel sympathiek, maar ik waarschuw vanuit mijn ervaring dat het heel gevaarlijk is voor de monumenten, anders krijgen wij weer subsidie om monumenten te repareren. Dat zou zonde zijn. Niet negatief, maar even goed kijken wat wij gaan doen.

De **VOORZITTER**: Even om precies te zijn, 'constaterende dat - en dan vervalt de provincie Noord-
2730 Holland - de Rijksoverheid de ambitie heeft' en dan kan volgens mij de tweede bullet vervallen, want die verwijst in feite naar hetzelfde. Helemaal onderaan 'verzoeken het college van GS om' de tweede bullet te vervangen, of van 16% te vervangen 'de doelstelling van Noord-Holland inzake duurzame energie.'

2735 Mevrouw **ZAAL** (D66): Ik ben heel erg benieuwd naar uw reactie op M10-6.

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): GS adviseren negatief over deze motie. Wij hebben moeite met een andere interpretatie, want dan zou er een nieuwe tekst moeten komen. Ik vind het te riskant om te gaan werken met een interpretatie van deze motie, dan zou er een nieuwe tekst moeten
2740 komen.

Mevrouw **VAN LEEUWEN** (GL): Voorzitter, de heer Bond maakt zich zorgen om het imago van de provincie Noord-Holland als de niet-duurzame provincie. Hij vindt dat onterecht en zegt, wij doen het toch eigenlijk zo goed, maar als je dat afzet tegen hoe Nederland momenteel in de wereld
2745 bekend staat, als slechtste jongetje van de klas wat klimaatbeleid betreft, in ieder geval in Europa, dan past pochen niet, want wij zijn toch gewoon onderdeel van Nederland. Over de verdeling van het IPO zegt de gedeputeerde dat hij niet wil goochelen met cijfers. Die 580 is het. Ik blijf twijfelen. Het Rijk moet er nog mee akkoord gaan en die gaat ook nog 16% opleggen. De heer Bond zegt dan, dat is een doelstelling van het Rijk, daar heb ik niets mee te maken, maar
2750 het Rijk vertaalt de doelstellingen door naar de provincies, zeker voor wind op land, en dan kom je op 6.800 Megawatt in 2020. Die moeten dan verdeeld worden en dan kom je echt hoger uit dan de 580. Ik adviseer de heer Bond de ogen open te houden naar de toekomst toe, want dat doen GS niet op dit moment. Dat doen zij ook bij de ingang van het overgangsrecht. U zegt, nou ja, 11 april 2011, dat is toch wel goed, daar kun je best mee uit te voeren, maar het heeft
2755 gewoon geen rechtskracht en het zal aangevochten worden. Dan staan ook de mensen die het aanvechten, in hun recht, dus ook weer de ogen dichtdoen naar de toekomst. Dan het sanerings- en herstructureringsbeleid. Die windbank vind ik prima, dat hebt u heel goed geleerd van Friesland, maar ik heb ook iets anders gezegd over Friesland, namelijk dat zij ervaring hebben

2760 met het feit dat je met je Megawatt echt omhoog moet, dat je naar 1 op 4 moet als je wilt gaan
vervangen. Daar heb je een hele andere impact voor nodig, anders heb je geen business case en
komt het bedrijfseconomisch echt niet uit en dan komt de hele herstructurering niet op gang.
Dan zitten wij daar met onze windbank en dan zit er niets van wind in. Dan de financieel-
economische consequenties. GS geven toe dat het allemaal kwetsbaar is. Met de discretionaire
bevoegdheid wil men de moeilijke gevallen aanpakken. Het is wel iets heel bijzonders hoor, want
2765 zo'n bevoegdheid wordt heel uitzonderlijk gebruikt. Je moet er heel voorzichtig mee zijn. Ik
adviseer u om met open ogen weer naar de toekomst te kijken. Wij hebben in de discussies wel
iets bereikt, er zijn wat zaken, scheuren en butsen in het beleid gekomen, maar absoluut niet
voldoende. Wij hebben als GL de mogelijkheid gegeven voor een opening door voor te stellen te
gaan praten met de initiatiefnemers. Loop niet tegen al die financiële claims en toestanden aan,
2770 maar ga gewoon praten en kijken hoe je daaruit kunt komen, maar dat wordt ter zijde gelegd. Ik
vind dit niet de goede manier van besturen op dit dossier. De provincie toont zich geen
betrouwbare overheid. Wij lokken willekeur uit en voor een transformatie naar een duurzame
samenleving moet je samenwerking zoeken en GS zoeken de confrontatie. Daarom dienen wij
een motie in die wij de motie van verbijstering en afkeuring noemen.

2775 **Motie 10-7**

Motie van verbijstering en afkeuring

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 17 december 2012

2780 *Overwegende dat:*

- *GS met het verbod op de bouw van windturbines buiten de Wieringermeer in artikel 32 PRVS een algemeen verbindend voorschrift uitvaardigt;*
- *Dit beleid in inhoudelijk opzicht haaks staat op de landelijke en Europese doelstellingen*
2785 *voor duurzame energie;*
- *Het realiseren van deze doelstellingen essentieel is vanwege de ernst van de*
klimaatproblematiek en het opraken van fossiele brandstoffen;
- *Windenergie een noodzakelijke en zeer effectieve bijdrage levert in het aandeel duurzame*
energie;
- *Dit beleid lokale duurzame energie-initiatieven van burgers, bedrijven en gemeenten*
2790 *tegenwerkt;*
- *De provincie zich met deze scherpe beleidsombuiging geen betrouwbare partner toont*
voor alle initiatieven die op grond van het jarenlang vigerende beleid tot stand zijn
gekomen;
- *Uit juridisch onderzoek blijkt dat dit beleid ondeugdelijk is gemotiveerd en strijdigheden*
2795 *kent met hogere wetgeving;*
- *Daardoor de provincie veel risico loopt als gevolg van te verwachten schadeclaims en*
verloren processen van initiatieven die op grond van gewekte verwachtingen door willen
gaan en beroep instellen tegen de uitvoering van het beleid;
- *Dit in de huidige situatie van bezuinigingen en nog komende financiële kortingen*
2800 *onverantwoord is.*

Spreken verbijstering en afkeuring uit over deze beleidswijziging

2805 *en gaan over tot de orde van de dag.*
Fracties GL, PvdD

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

2810 Mevrouw **STEVENS** (CDA): Voorzitter. Ik dank GS voor de heldere beantwoording en de
toezegging dat de uitwerking van de windbank dit voorjaar naar ons toe zal komen. Wij hopen
dan ook op een gedetailleerde uitwerking. Ik moet een omissie mijnerzijds herstellen en melden
dat ook het CDA mede-indiener is van het amendement over kleine windturbines tot 7 meter. Dat
staat niet in de stukken. GS dank voor het positieve preadvies voor de motie van het CDA over de
2815 traditionele molens. Wij hebben hier het voorbeeld van de Zandhaas te Santpoort genoemd, maar
wij weten dat er in Texel ook een staat, de Traanroeier, die al jarenlang in energie voorziet. Wij
roepen GS op een onderzoek te doen en te kijken waar deze goede voorbeelden wellicht verder
gebracht kunnen worden. Dat lijkt ons een taak van de provincie. Het CDA kan zich vinden in de
interpretatie van GS en de waarschuwing wat betreft motie 6 en de toevoeging in IPO-verband.

2820 De heer **KARDOL** (CU/SGP): Voorzitter, ik had nog een vraag gesteld over de afstand van 300
meter tot gevoelige bestemmingen. Het is mij niet helemaal duidelijk waarom dit 300 meter is en
waarom niet 500 meter. Het gaat natuurlijk om draagvlak in de omgeving en dat staat er nou
juist niet in. Daar zou ik graag een antwoord op willen hebben. De volgende vraag betreft de
2825 discretionaire bevoegdheden van GS. Ik zou willen weten hoe dat uitwerkt en welke regels je
hanteert en of je geen rechtvaardigheidsproblemen krijgt bij de ene wel en de andere niet. Hoe
zit dat precies? Hoe ga je daarmee om? Het voorkomen van rechtszaken lijkt mij toch ook in de
toekomst wel van belang. Als die er komen, dan betaalt de burger van Noord-Holland dubbel,
want die betaalt aan de ene kant via de gemeente die zo'n rechtszaak gaat starten en aan de
2830 andere kant betalen zij via de provincie. Dat is niet handig en dan zou het VVD-beleid wel eens
heel duur kunnen gaan worden. Ik zou dat zo veel mogelijk willen voorkomen. Ik heb eerlijk
gezegd niet begrepen hoe je rationeel kunt praten over het plaatsen van windmolens in de
Wieringermeer als je aan de andere kant plekken hebt in Noord-Holland waar zonder enige hinder
wel molens geplaatst kunnen worden. Dat heb ik niet begrepen en ik begrijp het nog niet en
2835 misschien zal ik het nooit begrijpen. Ik vind het jammer dat er zo tegenaan wordt aangekeken.

De **VOORZITTER**: De heer Van der Sluijs ziet af van zijn tweede termijn.

2840 De heer **HOLTHUIZEN** (50plus): Voorzitter, als ik zo de discussie beluisterd heb, dan kun je niet
zeggen dat alle collegepartijen echt enthousiast zijn over dit voorstel. Ik heb de gedeputeerde
gevraagd, waarom al die haast? Is een heroverweging of in ieder geval nader overleg met hen die
zich gedupeerd gaan voelen, niet mogelijk? Het kan niet zo zijn dat onze provincie zich nog
steeds zo rijk voelt dat het geen donder uitmaakt of wij claims krijgen, want die betalen wij toch
wel. In ieder geval heeft gedeputeerde Bond bij de discussies getoond dat hij de kastanjes goed

2845 uit het vuur kan halen, waarvoor mijn complimenten, maar hij moet nog even iets meer vertellen over de motivatie om dit nu zo snel door te zetten. Wat betreft het amendement en de moties. Wij vinden het amendement in ieder geval een verbetering. Wij vinden motie 3 aardig en akkoord en motie 6 zonder een interpretatie zullen wij ook steunen als het voorstel kan worden aangenomen, omdat de gedeputeerde duidelijk heeft gemaakt waarom wij thans echt op deze
2850 weg door moeten gaan.

De heer **GERSTELING** (SP): Voorzitter. De heer Bond maakt zich zorgen over de imagoschade. Wij staan nog in de top-5, zo zei hij, maar wij stonden hoger en wij dalen in hoog tempo. De kernkritiek was en is de gebrekkige motiveringsplicht. Daar is volgens mij onvoldoende op
2855 ingegaan. Nog steeds wordt niet duidelijk waarom wij het in de Wieringermeer wel toestaan, maar in het Noordzeekanaal of de Haarlemmermeer niet. Het enige wat wij horen, is dat Bond gaat dwarsliggen in geval het Rijk het IJsselmeer gaat kiezen, maar in de MER in het kader van de zones staat bijvoorbeeld ook het Noordzeekanaalgebied. Of hij dan ook gaat dwarsliggen, heb ik niet gehoord. De gedeputeerde stelde in zijn beantwoording dat het idee is om het aantal
2860 windmolens te beperken. Dat kun je nog enigszins verdedigen, maar waarom ga je dan het aantal Megawatt begrenzen? Dat dient geen enkel doel, want tegen datzelfde probleem loop je aan bij de herstructurering. Je moet ze verleiden, dat heb ik al aangegeven. Het opleggen van allerlei beperkingen betekent alleen maar dat de herstructurering vele malen langer gaat duren. Als je op een goede plek meer Megawatt kunt produceren, wat voor belemmering zou je als provincie dan
2865 willen opleggen? Je ruimt de solitair op. Dat is je doel. Bij de overgangsregeling weinig antwoord gekregen op de gewekte verwachtingen. Als je een dergelijk plan indient, dan zit daar een lang traject voor en om alleen de vergunning te laten tellen, zal waarschijnlijk ook niet voldoende zijn. Dat betekent bijvoorbeeld dat Westpoort eruit valt, terwijl er al heel lang gepraat en gezocht wordt naar de uitbreiding van het aantal windmolens. Ook over het juridisch
2870 houbbare van het programma-akkoord als norm of een voorbereidingsbesluit is voldoende aangegeven dat wij daar ernstige twijfels bij hebben. Het glas is misschien wat voller geworden door de wijzigingen die er zijn, maar naar ons idee nog steeds te leeg. Wij zullen de voordracht zoals ik al in eerste termijn zei, niet steunen. Met betrekking tot M10-3 over de traditionele molens zou ik aan het CDA willen vragen of dat alleen mag gelden voor windmolens van 5 meter
2875 hoogte en 7 meter ashoogte. Dat is dan het enige wat wij toestaan.

Mevrouw **ZAAL** (D66): Voorzitter. Ik kan het kort houden. Ik ga in op twee moties, die van de PvdA met de wijziging van de 16%. Daarmee kunnen wij instemmen. Wij willen benadrukken dat wij achter het in kaart brengen van alle projecten staan, omdat wij ook al eerder, ik geloof in
2880 2008 of 2009, de zogenoemde motie 'Groene vlekken' hebben ingediend, waarin wij GS hebben gevraagd om dat in kaart te brengen. Het lijkt ons nu mooi dat opnieuw te doen en dan jaarlijks te reviewen wat er aan groei plaatsvindt. Dat kan in samenspraak met het Servicepunt Duurzame Energie en gemeenten en dan verwacht ik dat wij bijna alle projecten wel in kaart kunnen brengen. Ik heb een vraag aan de gedeputeerde over bullet 2 van de motie van het CDA 'De
2885 kosten te inventariseren die met een stimuleringsregeling als mogelijke cofinanciering gepaard zouden gaan'. Met die overweging heeft D66 enige moeite. Ik zou de gedeputeerde willen vragen welke rol hij voor de provincie op dit terrein ziet. Is het niet zo dat wij zoals bij andere projecten,

in beginsel gewoon de markt zijn werk moeten laten doen en niet meteen moeten spreken over stimuleringsregelingen en cofinanciering? Met de interpretatie van de mede door ons ingediende
2890 motie 10-6 kunnen wij leven, net als het CDA. Nog een vraag aan de gedeputeerde. Kan de gedeputeerde nog iets duidelijker ingaan op de saneringsregeling en de spreekwoordelijke worst die hier steeds ter sprake komt, omdat ik het idee heb dat er bij verschillende partijen een andere interpretatie wordt gegeven aan deze regeling dan die beoogd is.

2895 Mevrouw **HOOG** (VVD): Voorzitter, dank voor de beantwoording van de vele vragen. Zoals gememoreerd is deze discussie al een aantal jaren geleden begonnen en vandaag gaan wij hem afronden. Wij zijn blij met de beantwoording over de windbank en dat dit in het voorjaar naar ons toegestuurd gaat worden en wij zijn ook blij dat GS het amendement dat wij samen met andere partijen hebben ingebracht, ondersteunen. Met betrekking tot de motie was het absoluut niet
2900 onze bedoeling dat wij hier een actieve rol in zouden gaan spelen. Wel willen wij graag dat dit wel in IPO-verband besproken gaat worden. Daarom hebben wij de motie aangepast en het dictum zal gaan luiden: "Wij steunen het college van GS in toekomstige gesprekken tussen IPO en Rijk, waarin een brede inzet van duurzame energie wordt nagestreefd door meer dan alleen wind op land toe te voegen aan de bespreking en in te zetten op energiebesparing. Wij verzoeken het
2905 college van GS om in gesprek met het Rijk in IPO-verband de volgende punten mee te nemen". Dat gaat dan onder andere over de 430 naar 580, dat wij heel veel andere soorten van duurzame energie stimuleren en dat wij de toekomstige energie op zee ook betrokken willen zien in de discussie, niet alleen voor Noord-Holland maar voor heel Nederland. Indien dat niet voldoende is, ook bij een van Rijksweg opgelegde verhoging in samenspraak met het Rijk en Europa buiten
2910 het grondgebied van Nederland moet worden gezocht naar geschikte compenserende locaties, zodat wij ook daar het Noord-Hollandse eruit hebben gehaald.

De **VOORZITTER**: Zou ik de gewijzigde motie ingediend kunnen krijgen?

2915 Mevrouw **HOOG** (VVD): Die krijgt u. Dus daar graag een reactie hierop van GS.

De heer **KARDOL** (CU/SGP): Het gaat mij om de woorden 'buiten Nederland'. Waar denkt de VVD dan aan? Zullen wij het maar in Suriname doen, of zo?

2920 De **VOORZITTER**: Aruba en Curaçao!

Mevrouw **HOOG** (VVD): Laat ik zo zeggen, de bovenwindse eilanden zijn een soort van gemeente geworden van ons en dat zou een goede suggestie kunnen zijn. Wat eigenlijk onze redenatietrant is, is dat er steeds verschillende stappen ondernomen moeten gaan worden en wij zouden ons
2925 goed kunnen voorstellen dat daar waar het zeer dun bevolkt is en waar er wel degelijk mogelijkheden zijn, dat inderdaad te gaan doen. Dat dient allemaal in het gesprek met het IPO in samenspraak met het Rijk aan de orde te komen, dat wij breder moeten kijken dan enkel naar ons eigen dichtbevolkte Nederland.

- 2930 De heer **KARDOL** (CU/SGP): Ik zou toch graag willen weten waar dan precies, want wij hebben natuurlijk niet zo veel te vertellen over buitenland. Hoe moet je je dat voorstellen? Is dat compensatie in windrijke gebieden? Hebben wij een soort windbank voor de hele wereld in optie met de afhankelijkheid van energie? Ik vind het een beetje een merkwaardig voorstel.
- 2935 Mevrouw **HOOG** (VVD): Ik vind het jammer dat u het merkwaardig vindt, maar er zijn veel verschillende soorten compensatieprojecten gekomen, bijvoorbeeld ook met CO₂ dat er zelfs in gehandeld gaat worden. Over deze suggestie moet verder door GS en het IPO nagedacht gaan worden, dat mocht het gewoon niet mogelijk zijn om allerlei andere duurzame energieprojecten te doen, wij op dat moment misschien buiten Nederland gaan kijken. Dat is de suggestie en de
- 2940 strekking van dit stuk. Wij vinden net als D66 de motie van het CDA sympathiek, maar hebben moeite met het woordje cofinanciering. Met betrekking tot de motie van de PvdA zijn wij blij dat die wijziging van 16% eruit gehaald gaat worden. Wij hebben het ook al een aantal keren gevraagd, wij willen wel degelijk meer in kaart gaan brengen welke duurzame energieprojecten in Noord-Holland gerealiseerd worden, maar wij willen daar geen papieren rompslomp van hebben.
- 2945 Wij willen dus heel graag dat GS daar op een slimme manier mee omgaan en dat het niet heel veel meer geld gaat kosten. Wat dat betreft gaan wij mee met de suggestie van het CDA om hiervoor het Servicepunt Duurzame Energie te gebruiken. Met betrekking tot de motie van de PVV. Als die geïnterpreteerd gaat worden zoals GS het zien, dan vinden wij het een welkome aanvulling.
- 2950 De **VOORZITTER**: De heer Van Liere? Nee. Mevrouw Nunes ook niet. Dan is het woord aan gedeputeerde Bond.
- De heer **LOGGEN** (VVD): Voorzitter. Ik ken de tijdsdruk die u ons hebt opgelegd, maar wij hebben
- 2955 toch wel even behoefte voordat de gedeputeerde het woord krijgt, om drie minuten te schorsen.
- De **VOORZITTER**: Is het niet beter om dat na die tijd te doen?
- De heer **LOGGEN** (VVD): Wij hebben er lang en breed over nagedacht en wij achten het verstandig
- 2960 om nu te schorsen.
- De **VOORZITTER**: Dan is uw voorzitter als was in uw handen, maar dan gaan wij uiterlijk om 18.35 uur weer beginnen. Ik schors de vergadering. Ik heropen de vergadering.
- 2965 Gedeputeerde **BOND**: Voorzitter. De inbreng van de PvdA over de nadere invulling van motie 10-1. Dat kan op die manier als het gaat om Servicepunt Duurzame Energie, wat er trouwens al is. Hier zijn alle gemeenten in Noord-Holland bij aangesloten, dus dat zou een mooi loket kunnen zijn om dat zoveel mogelijk in beeld te brengen. Dan de klassieke molen. Het rapport Hollandse molens dat u noemt, lijkt mij heel geschikt om mee te nemen in het onderzoek, want misschien
- 2970 zijn er toch molens waar het wel kan. Daar gaat het dan om. De financiële consequenties waar mevrouw Hoog van de VVD het over heeft, wij hebben daar geen middelen voor, maar wij kunnen kijken of wij een soort van mediation- of makelaarsrol kunnen spelen, want zo zie ik het dan. Het

voorbeeld van De Zandhaas, waar ze het ook volledig privaat hebben gefinancierd, zou je kunnen gebruiken om dat bij anderen voor het voetlicht te brengen en dat wij ook met het rapport

2975 Hollandse Molens in kaart brengen waar het dan wel kan. Zo interpreteer ik hem dan en volgens mij krijgen wij dan een aardig beeld van waar het kan en waar het niet kan. Mevrouw Van Leeuwen, GL. Ik heb het Rijk niet genoemd bij de doelstellingen van het Rijk, want daar heb ik niets mee te maken. Dat heb ik niet gezegd en dat zal ik ook niet zeggen, want daar hebben wij wel mee te maken. Wat dat betreft heb ik een iets andere bestuursstijl dan een Amsterdamse

2980 wethouder. Ik heb dat niet gezegd en zal dat ook niet zeggen. Het Rijk is voor ons gewoon een hele belangrijke partner hierin. Wat betreft de windbank, ik zou zeggen, wacht dat voorstel nou eens gewoon af en kijk wat daarin komt te staan. Ik lees uw motie die u indient, met verbijstering en afkeuring, want als er nou toch een dossier is dat vanaf het begin tot het eind met de Staten behandeld is, dan is het dit wel. Dat u daar niet tevreden over bent, omdat u bepaalde

2985 doelstellingen hebt en het college en de coalitie in meerderheid een restrictiebeleid willen, dat kan ik mij voorstellen. Maar ik ben verbijsterd over de ingediende motie en keur deze ook af. De interpellatie over 10-6, daar is genoeg over gezegd. Ik blijf bij wat ik heb gezegd over de interpretatie. Het draagvlak, de CU/SGP. De marge van 300 tot 500 meter heeft natuurlijk ook heel erg te maken met huidige regelgeving. Dat is het antwoord op uw vraag. Dat speelt ook een

2990 rol bij wat en waar je het neerzet. Draagvlak is daarbij natuurlijk ook belangrijk. Dat gebeurt ook met name bij dat windplan Wieringermeer. Ik heb nog vragen gehad over de bevoegdheden. Het is zo dat GS op aanvragen van B&W een ontheffing kunnen verlenen van het bepaalde in artikel 32. Dat moet dan gaan over de verwezenlijking van gemeentelijk ruimtelijk beleid en dat moet dan wegens belangen, bijzondere omstandigheden, op een onregelmatige manier belemmerd

2995 worden. Dat is wat er staat. Dan kunnen wij gebruik maken van onze bevoegdheid om te zeggen, daar hebben jullie dus een punt. Dat is wat het zegt. In de verordening is die opgenomen hardheidsclausule ook benoemd, maar die hardheidsclausule maakt geen onderdeel uit van de voorliggende wijziging van de verordening. Het gaat dus om uitzonderlijke gevallen waarin wij ontheffing kunnen verlenen. Het lijkt mij wel zinnig om als zich dat een keer voordoet, wij dat

3000 met u delen. Wij zullen er natuurlijk alles aan doen om dat te beperken, laat ik daar helder in zijn. Dat zei ik ook al in eerste termijn. Natuurlijk blijven wij in overleg met de gemeenten. Dat lijkt mij bestuurlijk gewoon zoals het hoort, zo doen wij dat ook. Uw laatste vraag. Het is heel simpel, als wij de norm halen van 580, dan zijn wij klaar en dat heb ik ook al gezegd in commissieverband, dat geeft ons een extra grond om andere aanvragen af te wijzen, want dan

3005 halen wij de norm die hopelijk op korte termijn met het Rijk wordt afgesproken. De heer Holthuizen van 50plus, er is haast geboden omdat de overgangsregeling van de Structuurvisie afloopt. Wij moeten voor die datum deze voordracht en verordening vaststellen. Dat is de reden waarom haast is geboden en dat is ook de reden waarom wij met een voorstel komen voor de windbank en de flexibiliteit en dat is ook de reden van de overgangsregeling en de discretionaire

3010 bevoegdheid. Dat past allemaal in elkaar. Mijnheer Gersteling, het aantal Megawatt is concreet, dat zijn die 580. Ik heb het net ook al aan mevrouw Van Leeuwen geantwoord. De verleiding moet in de windbank komen en het is de bedoeling dat wij bij de verleiding voor herstructurering en sanering met elkaar de worst gaan creëren. Hoe dat er dan uit ziet, nou twee weg en een terug is een uitgangspunt. Dat lijkt mij helder ook in het kader van het speerpunt in het

3015 coalitieakkoord. Ik heb antwoord gegeven op vragen van mevrouw Zaal over wat het kost om dat

te inventariseren. Dan maken wij gebruik van onze huidige structuur met het Servicepunt Duurzame Energie en de cofinanciering – ook dat heb ik gezegd – is niet begroot. Dat zal hem niet worden. U krijgt wat dat betreft een totaaloverzicht en wat dat mogelijk gaat kosten, want wij hebben er nu geen geld voor begroot. Ik heb net al gezegd hoe de saneringsregeling werkt. Wij
3020 proberen inderdaad te verleiden en dat gaan wij in het voorjaar van volgend jaar doen. Ik heb al het nodige gezegd over M10-6, ik heb de aangepaste motie 10-6 nog niet gezien, maar dat wacht ik nog even af.

De heer **LOGGEN** (VVD): Voorzitter, zou ik bij interruptie mogen aangeven dat wij na rijp beraad
3025 tijdens de schorsing hebben besloten, gehoord hebbende de opmerkingen in eerste en tweede termijn van diverse partijen en de wijze waarop zoals de gedeputeerde heeft aangegeven, GS ermee aan de slag gaan, het op dit moment niet opportuun achten om deze motie in stemming te brengen. Wij willen deze derhalve aanhouden totdat er voldoende beeld is uit het IPO-overleg hoe hiermee om te gaan.

3030 De **VOORZITTER**: De motie wordt aangehouden.

Gedeputeerde **BOND**: Voorzitter, ik heb alle vragen beantwoord.

3035 De **VOORZITTER**: Omdat er nog wat onduidelijkheden waren over de besluitvorming in het IPO-bestuur, zal uw IPO-bestuurslid daar nog even iets over willen zeggen.

Gedeputeerde **SWEET**: Toch een kleine aanvulling, wij hebben in het afgelopen jaar met de gezamenlijke provincies eindelijk een redelijk akkoord bereikt. Het meest belangrijke is wel dat
3040 wij in 2016 een evaluatiemoment hebben, waarin wij gaan evalueren hoe ver wij zijn. De opmaat naar 2020 wordt op dit moment echt gesteld op 6.000 Megawatt. Het voordeel hiervan is en dat is net door een aantal van u ook benoemd, dat wij daarmee ook voorkomen dat het Rijk de rijkscoördinatieregeling toepast. Voor onze provincie gaat het op dit moment om 85 Megawatt.

3045 De **VOORZITTER**: Wij komen bij de stemming.

De heer **ANNAERT** (VVD): Voorzitter, met beroep op artikel 28 van de Provinciewet onthoud ik mij van stemming over amendementen, moties en de voordracht.

3050 De **VOORZITTER**: Dat lijkt mij heel goed, daar nemen wij kennis van. Het amendement. Mag ik de tegenstanders vragen hun hand op te steken? De fracties van de SP, GL en de PvdD. De overige fracties voor, zodat het amendement is aanvaard. Dan de gewijzigde M10-1 van de PvdA. Mag ik de tegenstanders vragen hun hand op te steken? Die zijn er niet. Mag ik constateren dat alle fracties voor hebben gestemd? Dan is de motie met algemene stemmen aanvaard. Dan M10-2
3055 van GL. Mag ik de voorstanders vragen hun hand op te steken? De fracties van GL, SP, CU/SGP, 50plus, PvdD. De overige leden tegen, zodat de motie is verworpen. Dan M10-3 van het CDA. Behoeft er stemverklaringen?

3060 Mevrouw **ZAAL** (D66): Met de uitleg die gedeputeerde Bond gegeven heeft, dat de rol van de provincie zich beperkt tot het zijn van een kennismakelaar, kunnen wij instemmen met deze motie.

3065 De **VOORZITTER**: Mag ik de tegenstanders vragen hun hand op te steken? De fracties OBP en Forza. De overige leden daarvoor, zodat de motie is aanvaard. Dan M10-4 van de CU/SGP. Mag ik de voorstanders vragen hun hand op te steken? De fracties van de SP, GL, CU/SGP, 50plus, PvdD. De overige leden daartegen, zodat de motie is verworpen. M10-5 van de PVV. Mag ik de tegenstanders vragen hun hand op te steken? Dat zijn de leden van de PvdA, GL, SP, PvdD. Ik moet even kijken. U redt mij van de gong, want ik had namelijk nog niet geconcludeerd. Wij gaan opnieuw stemmen. De tegenstemmers, dat zijn de fracties van de SP, GL, PvdD. De overige
3070 fracties voor, zodat de motie is aanvaard. Dan ten slotte M10-7. Mag ik de voorstanders vragen hun hand op te steken? De fracties van de SP, GL en de PvdD. De overige leden zijn daartegen, zodat de motie is verworpen. De heer Loggen heeft het woord voor een stemverklaring achteraf.

3075 De heer **LOGGEN** (VVD): Voorzitter. Ook dit is een uniek iets, een stemverklaring achteraf, net zoals een motie over verbijstering en afkeuring.

De **VOORZITTER**: De geest van het reglement van orde wordt voortdurend vernieuwd.

3080 De heer **LOGGEN** (VVD): Voorzitter, op ons komt dit over als een motie van een buitengewoon slechte verliezer. Wij nemen hier met verbijstering, verbazing en afkeuring kennis van en dat is de reden waarom wij tegen hebben gestemd.

De **VOORZITTER**: Dan gaan wij stemmen over de voordracht. Behoeft er stemverklaringen?

3085 De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Voorzitter. Ik heb een verklaring op persoonlijke titel. Toen ik toetrad tot deze fractie – dat was na de coalitie – heb ik een voorbehoud gemaakt bij het coalitieakkoord wat betreft wind op land. Ik heb in de afgelopen maanden geprobeerd dingen in te brengen en dat is uitstekend gelukt met de complimenten aan de coalitiepartijen en aan GS. Nu ik de balans opmaak, moet ik voor mijzelf op persoonlijke titel tegen de voordracht stemmen.
3090 Dat heeft te maken met het feit dat ik vind dat wij op de stoel van de gemeenten en burgers binnen de bebouwde kom gaan zitten. Ik vind dat wij daar te ver gaan in de regelrichting. Bij wind en energie zijn heel veel mensen actief, gemeenten zijn actief, Amsterdam en andere gemeenten. Binnen de bebouwde kom, niet in het buitengebied. Ik vind het uitstekend dat dat nu vastligt. Ik kan niet meegaan met het streven dat wij hebben om duurzame energie op te wekken
3095 en dat wij daarmee richting de gemeenten ons zo regulerend opstellen. Mijn fractie gaat volledig akkoord, maar ik kan op persoonlijke titel niet akkoord gaan met de voordracht.

3100 De heer **VAN DER SLUIJS** (PVV): Voorzitter. Voor de PVV is iedere windmolen er een te veel. Het is na vandaag ook kiezen voor meer windmolens, maar met een maximum van 580 Megawatt of nog meer windmolens. Wij zijn dus genooddaakt om voor de minst slechte variant te kiezen en wij zullen meestemmen met dit plan. Helaas.

De **VOORZITTER**: Nog andere stemverklaringen? Niet. Mag ik de tegenstanders vragen hun hand op te steken? De heer Papineau Salm, de fractie van de SP, GL, Forza, OBP, CU/SGP, PvdD. De
3105 overige leden daarvoor, zodat de voordracht is aanvaard.

11. Initiatiefvoorstel VVD (108) 'Zorghotels in Noord-Holland'

De **VOORZITTER**: Wenst de fractie van de VVD het voorstel nog toe te lichten? Het voorstel is
3110 volgens mij overigens duidelijk. U wordt uitgenodigd om uitermate kort te zijn.

De heer **DE WIT** (VVD): Voorzitter, dit doet mij denken aan de situatie in de gemeenteraad. Het is een positie van macht. Jullie willen gaan eten en ik ben nog even aan de beurt. Tijdens de PS-vergadering van 13 december 2010 – wij gaan even terug in de tijd – is het voorbereidingsbesluit
3115 Wieringerrandmeer ingetrokken. De VVD heeft toen aangegeven dat zij in het plangebied naast landbouw, ook mogelijke perspectieven in medisch toerisme zag. Daarin staat de VVD niet alleen. In de regiovisie 2015, herijking 2011, van de Kamer van Koophandel Noordwest-Holland zijn de economische sterke clusters van de regio benoemd. Naast agribusiness, energie, maritiem staat ook het Noord-Hollandse cluster health en leisure genoemd. In het rapport de Kop op de Kaart
3120 van 2 december 2011 heeft de commissie Dwarshuis de kansen op het gebied van sociaaleconomische en ecologische ontwikkelingen in de Kop van Noord-Holland geïnventariseerd. Geadviseerd wordt om een integrale regionale woonvisie voor de Kop op te stellen met onder andere aandacht voor doelgroepenbeleid en de relatie met zorg. Het rapport benadrukt dat de Noordzeekust in de Kop grote aantrekkingskracht heeft op recreanten en
3125 toeristen vanwege de vele mogelijkheden voor waterrecreatie en het uitgebreide fiets- en wandelnetwerk. Enerzijds wordt verwacht dat meer mensen tijd zullen hebben om te recreëren, anderzijds biedt de vergrijzende populatie mogelijkheden voor de ontwikkeling van zorgtoerisme, aldus de commissie Dwarshuis. In september jl. is in Starnmeer een eerste health en leisure café georganiseerd door Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland-noord en Holland Health.
3130 Het thema zorgtoerisme stond centraal. Ondernemers uit de toeristische en de medische sector hebben met elkaar gesproken over het kunnen inspelen op de vraag van zorgtoeristen en de kansen van zorgtoerisme voor werkgelegenheid in Noord-Holland. Wij vergrijzen en er zijn veel Nederlanders met een of andere beperking. Daarbij willen wij allemaal, ook zorgvragende mensen, een dagje uit of op vakantie.

3135

De **VOORZITTER**: Mag ik enige centrale aandacht voor de discussie?

Mevrouw **HOGERWERF** (D66): Voorzitter, volgens mij is het een procedurevoorstel om het in de commissie te behandelen. Ik denk dat dat de speech van de heer De Wit ten goede gaat komen.

3140

De **VOORZITTER**: Er is altijd gelegenheid om het voorstel even kort toe te lichten, maar dan is mijn verzoek inderdaad wel om dat kort te doen en dat vindt vervolgens zijn eigen route.

3145 De heer **DE WIT** (VVD): Dan ga ik het even inkorten. Kortom, er liggen volop kansen om het aanbod voor zorgtoerisme uit te breiden en werkgelegenheid te activeren. Daar is een notitie over geschreven en die is op zich helder genoeg, denk ik. Wij vragen een impuls aan Noord-Holland-noord en ik hoop daarover in de commissie met jullie verder te spreken.

3150 De **VOORZITTER**: Het presidium stelt voor het initiatiefvoorstel om advies voor te leggen aan GS en het daarna tezamen met het advies voor te leggen aan de commissie ZCM. Is er overigens nog behoefte om daarover het woord te voeren? Zo dat niet het geval is, dan is conform het voorstel van het presidium besloten.

3155 **12. Statenvoordracht 109 Aanwijzen 4e plaatsvervangend lid voor algemeen bestuur Goois Natuurreservaat**

3160 De **VOORZITTER**: Er is één kandidaat, de heer Holthuisen van de fractie van 50plus. Zijn er nog andere kandidaten? Ik zou bij wijze van uitzondering u voor willen stellen om gewoon conform dat voorstel te besluiten. Aldus is unaniem geschied. De heer Holthuisen van harte geluk gewenst.

13. Vragenuur

3165 De **VOORZITTER**: Er zijn geen mondelinge vragen ingediend.

14. Sluiting

De **VOORZITTER**: Dan kunnen wij overgaan tot de stemming over de moties.

3170 De heer **LOGGEN** (VVD): Voorzitter. Alvorens wij overgaan tot stemming, even het volgende. Wij hebben natuurlijk onze motie Vreemd aan de orde van de dag aangekondigd en er is enige discussie ontstaan over een aantal zinsneden dat daarin opgenomen is. Daaruit blijkt alleen maar de betrokkenheid van deze Staten bij deze motie en het voornemen vanuit het Rijk om tot opschaling over te gaan. Vandaar dat wij ons genoodzaakt zagen om de motie enigszins aan te passen. Ik hoop
3175 dat u mij toestaat voorzitter, om dat alsnog te doen?

De **VOORZITTER**: Ja.

3180 De heer **LOGGEN** (VVD): Dat betekent dat tot aan het puntje 'van mening zijnde dat', het eerste aandachtspuntje blijft staan en dan wordt het daarna veranderd en komt er te staan 'een actieve rol van de provinciale volksvertegenwoordiging in het proces van provinciale opschaling wenselijk is, onder andere door debat in de Staten. Hebben kennis genomen van de inhoud van de brief van 12 december jl. van het college van GS aan PS en ondersteunen de oproep van GS om te komen tot het creëren van draagvlak, een heldere en duidelijke omschrijving van doel en inhoud van het resultaat
3185 van opschaling en zorgvuldigheid met betrekking tot het proces om te komen tot provinciale opschaling en verzoeken het college van GS om een concept tijdspad van dit proces voor te leggen

aan PS, zodra dit voornemen in de ministerraad is geweest, maar uiterlijk in haar vergadering van 4 februari 2013.'

3190 De **VOORZITTER**: Heeft iedereen de kern van de tekstwijziging meegekregen? Dan zal die worden verspreid en hoeft dat behandeling niet in de weg te staan, begrijp ik. Ik zou invulling willen geven aan wat ik aan het begin van de vergadering heb gezegd, door het mogelijk te maken dat er een uitvoerige stemverklaring bij die motie wordt gegeven. Dan hebben wij dat op die manier volgens mij netjes gedaan. Dan de motie van de SP en de PvdD. Bestaat er behoefte aan een stemverklaring
3195 daarover?

De heer **STRUBEN** (D66): Voorzitter. Er is in het verleden al een besluit genomen door PS over dit punt. De feiten zijn bekend. Het gaat om een duurzame investering en exploitatie van het Fort in het gebied. Het is aan het bestuur van het recreatieschap om dat uit te werken. Het verkeer is goed
3200 uitgezocht en zelfs Haarlem zal begrijpen dat er geen hekken kunnen worden geplaatst op de openbare weg, wanneer daar recreanten gaan passeren. Dus indien GS het idee hebben dat er nieuwe feiten zijn, dan horen wij dat graag, maar vooralsnog zien wij in dit gebied geen nieuwe feiten.

3205 De heer **WAGEMAKER** (PvdA): Voorzitter. Wij begrijpen de intentie van deze motie, laat ik dat voorop stellen, maar wij vinden als PvdA dat de verantwoordelijkheid bij het recreatieschap ligt. Daar zijn mensen voor gekozen, het bestaat uit verschillende richtingen. Het besluit is al genomen in het recente verleden. Nogmaals, wij leggen het vertrouwen bij het bestuur van het recreatieschap. Met betrekking tot Haarlem hebben wij de behoefte om aan te geven dat het op deze manier absoluut
3210 niet kan. Het feit dat het verkeer daar belemmerd wordt – zij hebben ten minste deze intentie uitgesproken – kan absoluut niet.

Mevrouw **TANJA** (GL): Ik dacht eigenlijk dat het altijd gebruikelijk was dat GS ook reageren.

3215 De **VOORZITTER**: Dat komt nog.

Mevrouw **TANJA** (GL): Oké. Wat de GL-fractie betreft is het zo dat als er nieuwe feiten zijn die mogelijk een ander licht kunnen werpen op het besluit dat genomen is, wij vinden dat er dan opnieuw naar gekeken moet worden. In afwachting van het antwoord zullen wij voor de motie
3220 stemmen.

Gedeputeerde **BOND**: Voorzitter, deze motie en laat ik daar maar mee beginnen, kan ik nooit uitvoeren. Ik had het niet beter kunnen verwoorden dan de heer Wagemaker. Als je namelijk in een gemeenschappelijke regeling en als lid van een algemeen bestuur bij meerderheid een besluit
3225 neemt, dan moet je dat uitvoeren. U gaat dus niet over de agenda op 19 december. Die wordt door het algemeen bestuur bepaald. Ik wil toch even kort ingaan op een aantal zaken dat hier staat. U noemt een aantal bezwaren en die zijn er, maar aan de andere kant is meerdaagse recreatie ook een doelstelling binnen de metropoolregio. Fort Benoorden bevindt zich op dit moment in zeer slechte staat en dat was een van de redenen waarom wij er aan begonnen zijn. Openstelling en opknappen

3230 met veel privaat geld. Waar ik het meeste moeite mee heb is dat er mogelijk sprake is van belangenverstrengeling. Daarover zou ik van de indieners graag meer willen weten. Dat staat hier zo maar, maar daar is als het gaat om de besluitvorming binnen het algemeen bestuur, geen sprake van. Dat wordt hier gesuggereerd en dat werp ik verre van mij.

3235 De **VOORZITTER**: Volgens mij kunnen wij overgaan tot stemming. Mag ik de tegenstanders vragen om de hand op te steken? Er is een vraag over de orde.

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Volgens mij is er nu vanuit GS een vraag gesteld en die mag toch ook beantwoord worden lijkt mij.

3240

De **VOORZITTER**: U hebt behoefte aan het woord, begrijp ik.

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Behoeft? Er wordt mij een vraag gesteld. Volgens mij is het dan een gesprek en als iemand iets vraagt, dan krijgt hij antwoord, toch?

3245

De **VOORZITTER**: Ga rustig uw gang.

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Voorzitter. Eerst een ding vooraf. Er is een besluit genomen en dus gaan wij door. Dat snap ik, maar in de politiek bestaat er ook zoiets als voortschrijdend inzicht. Dat geef ik
3250 maar even mee aan de gedeputeerde. U zegt, er staat in de motie dat er mogelijk sprake zou zijn van belangenverstrengeling. Er zijn geluiden tot de indieners van de motie gekomen, waardoor wij zeiden dat het nu toch even goed onderzocht moet worden. Dan weten wij zeker dat het niet zo is, maar de geluiden wil ik niet onbeantwoord laten. Vandaar ook het indienen van deze motie. Wij zouden daar heel uitgebreid op in kunnen gaan, maar dat lijkt mij niet verstandig. Onze vraag is dus
3255 om het nog een keer in de commissie te bespreken.

De **VOORZITTER**: Betekent dat dat de motie wordt aangehouden?

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Nee.

3260

De heer **STRUBEN** (D66): Of u komt met feiten of wij schrappen dit, want dit kan natuurlijk niet.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Alberts wil de motie niet aanhouden, dus die komt nu in stemming. Mag ik de voorstanders vragen hun hand op te steken? De fracties van de SP, GL, PvdD, mevrouw Blokker
3265 en de heer Boer. De overige leden daartegen, zodat de motie is verworpen. Dan kom ik bij de motie van de VVD die gewijzigd is ingediend en opnieuw is rondgedeeld. Stemverklaringen. Wie?

De heer **OOTJERS** (CDA): Voorzitter, wij zijn van mening dat wanneer je ervan uitgaat dat het kabinet naar een landsdeel toe wil, het verstandig is om aan tafel te zitten en het gesprek aan te gaan. Om
3270 die reden zullen wij deze motie wel steunen, maar dat wil niet zeggen dat wij ook van mening zijn dat het die richting uit zou moeten gaan. Wij hebben daar nog grote vraagtekens bij, zelfs grote

twijfels. Maar die discussie gaan wij als het goed is, samen met de minister aan. Wanneer je ervan uitgaat, is het verstandig om in ieder geval deze wegen te bewandelen.

- 3275 De heer **DEN UIJL** (PvdA): Voorzitter, bij de algemene beschouwingen had ik al het genoeg om iets te zeggen over het aangekondigde proces van opschaling van drie provincies. Het is goed dat de minister nu wat meer helderheid heeft gegeven over zijn motieven. Het is ook heel goed dat GS inzet hebben gepleegd. Het is absoluut noodzakelijk dat de Staten snel aan het woord zijn, want het gaat hier vooral over draagvlak voor zo'n proces bij de burgers van Noord-Holland en in die zin
- 3280 beschouwen wij deze motie als een aansporing om het debat zo snel mogelijk in de Staten te voeren. Wij steunen deze motie van harte.

- De heer **KARDOL** (CU/SGP): Voorzitter. Wij zullen de motie steunen, maar ik wijs erop dat de minister het open overleg met GS en PS vóór 28 februari 2013 zou willen afronden. Dat betekent
- 3285 inderdaad dat ik onderschrijf dat dat overleg snel op gang moet komen. De motie vraagt om een concept tijdpad voor het proces aan PS voor te leggen, uiterlijk 4 februari. Dat is natuurlijk wel aardig, maar in feite is dan de helft van de periode al voorbij als wij het ten minste met Minister Plasterk eens zijn en daarin meegaan. Een tweede opmerking die van belang is, is dat het open overleg waar de minister het over heeft, plaatsvindt met de drie provincies en met GS van die
- 3290 provincies en hopelijk ook nog met PS. Het is een overleg dat eigenlijk ook van belang is voor andere provincies in het land en ik mis in de brief eerlijk gezegd die notie, want dat overleg moet omvattender zijn dan alleen maar met de drie provincies. Wat ik ook in wil brengen als een onderwerp dat ook van belang is, is de rol van PS zelf na een eventuele fusie. PS zoals wij dat nu kennen, zullen op dezelfde manier werkende zoals nu het geval is, die taak niet of nauwelijks aan
- 3295 kunnen. Dat lijkt mij een punt van overweging.

- De heer **HOLTHUIZEN** (50plus): Wij zullen voor de motie stemmen. Wij vinden het heel belangrijk dat wij als PS tijdig met de minister in een open debat kunnen gaan. Wij hopen en verwachten wel dat wij dat doen op grond van door de minister goede en helder aangegeven argumenten waarom hij deze
- 3300 kant op wil. Dat zal hij helder moeten maken. Als wij kijken naar zijn brief van 14 december die hij daarover heeft gezonden, dan is er nog wel enige aanvulling nodig. Verder heeft de minister in dezelfde brief aangegeven dat hij burgers en maatschappelijke organisaties uitnodigt om daarmee in gesprek te gaan. Ik vind het altijd prachtig als je met iemand in gesprek gaat, maar als het daarna klaar is, mag je dat niet naast je neerleggen. Van tevoren zal duidelijk moeten zijn en door de
- 3305 minister ook in onze discussie worden aangegeven wat hij vindt dat de status van dat soort gesprekken is en van de uitkomsten daarvan. Wij gaan natuurlijk de burgers niet met een kluitje in het riet sturen. Ik heb absoluut geen zin om daaraan mee te werken.

- Mevrouw **ALBERTS** (SP): Voorzitter, ik wil niet op de inhoudelijke discussie vooruitlopen. Ik wil mij
- 3310 dus niet laten vastpinnen op de idee van de minister. Ik wil gewoon kunnen debatteren daarover. In de motie staat een vreemd zinnetje, namelijk wij gaan draagvlak creëren. Volgens mij moet je dat verwerven en dat is iets anders. Daar gaan wij ook niet over hakketakken. Wij vinden dat het debat snel moet kunnen plaatsvinden en dan gaan wij het over de inhoud hebben. Dus steunen wij de motie.

3315

De heer **YURDAKUL** (D66): Voorzitter, vernieuwing van het openbaar bestuur is D66 niet vreemd. Wij vinden dat deze aangelegenheid zou moeten worden aangegrepen om te kijken op welke wijze kwesties en problemen van nu kunnen worden opgelost en daarbij biedt dit voornemen van de minister wel een kans. Ik denk dat wij die moeten benutten. Daarom zullen wij voor deze motie stemmen.

3320

3325

De heer **BRINKMAN** (OBP): Voorzitter, als er een proces is van bestuurlijke samenvoeging en er zou een motie aangenomen worden die al voor het debat een oproep ondersteunt om te komen tot het creëren van draagvlak, dan zeg je daarmee in principe dat je welwillend tegenover die opschaling staat en zover ben ik in ieder geval nog lang niet en misschien kom ik ook niet zo ver. Ik wil eerst een inhoudelijk debat aangaan voordat ik de Commissaris van de Koningin naar de minister stuur met een gesteunde motie in deze vorm.

3330

Mevrouw **VAN LEEUWEN** (GL): Voorzitter. Ik denk dat wij hier niet lang over hoeven te praten. Wij moeten deze discussie zo snel mogelijk inhoudelijk aangaan. Ik heb ook wel wat bezwaren tegen wat punten in deze motie, maar wij zullen hem wel steunen, omdat wij gewoon de volgende stap moeten maken.

3335

3340

Gedeputeerde **SWEET**: Voorzitter. De VVD merkt terecht op dat wij inderdaad aan de vooravond staan van een majeure operatie van het binnenlands bestuur. Op het moment dat zaken beter kunnen, dan moeten wij dat gewoon doen. Wij hebben in het gesprek met de minister duidelijk gemaakt dat het uiteindelijk ook gaat om de inhoudelijk toegevoegde waarde. Zoals in de brief geformuleerd, hebben wij de condities op een hele goede manier beschreven. Het lijkt mij een goede zaak om daarover in de komende tijd met u in gesprek te gaan, waarbij het belangrijk is om twee zaken te benoemen. Snelheid en zorgvuldigheid gaan niet altijd even goed samen, vandaar dat wij draagvlak als een belangrijke toegevoegde waarde zien. U stelt in uw motie vast dat u uiterlijk rond februari geïnformeerd wilt worden over de uitkomst. Wij doen onze best. Belangrijk is dat de minister haast heeft en zo snel mogelijk met ons in gesprek wil gaan en u hoort nog van ons. Dus positief advies voor de motie.

3345

3350

De **VOORZITTER**: Je bent wel in zekere mate afhankelijk van de minister. Het is terecht dat dat even wordt opgemerkt. De stemming. Mag ik de tegenstanders van de motie vragen hun hand op te steken? Geen, dan constateer ik dat de motie met algemene stemmen is aanvaard. Voordat ik de vergadering ga sluiten, wil ik graag nog uw aandacht voor het volgende. Hedenavond vindt er een informatiebijeenkomst plaats over de Duinpolderweg. De bijeenkomst is bedoeld voor Statenleden van Noord-Holland en Zuid-Holland en voor de raadsleden van de betrokken gemeenten. De bijeenkomst start om 20.30 uur en wordt gehouden in Hotel Flora te Hillegom. Ik sluit de vergadering om 19.15 uur en wens u allen alvast een zalig kerstfeest toe. Graag zie ik u allemaal terug in het nieuwe jaar. Wel thuis.

3355